

3/1254

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది గురువారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 252
సంచిక ౨౫౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది వంశభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట బాపును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేశమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీరవేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట ను డదగి. ది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, పొంబాయి.

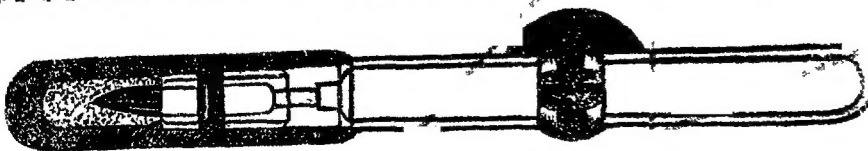
మైనపువత్తులు

ది ఇండో - బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ లిమిటెడ్
రంగూను,

వారి చేత యారు చేయబడినది
ఏజంట్లు, స్టాకు చేయవారు

ప్యారి అండు కో
పోస్టుబాక్సు నెం 12, మద్రాసు

మైనపువత్తులు, మైనము, ధరలకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

గ్లాసు
పాళీలు

పాంతున్ పేనాల బంగారపు పాళీలబడులు యానూతన గ్లాసుపాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి గ్లాసు రూ 14
జ్యూరీ సిరాలో ముంచినయెడల నీ నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.
గ్లాసు రూ 14, గ్లాసుపాళీ ఫవుంటెన్ పేనా రూ 1 డజను రూ 10.
మైలాపూరు విక్టోరియా మద్రాసు.

Madras Places 1924-25

చెన్నపురి
గురిపు పందేములు
1924-1925

ఈదిగవ తెలుపబడిన తేదీలలో పందేములు జరుగును
1925 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

8 వ ఎక్స్ ప్రెస్ మైటింగు
మొదటిదినము 18-2-25 లేది బుధవారము
రెండవదినము 21-2-25 శనివారము.
ఎత్తెక్కిక్ టోటాలి తేటరు బుక్క మేర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు ర్పు 5 స్త్రీలకు ర్పు 3
రెండవతరగతి: ,, ,, 1 ,, 0-6-0.
బీచ్, వార్కు, ఎగ్జిక్యూ

నుండి స్పెషలుబుక్సు పోవును
ఇవిర వివరములు గోడౌన్ గురించు
మా పెద్దనాగినులను గూర్చినవి

పెల్లింగు కు సీసా నీ ము

మాంబు రోడ్డు, మద్రాసు
2-2-25 సోమవారమునుండి 6-2-25 శుక్రవారమువరకు
యూనివర్సిటీ సీరియలు

ది "హోమ్స్ సిటీ"

4 స భాగము ప్రదర్శించబడును
న్యూను, కామిక్ కుడ చూపబడును.

1842

A black and white line drawing of a wide, textured bracelet. The bracelet has a braided or woven appearance. A central band features a series of circular motifs, possibly representing eyes or stylized faces, arranged in a row. The drawing is done in a simple, sketchy style with cross-hatching for shading.

మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసాని శెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు

మా వద్దనుండి పంపుటకు
మునుపు చక్కగా
పరిశీలించి పంపబడును.

62 8 0

60 0 0

57 8 0

72 8 0

62 8 0

70 0 0

95 0 0

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

శనగపాటి కోటయ్య అందు బద్దరు,

అహోద్యుతి బ్రహ్మిణి — పశ్చిమాత్తరైశ్చయోనియన
 జాన దేవకులము హున్నేను గారివద్ద మిల్లలు యుమ్మి ఖా
 ను, హెచ్. జి. హాలు, గార్లమిద, హిందూ దేశపు శిక్షాస్థా
 న 44కి యంకముక్రింద శీర్షము దెచ్చిరి. యూనియనుకచ్చేరి గది
 (బ్రహ్మగొట్టి ధనాపవరణము గావించిరను శీరము వారిపై హా
 నుబ్రహ్మిణి, పోలికనువారిని వివరయవిచారణకై నియమించిరి.

వ్యత్యాస లేఖలు

జగ్గయ్య వేటవార్తలు

గాననభ

ఈనెల 1 తేది వైశ్యభామలను ఉదార్యభావ...

సోమలేక్షణు

వర్షాకాలములో ఆపదలైన పైని నుకొద్దు మరల సోమ...

(విలేఖ)

నెల్లూరు

(స్వీయవిలేఖరి)

సర్దార్ పారిసాంగ్ గారు

త్యాగలను, గురువారప్రబంధక సంఘసభ్యులును, ఆకాలి నాయకులలో నొకరును, లక్ష్మీపుత్రుల నగు సర్దార్...

బహిరంగనభ

నిన్నటిదినం సాయంకాలమున పురమండలమున బహిరంగసభ జరిగెను. మరియు పథకాలను, పురపాలక సంఘ...

మరువాడు సాయంకాలము కూడ యాపురమండలము ననే పర్చారు పారిసామసింగుగారు నిర్వాహకార్యక్రమములో...

ప్రీతిలనభ

ప్రీతిలనభయస్యామి దేవాలయమున ప్రీతిలనభయ మేర్పడు పబడెను ఈసమావేశమున ప్రీతిలనభయ పారిసామసింగుగారు...

అకాలిసహాయనిధి

అకాలిసహాయనిధి సామర్థ్యాన్ని ప్రకటించు, కొంతవ్యయము మనమండలమున వసూలుచేసి, వారికిపంపి శిశువులయొక్క...

కావలి తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

కావలి తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు మార్చి మొదటివారము జరుగనున్నది. అధ్యక్షుల నియామకము ముగిసినది కావలి...

- (1) ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు (2) చెన్నైలకంటి కృష్ణస్వామి రావుగారు (3) దొడ్డా వెంకట రామిరెడ్డిగారు (4) కపరాజు నరసింహరావుగారు (5) దేశభట్ల రంగయ్యగారు

ఈబోర్డులో జేరిన కోవూరుతాలూకా డివిజన్ గూడ కాంగ్రెసువారి ప్రతినిధులను నియమించి పోటీ చేయుచున్నారని...

నెల్లూరుతాలూకాబోర్డు

ఈతాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నియమించుకొన్నారని జనవరి 31న లేదా నామినేషన్లు జరిగినది...

కోవూరు యింగ్లీషువైద్యశాల

ఈవైద్యశాలను తీసివేయవలయుననియు, ఆయుర్వేద వైద్యశాల నాసానగున నియమింపవలయుననెడికోరిని కావలి తాలూకాబోర్డువారుండి కొన్నిదినములుగా యాచించుచు...

కావలి ఆయుర్వేదబోధశాలయము

ఈ గ్రామమున ఆయుర్వేదబోధశాలయముగాని, తగు ఆయుర్వేదవైద్యులుగాని లేమిలేదని గ్రామవాసులకు చాలయిబ్బంది కలదుగానుండెను ప్రస్తుతము విర్రకులు, భూస్వాములు, పురవాసులుజేరి ఆలోచించి కొంత...

శ్రీ సింహపురి సుగుణవిలాస

నభ వారిచే

నెల్లూరు బానుహాలులో 7 2-25 శనివారమునాడు

రామదాసు

నాటకము ప్రదర్శించబడును.

రామదాసు. — యడవల్లి సూర్యనాథాయగారు

కబీరు. — సుంటసాల రాధాకృష్ణయ్యగారు

తానీసా. — మైసూరు కృష్ణమూర్తిగారు.

తిరుత్తుని

(స్వీయవిలేఖరినుండి)

తై కృత్తిక

పిల్లవారికి — ఈసంవత్సరము ఈ ఫిబ్రవరినెల 1-2 తేదీలలో రెండుదినములు కృత్తిక నక్షత్రము వచ్చుటచే, ఈ యూగముందలి పర్యవసానముపై వేంచేయుండు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వారికోరికలనుగూడ శాస్త్రప్రతినిధులగు 1 తేది...

కృత్తిక రెండుదినములు గలిసివచ్చుటచే నీయూర రెండుమాడుదినములు జనసమృద్ధిగా ముందే యొకవిధముగు తమాషా గలుగజేసినది

రైతుల మహాసభ

ఈవత్సర సమావేశమై కార్యక్రమానికై సిద్ధముజేసి యుండు “ఎస్టేట్ ల్యాండు ఆక్రమణనివారము” రైతుల కోరికలు, సర్వే కేటికో మెంటు మున్నగు పథకాలపై చర్చజరిపి, భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకై, యాయూరియందలి నాటకశాలలో, “కార్యక్రమనివారం జమిందారి రైతులమహాసభ” నొకదానిని జరుప కొందరు రైతులు ప్రయత్నములు జేయుచున్నారని, శ్రీయుతుడు, బి. మనిస్వామినాయకుగారు బి.ఎ, బి.ఎల్, ఎం.ఎల్. సి. యం. దేవరాజులు నాయకుగారు బి.ఎ, బి.ఎల్ మున్నగువారు సభాకార్యములయందు బాల్గాను లాగుననుచున్నది.

హిందూ దేవాదాయముల చట్టము

“హిందూ దేవాదాయముల చట్టము” పట్ల తమ యామోదమును దెలుపుచు మదరాసు శాసనసభవారికి (యంగ్లండు) రాజప్రతినిధిగారికి కాంగ్రెసు గావించినందుకై ఆభినందనముల దెలుపుటకు కార్యక్రమనివారం జమిందారి రైతులసభ నొకటి త్వరగా మాయూర సమావేశమయిటకును, సభకు తిరుపతిలోని శ్రీమాన్, వెంకటాద్రియ్యయ్యగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్ గారిని అధ్యక్షులుగా నుండుటకు సుత్సహాయతో కొందరు రైతులవిరివిగా బ్రయత్నములు చేయుచున్నారని.

వార్షికోత్సవము

ఈయూరిలోని బోర్డు మాధ్యమిక పాఠశాలయొక్క వార్షిక మహోత్సవము, రాగల మార్చిమాసము మొదటివారమున జరిపి, పరీక్షలయందు త్రైతములుగా స్థానభాలరకు బహుమానములు పంపిపెట్టటకును, నాడు నాటక మొకదానిని పాడుకాట్టాభిషేకము (బల్లారివారిది) ను కొన్నితంకములు ప్రదర్శించుటను ఏర్పాటుజరుగుచున్నది. శ్రీయుతులు బి. మనిస్వామినాయకుడు ఎం. ఎల్. సి. (చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు) గారు వార్షికోత్సవసమయమున అధ్యక్షులుగ నుండుటకు నొప్పికొనినట్లు తెలియుచున్నది.

కలరా

ఈయూరిలోని తూర్పుభాగముననుండు పెద్దపీఠికి సమావసునందు ఇరళబాలివారి గుడిసెలలోనుండువారికి కలరా టైఫాయిడ్ గా తిగి నది. నిన్నటికి ముగ్గురుచచ్చిరి. మరిపెద్దరకు తగిలియున్నది. హెల్త్ డిపార్టుమెంటువారు కడుజాగ్రత్తగా పరీశీలించి ముందుల్పించుచున్నాడు. ఈయూరిలోనికలరా బ్రవేశించి వేధించునేమోయని పురవాసు లెల్లూరుచున్నారని ఈతాలూకాలో వెంకటరాజుకుప్పా మున్నగు గ్రామాదులలోను కలరా వ్యాపించి ప్రజానాశ ముమితముగా గావించుచుండుటకు తెలియుచున్నది

పంటలు

ఈవత్సరము ఈతాలూకాలో వరిపైత పంటలు చాల తక్కువ యని చెప్పవచ్చును. పైటిస ఏకాద్విపైతలో చాలామట్టుకు కొవియైపోయి వి కొంతకుకొంత పండిన పొలిక భాగముపైతల నివృత్తి రైతులు కోరిగోయుచున్నారు.

సానిక సంఘము

రంగూరు, ఫిబ్రవరి 3 — సానిక సంఘసభలో కావినోస్కాటుగారి బహు యు. నేతుగారికి కిమివరుగా నె.కురు 2000/-లు జీతము, రు 150/-లు మోటారుధృత్యము నిచ్చుచు నూటికి 30వరకు పెంజునిధిక్రొందజేసినట్లు నిర్ణయించి.

భారత కాసనసభ

వాణిజ్య నాకాసంఘ నివేదిక

నివేదిక మండలి విధానము నంగీకరింపును

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 8 — భారత వాణిజ్య కాసనసభము వారిచే గావించిన దిన నివేదికమును గురించి యానిగను వివరించ బడిన తీర్మానములను భారత కాసనసభయందు ప్రతిపాదించుటకు 82 సభ్యులు ముందుగ ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసిరి —

(ఎ) భారతీయులకు సముద్ర కూసముందు నుశిఖరులను జేయవలసిన ఆశక్తికరమ ప్రభుత్వము గుర్తించి, భారతీయ వాణిజ్య నాకలకు నిర్మాణమును ప్రోత్సహమునజేయవలయును

(బి) భారత వాణిజ్యసంఘము నివేదిక ముందు గావించిన విధానమును, సూచనలను ఆమోదించి, నోక తగినట్లయితే హైదరాబాదు ప్రభుత్వములందు భారతీయులకు నాకావిద్య గరపి, ప్రభుత్వమును బని నేర్చుకొనుటకు నర్హకనాకలందు సౌకర్యములుగావించి, శిక్షణము పరిపూర్తి అయ్యిపోయిన వారికి ఉద్యోగము లియవలయును

(సి) సముద్రపాంతముందలి కొన్నిని కుమితమైన స్థలము లందు ప్రాథమిక నాకాపాతకాలము స్థాపించుటకు యేర్పాటు గావించి, ఇంజనీరుల కాకాకాలము నాకవాస్తుకాస్త్రాభ్యాసము విద్యార్థుల కొందుటకు సౌకర్యములు గావించవలయును

(డి) సముద్రతీరపునర్తకమును జేయుటకు అనతికాలము లో జేయుటకు ప్రభుత్వము యాయుటకు నిశ్చయించిన (ప్రతిపవలయుననియు) రాజప్రతినిధిని వారి కార్యనిర్వహణసభ్యులను భారతకాసనసభ్యులు గోరుచున్నారు

డాక్టరు టి. డి. కార్వరు

గొప్పవరికోడకుడు

అమెరికా సీగ్రోవిశ్వవిద్యాలయమున ప్రొఫెసరు

ఇతనితండ్రి బానిస. ఇతడు గొప్పపండితుడయ్యెను. రోయలు సొసైటీ ఆఫ్ అర్బు అండ్ విశ్వసంఘమున సభ్యుడు నియమింపబడిన ముగ్గుడ బడసెను. జేరుశనగలోనుండి 165 రకముల పదార్థముల నిరతుతీయగలిగెను. అవుపాలకంపె క్రేష్టరు 32 రకములపాలను జేరుశనగనుండి తయారుచేసెను. తియ్యని ఉర్రుకొడ్డ (గాగళదుంప) నుండి కాఫీ, కలకండ్, రంగులు, సిరాకాటుక, రబ్బరు, లెల్లము మున్నగువాని నితడు యాద జేసెను. అటిపండు, కొబ్బరికాయ మున్నగువానినుండి ఎన్నిరకములు తీయగలిగెడి తెలియదు (మెయిలు)

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

పెరిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట నుంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండి నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మెగలనునవి నేర్పబడును. మరియు మోటారుబండ్లు మరమతులు, రంగులు జేయుట వగైరా అన్ని పనులును చెయ్యబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మించినపుడులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్నివిధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరువా రీడిండివిలూసముగ వ్రాసుటయును.

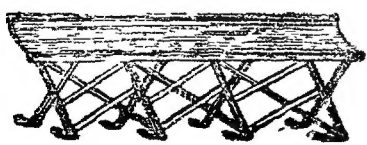
మేనేజరు,

సిటీ టాక్సికంపెని, 1736

2/3 అంపర్స్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

(బ్రాజ్ కెఫె పడమటివీధి)

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజి

చేర్ 1 వ రకం

రూ. 8.

2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,

(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 8.

కాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును

సి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు

నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

5-వ వాయిదానూలు పంపిన నణ్యేతరులు

వరుస నెం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
574	సంకటి చిననారాయణరెడ్డి	అనంతపురం	2095	1680	14	6
575	పుట్టూరు పెన్నమల్లారెడ్డి	"	2097	2020	15	8
576	సంచేల లక్ష్మయ్య	"	2098	1680	16	5
577	పూజారి నారాయణ	"	2099	2520	15	8
578	రామప్ప	"	2100	1000	19	2 1/2
579	మంగల నుబ్బన్న	"	2101	2000	16	6 1/2
580	యాతం చిన్నారమ్మ	"	2102	2100	16	5 3/4
581	" సుగమ్మ	"	2103	1680	17	4 1/2
582	మొట్టపర్తి వెంకమ్మ	ప.గోదావరి	2104	2000	26	3 1/2
583	" శ్రీరాములు	"	2105	2000	32	3
584	వల్లూరు చెంచమ్మ	నెల్లూరు	2106	2000	17	5 5/8
585	శిఖాకొన్ని కొత్తిరత్నం	గుంటూరు	2107	2000	16	6
586	పానుకొరమమ్మ	నెల్లూరు	2108	2000	19	5
587	యె రత్నమ్మ	గుంటూరు	2109	2000	22	4 1/2
588	కావూరి బసవయ్య	"	2110	1500	13	5 1/2
589	జయలక్ష్మమ్మ	"	2111	1261	17	8 1/2
590	యేలేశ్వరపు నాచారమ్మ	"	2112	2000	20	4 5/8
591	సోమశెట్టి రామకౌటి	"	2113	1400	29	2 1/3
592	ప వెంకటప్పయ్య	"	2114			
593	గ బాపయ్య	"	2115	700	16	2 1/3
594	రాఘవరాజు రామచంద్రరాజు	కడప	2116	500	27	7/8
595	చీమకుర్తి నారాయణరాజు	"	2117	500	27	7/8
596	దాసర్ రాజు చెంగళరాజు	"	2118	720	16	2 1/8
597	చీమకుర్తి వెంకటసుబ్బరాజు	"	2119	2000	24	4
598	" రామసుబ్బమ్మ	"	2120	700	20	1 5/8
599	కర్తిపాటి వెంకట్రాజు	"	2121	500	28	1 1/16
600	చెముడుగంటి పిచ్చమ్మ	నెల్లూరు	2122	2000	18	5 1/2
601	గంధవరం శీతమ్మ	"	2123	2000	18	5 1/2
602	వంటిబుట్ట అంకమ్మ	"	2124	1200	22	4 5/8
603	వల్లూరి వీలమ్మ	"	2125	1800	21	4
604	కటారి రామమ్మ	"	2126	1500	19	8 1/2
605	జనారెడ్డి నుబ్బలక్ష్మమ్మ	"	2227	2100	14	5 7/8
606	దురూరు వెంకమ్మ	"	2128	2000	18	5 1/4
607	నిమ్మగడ్డ రామచంద్రయ్య	"	2129	1500	14	5
608	దురూరు మీనమ్మ	"	2130	2000	17	5 3/4
609	కావూరి చెంచమ్మ	"	2131	2000	26	8 1/2
610	మూలపూడి అన్నమ్మ	"	2132	2000	14	7
611	కరిమాపురి రంగమ్మ	"	2133	1800	22	8 5/8
612	దురూరి శీతమ్మ	"	2135	2000	19	5
613	జంపని అంజనేయులు	గుంటూరు	2136	2500	12	9 1/2
614	వల్లూరు లక్ష్మీనరసమ్మ	"	2137	2019	16	5 3/4
615	యందుల అప్పయ్యనాయుడు	"	2138	1064	18	8 3/4
616	దేవులపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహం	"	2139	2000	15	6 1/4
617	కుమ్మకోట వెంకటకృష్ణశర్మ	తూ.కృష్ణా	2140	2845	37	3
618	జొన్నలగడ్డ సూర్యప్రకాశరావు	గోదావరి	2141	2000	42	2 7/8
619	కంమూరు రత్నమ్మ	"	2142	2000	28	4 1/8
620	జేదారా నుబ్బారావు	గుంటూరు	2143	1500	19	5 7/8
621	రూఝవరపు సత్యనారాయణ	గోదావరి	2144	2000	18	5 1/2
622	పెన్నెప్ప శివరామరాజు	ప.గోదావరి	2145	2000	16	6 1/8
623	మొట్టపర్తి బ్రహ్మం	"	2146	2000	16	6 1/4
624	గుంటూరు శీతారామయ్య	"	2147	4000	19	10
625	వి. వీరప్పశెట్టి	చిత్తూరు	2148	1280	20	2 7/8
626	పున్నాడ శేషారత్నం	గుంటూరు	2149	720	24	1 8/8
627	పట్నం కొటమ్మ	నెల్లూరు	2150	2000	14	7 1/4
628	బలమ్మ	"	2151	1700	22	8 1/2
629	సి. కృష్ణబ్రహ్మం	చిత్తూరు	2152	2221	17	6 1/2
630	యాన్ నుబ్బరామయ్య	గోదావరి	2153	2040	11	8 1/2
631	ముడిగొండ బాపయ్య	ప.గోదావరి	2154	2000	24	8 18/16
632	పేరవర్తి అన్నపూర్ణయ్య	"	2155	2000	26	8 1/2
633	గారమ్మ	అనంతపురం	2156	1650	40	2 1/2
634	లంకా చెంచమ్మ	"	2157	1500	22	8 3/4
635	యినటూరి అచ్చయ్య	గోదావరి	2158	2000	16	5 18/16
636	గంటి బ్రహ్మకంఠం	"	2159	2000	18	7 3/8
637	పెద్దింటి సుబ్బారావులు	"	2160	2060	46	2 1/8
638	ఇందల రామమూర్తి	"	2161	1064	18	8 3/4
639	అనుపాణి సత్యనారాయణ	"	2162	1064	12	4 1/2
640	చంగల్వల నుభద్రమ్మ	ప.గోదావరి	2163	400	19	1
641	అలూరి కృష్ణయ్య	"	2164	2269	14	8
642	ఆర్యనోమయాజుల వెంకటలక్ష్మీనరసింహం	విశాఖపట్నం	2165	2000	42	2 8/8
643	క. చెంచమ్మ	నెల్లూరు	2166	1600	20	8 3/4
644	గంటి నుభద్రమ్మ	విశాఖపట్నం	2167	800	16	2 7/8
645	భీమిరెడ్డి మిన్నమ్మ	నెల్లూరు	2168	2000	20	4 3/4

ఆంధ్ర పేవాంగనన

వాదితరపున ప్రిడరు.

భారత శాసనసభ

కఠిననిర్బంధపు చట్టములు రద్దుచేయబడ వలయును

వి. జె. పటేలుగారి బిల్లువై చర్చ

దేశీయసభ్యుడు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుట

పటేలుగారి బిల్లు ప్రవేశపెట్టుట కంగీకరింపబడెను

క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు సవరణ చట్టము

అనధికార చట్టములు

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 8— నేటి ఉదయమున భారత శాసన సభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. అనధికార చట్టములు విషయము ప్రధానమైనదిగా గలవు.

డాక్టరుగవరుగారి వైవాహిక సవరణ చట్టము

ప్రత్యేకపు వైవాహిక చట్టమునందు సవరణగావించుటకు డాక్టరు గవరుగారిచే దేబట్టిన ప్రతిపాదనపై ధర్మసంబంధమును దీర్చుచు చర్చలు జరుపబడెను. కాలవ్యత్యాసమైన కొన్ని విషయములు దొలగించుటయే వారిచట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశముని డాక్టరు గవరుగారు తెల్పిరి. యుక్తవయస్సు వచ్చినదని చెల్లుటకు మహారాష్ట్రప్రకారము 18 యేండ్లు గడువలయునని నిర్ణయింపబడినది. ప్రత్యేక వైవాహిక శాసనము ప్రకారముగ తండ్రిగారి సంరక్షకునిగాని అనుమతి, లేనిది 21 సంవత్సరముల వయస్సువచ్చునకును యెవరును బెండ్లియాడ ఆవశ్యకములేదు. కాబట్టి 18 సంవత్సరములు వయస్సుగలిగి, తండ్రిగారి సంరక్షకుడుగాని లేనివా రెవరైన 21 సంవత్సరములు వయస్సువచ్చునవరకును వివాహమాడ వీలులేదు. ఈవిధితమును దొలగింపవలయునని గవరుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

గవరుగారి బిల్లు సభ్యులకు బంపుటకు టాన్ కెస్ సన్నుతారు ప్రతిపాదించిరి. శాసనమండలి నొక నిబంధనను పరిశీలనగావించుటకు గవరుగారి చట్టము నూచించుచున్నది. ఉచితముగ మార్గమును గవరుగారి చట్టము జూపుటలేదని వారి అభిప్రాయముగాదనియు, వారు ప్రత్యక్షముయ విధానమును జూపెదరనిగాని టాన్ కెస్ సన్నుతారి అభిప్రాయముగాదు.

జిహ్వాదారు, రంగచార్యులుగారు, మణ్సుగండ్లకృష్ణగారు చర్చించుచు బాల్గానిన బివ ప డాక్టరు గవరుగారి చట్టము ప్రదురించి సభ్యుల అభిప్రాయములకొరకు బంపుటకు ఆంగీకరింపబడెను.

వి. జె. పటేలుగారి చట్టము

మామూలు క్రిమినలు శాసనములుగాక అదనముగనున్న కొన్ని ప్రత్యేకపు కఠిన నిర్బంధశాసనములను రద్దుగావించుటకు వారిచట్టమును బ్రతిపాదించుట కనుజ్ఞ యియినదని వి. జె. పటేలుగారు ప్రతిపాదించిరి. 1817-వ సంవత్సరపు బెంగాలు, 1819-వ సంవత్సరపు మదరాసు, 1828-వ సంవత్సరపు బొంబాయి రిగ్యులేషనులను, 1850-వ సంవత్సరపు రాజుడ్రో హువు సేరకులు శాసనమును, 1867-వ సంవత్సరపు పంజాబు దారుణ హత్యల శాసనమును, 1911-వ సంవత్సరపు రాజుడ్రో హువు సమావేశ నిరోధనచట్టమును రద్దుగావించబడుటకు పటేలుగారి చట్టము బూనుకొనెను. చట్టమును బ్రవేశపెట్టునప్పుడు ప్రతిఘటనము గావించబడవలసిన మర్యాదలేక ఆచారము స్థాపింపబడినదనియు, దేశీయసభ్యుడీ మర్యాదనతిక్రమింపవలయుననియు దలచుచుంటిరని పటేలుగారు నుడివిరి. కఠిన నిర్బంధశాసనములను రద్దుగావించవలసినదని భారత శాసనసభ యిదివరకు సిఫార్సుచేసెను. కాని యివిరద్దుచేయుటకు దొరతనమువారు యంతవరకును చట్టమును బ్రవేశపెట్టునందున, వారు ప్రభుత్వమునకు యీ విషయమున సహాయముచేయుటకు చట్టమును బ్రతిపాదించుచుంటిరని పటేలుగారు బల్కెరి.(నవ్వలు)

దేశీయసభ్యుని ప్రతిఘటనము

తీవ్రమైన ప్రసంగమును గావించి పటేలుగారి చట్టమును దేశీయసభ్యుడు, సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు, ప్రతిఘటించిరి. మామూలుగా చట్టములను బ్రవేశపెట్టునప్పుడు ప్రభుత్వము ఆధ్వర్యమున బెట్టరాడదను పటేలుగారి అభిప్రాయములో దేశీయసభ్యుడు ఏకీభవించెను. కాని దొరతనము యొక్క

రాజనీతి వేరుగానున్నప్పుడు ప్రతిఘటించుట దేశీయసభ్యుని ధర్మముని మడ్డిమెనుగారు బల్కెరి. కఠిననిర్బంధ శాసనములని బిల్లుబడు శాసనములను రద్దుచేయుటకు వెనుకటి సంవత్సరముందు తీర్మానము ప్రతిపాదించబడె, స్మృతియందు రద్దుకాడిన శాసనములకు బదులుగ శాసనములుండినగాని, అప్పటి భారతదేశమందలి పరిస్థితులందుల కియ్యకొనుటలేదని సర్ మార్తాకాను హెయిలిగారు తెల్పిరి. పంజాబు దారుణ హత్యల శాసనమునుగూడ రద్దుగావించబడవలయునని పటేలుగారేలగోరుచున్నారో వారికి బోధపడుట లేదని సర్ అలెగ్జాండరుగారు బల్కెరి. అధికారులను మూఢవిశ్వాస యుతులగు, వెరిసాహసుల దాడినండి సంరక్షించుట కీశాసనము నిర్మింపబడెను. ఎట్టిపరిస్థితులందును పౌరులు నిర్బంధింపబడ జనదని శాసనసభ తెల్పినగాని యీశాసనము స్మృతియందుండవలయును. భారత ప్రభుత్వముపంజాబు ప్రభుత్వమును సంప్రతించి, ఈశాసనము రద్దుచేయవలదని పంజాబు దొరతనము గోరుచున్నది. సరిహద్దు సేరముల రిగ్యులేషనును గురించిగూడ పటేలుగారు అధ్వర్యములను బెట్టి, దినదినగండములందుండి భారతదేశమును రక్షించుచున్న అధికారుల ప్రాణరక్షణమును పరిత్యజింపవలయునని గోరును. కొంతకాలముందుండి రాజుడ్రోహ సమావేశ నిరోధశాసనములును లేదని ఆంగీకరించి, ఈశాసనమును రద్దుగావించుటకు దేశమందలి పరిస్థితులు అనుకూలముగ నున్నవామని దేశీయ సభ్యుడు బ్రక్షించెను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— తప్పకుండ.

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు:— మంచిది, కాని నాకు తెలిసిన సంగతులనుబట్టి నేను ఆ అభిప్రాయమునకు రాజాలను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— మా కా సంగతులను చెప్పుము.

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు:— మీ రిప్పుడే యెరుంగగలరు.

పటేలుగారికి సమాధానము

విచారణలేకయే బంధీకృతులు చేయబడుట కవకాశములు గల మూడురిగ్యులేషనుల పటేలుగారు ప్రబలుముగ ఖండించుచున్నారు. వారికె యీమాడు రిగ్యులేషనులును గిట్టుటలేదని అలెగ్జాండరుమడ్డిమెనుగారు సానుభూతిని జూపిరి. పదునొకండవ లాయాగారిని స్మరించుచు ప్రసంగించుటయు, ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుటయు గడు సులభము “కాని ముప్పదికోట్లభారతీయులను సంరక్షించుటకు అధికారుల హస్తమందున్న క్రియిదేయి అని గ్రహించుడు” అని దేశీయసభ్యుడు తెల్పెను. ప్రస్తుతమందు శాసనసభలో నొక్క మదరాసు అధికారసభ్యుడైనను లేకుండుటకు విచారించి, మలబారు తిరుగుబాటు సందర్భమునందు నొక సభ్యుడు యీరిగ్యులేషనును బ్రయోగింపవలసినదని గోరినట్లు వారికి జ్ఞాపకముగలదని మడ్డిమెనుగారు నుడివిరి.

మూడు రిగ్యులేషనుల ప్రయోజనములు

ఈరిగ్యులేషను నుపయోగించుటలన దేశమందు శాంతి ఒడగూడుటయే గాక, రిగ్యులేషనులను నిర్బంధింపబడినవారును లాభము నొందుచున్నారు. స్మృతియందు ఈ శాసనమును రద్దుచేయుక. నుండుటకు గల అవశ్యకతను వెనుక సర్ మార్తాకాను హేలిగారు నిరూపించిరి. వారుగూడ ఆకారణములనే మొన్నను వున్న క్రిగావించిరి. విదేశములందుండి ఆరాజుకోద్యమము భారతదేశమందు ప్రబలునట్లుగ ప్రభావము చేయబడుచున్నది. ఈఉద్యమము భారతదేశమునకు ఉపద్రవకరమైనది. ఒకవత్సరు

వారు దొరతనమునందు తేనెపప్పుయిట్టి నిర్బంధములను నిరసింపిరి. పరిహాసము చేసిరి. కాని కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులైనవిదవ యావత్తుపరిస్థితులను ఆమూలగ్రముగ దిలకించి ప్రభుత్వమునరియగు మూర్ఖ మవలంబించినది వారికి దోచినట్లుగ సర్ అలెగ్జాండరుమడ్డిమెను గారు వక్కాణించిరి. రిగ్యులేషనుక్రింద ఇద్దరు నిర్బంధింపబడి శిక్షింపబడె, అలహాబాడు ఉన్నతస్వామ్యస్థానము శిక్షను ఖాయముచేసెను. ఈకేసు నందు న్యాయమూర్తులు గావించిన సాక్షాంశమునుబట్టి ట్టి అధికారమును దొరతనము గలిగియుండుటయు, ఈరిగ్యులేషనులను స్మృతి యందు నిలుపుచేయుటయు, మంచిదని ప్రభుత్వము వలచుచున్నది. నేరముస్థాపించుచు, నేరకులు వ్యాపింపజేసిన ఆరాజు వక్రములను గురించి న్యాయమూర్తులు యిట్లు బెల్పిరి. “జనసామాన్యము దీసికొనుచర్యలన, నేద్యుగాండ్ర సమ్మేకట్టులును, ఆహారముకొరకు పోరాటములును, ధాన్యపువోపిడుగులును, జమీనులను దోచుకొని వశపర్చుకొనుటకును, సంప్రాప్తమునను. చిరికిపోయి యున్న రైతులకు వారిహక్కులను వారు గుర్తించినట్లు చేయవలయును. తాము పశువులు గామనియు హక్కులు గల మానవులనియు రైతు లెంచుకొనవలయును. మనయొక్క తీవ్రప్రచారముచే అభివృద్ధి పరాజుభులను జంతుంపవలయును. దౌర్జన్యరాహిత్యమును మనము నిరాకరించవలయును. చారిచార, మధ్యయిండియా, మలబారులందు సంభవించిన తిరుగుబాటులవలె ఆ నేతుహిమాచలమునుగలభారతదేశమందుగల రైతులతిరుగుబాటు బయలుదేరవలయును. అప్పుడే మనము నిరంతరాయముగ మన కార్యక్రమమును అమలునందు తెట్టవలయును.”

ఈ పిచ్చివిధానపు గ్రంథకర్తలను బిట్టిమెనుగారుని భారతీయులుగాని అనిచివేయుగలకట్లు వారికేత్రువులందు గల వనిగాని ఒకక్క సారి యైన నుముద్దాయిలకు దోచలేదని న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడిరి. “ప్రస్తుతమందుగల సాంఘికస్థితితను శాశనముగావించి, రక్తపు నదులలోనుండి నడచుచు నొకగట్టునకు చేరుటకు రాజకీయాభిప్రాయము తెట్టివియెను శాసనసభ్యులందలి యేసభ్యుడును ఆంగీకరించునని తా నూహింపబాలకున్నాననియు కుట్రలుపట్టి యగుచున్నవని గ్రహించవలసినదని నేనుగోరుచున్నాను. నేటి ఉదయముననే ఒకవిప్లవకరప్రత్యు నాబల్పై నుంచబడెను. ఇది రివల్యూషనరీ అనుకరుప్రత్యుయొక్కనకలు. విశ్వాధులను కోపాద్దిపితులను గావించుఉద్దేశములతో అలహాబాదు వారజానీ, ఖానుపురము, అమృతసరము మొదలగుపట్టణములందు యివి పంచిపెట్టబడెను.”

సి. యస్. రంగఅయ్యరుగారు:— ఈచక్కని కరపత్రముయొక్క నకలు ఒకటి నావద్ద యిచ్చబడున్నదని గౌరవనీయుడైన సభ్యుడెరుంగనా!

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు:— గౌరవనీయుడైన సభ్యుడు యీకరపత్రములను బంచిపెట్టుచున్నారని చెప్పుచుచున్నారా? (నవ్వు)

రంగఅయ్యరుగారు:— ఆక్షేపించదగినవిషయము లేవియు కరపత్రమందు గానరావు.

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు:— కరపత్రమందాక్షేపణీయము లైనవిషయములేవని రంగఅయ్యరుగారు చెల్పుచున్నారు. నావద్దనున్న కరపత్రమునుండి కొన్ని వాక్యములను జరువనిండు “విదేశప్రభుత్వము తమయొక్క సోదరీమణులను మాతలనుబాధించుచున్నను, ప్రస్తుతమదౌర్జన్యపు ఉద్యమములో జేరకుండ యీవిప్లవసంఘముఉన్నది. తుదిపోటు జూడుటకు మాసంఘము నిరీక్షించుచున్నది. తగినసమయ ముచెంచిన నిస్సందేహముగ మాసంఘము దౌర్జన్యమును గావించును. అప్పుడు పెద్దఉద్యోగిగాని, పిన్నఉద్యోగిగాని, భారతీయుడుగాని, విశాపితుడుగాని, విదేశప్రభుత్వమునకు సాహాయ్యముచేసినయెడ, యమపురమున కంచబడును అని దేశీయసభ్యుడు పదివెను. ఇందువీషయము ఆక్షేపించుటకు గన్పించవల యొకసభ్యుడు చెల్లుచున్నాడు. ఆయ్యా, నేనందులకియ్యకొనను” అని అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు బెల్పిరి.

వివేచనంద్ర పాలుగారు:— విప్లవకారులుగానివా రీకరపత్రములను సృష్టించలేదని స్థాపించుటకు యేమిసాక్ష్యమును రుజువుచేయుగలరని దేశీయసభ్యుని నేను బెలుపగోరుచున్నాను. సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు:— నేనును పోలీసువారును ఇది సృష్టించిరిమని గౌరవనీయసభ్యుడు నూచించుచున్నాడా?

పాలుగారు:— మీరుగాని, పోలీసువారుగాని అవి సృష్టించిరినీ నేను బెల్లుటలేదు. బెంగాలు కాష్ట్రీయుడు, ఇతరప్రాంతము, మీసేవలో, మీతరపున బని చేయు ప్రేరేపకకర్తలు

(Agents provocateur) గలరని సర్ రిజిస్ట్రార్ క్లాక్ గారు యీమధ్య చెప్పినవిషయమునుబట్టి నేను తెప్పిరిని. ప్రపంచ మందంతటనుండి యిట్టి కరపత్రములు మామీద కురిపించుచు నే యున్నాడు.

సర్ అలెగ్జాండరుగారు:— మీనిందలను తీవ్రముగ నే ను సించుచున్నాను.

కల్లొ పము

ఈసమయమున బెక్కుసభ్యులు మాట్లాడుటకు లేచిరి. కల్లొలము బయలుదేరెను.

అగ్యతడు:— గోలచేయకును. గోలచేయకును. శార వనీయసభ్యుల అభిప్రాయములను పరిశ్రాద్ధముగ వ్యక్తపరచుటకు చట్టముయొక్క రెండవరంగమునందు అవకాశ మీదు బడును.

పటేలుగారి ప్రతిపాదనము వోటును బెట్టబడెను. బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతముగ 54 వోటులు ప్రతిపూల ముగ 40 వోటులును వేయబడెను.

దేశీయసభ్యుడు చదివిన విప్లవకరపత్రముయొక్క నకలు ను, వారివద్దనున్న నకలను నొక్కటిగావని రంగయ్యగారు చెప్పిరి. దేశీయసభ్యుడు జదివిన కరపత్రముందలి సంగ్రహము ఆక్షేపకరమైనదని రంగయ్యగారు రొప్పుకొనిరి.

(పార్లమెంటు)

నూతనచట్టములు

పిమ్మట నూతనచట్టములను విచారించుటకు భారతశాసన సభ ప్రారంభించెను.

హిందూ కుటుంబముయొక్క ఆస్తిని పిల్లలపరమగను, వంశములోనివారికిరకును సంరక్షించుటకుగల హక్కులను బెల్ల డిక్షేయటకు శ్రాద్ధమును బ్రవేశపెట్టిరి.

పాశ్చాత్య వైద్యమును జేయుటకు వైద్యవిద్యులును వి శ్వవిద్యాలయములను, పరిశోధనాస్థలమును, వైద్యపుసంఘము లను యిచ్చుటకు రాష్ట్ర శాసనముల కధికార మొసంగవల యనని వైద్యపట్టములచట్టమును సవరణగావించవలయునని కు మారకంకరశాయిగారు చట్టమును బ్రవేశపెట్టిరి.

1920-వ సంవత్సరపు చట్టమును రద్దుగావించి మారకపు రేటును రూపాయ కొకపిల్లకు నాలుగుపెన్సులగ జేయుటకు భారతనాణ్యములచట్టమును సవరణగావించుటకు నొకబిల్లును బ్రవేశపెట్టుటకు అనుజ్ఞ కొరకు సర్ ఫ్రుమోత్తమశాసనాధీశగారు కోరిరి.

సర్ కాంటెస్టాబుల్ గారు బిల్లును ప్రతిపాదించి అను జ్ఞయిచ్చుటకువలసి ప్రతిఘటించిరి. విషయమింకను విచారణ యందు గలదనియు, చట్టము ఆమోదించుటకు రూపాయకు 1 పి. 4 పె. ప్రమాణము స్థిరపర్చబడినచో దేశపు ఆర్థికముపై విప రీతపు ఫలితము గలిగించునని రోడ్డుగారు చెప్పిరి. దిగుమతిచే యువారు బేరములను స్థిరముచేసి కొనకుండుటచే మిగుల నష్ట మొందెదరు.

బిల్లుశాసనసభయందు బ్రవేశపెట్టబడెను.

బిల్లునందు నూచింపబడిన రీతిని ప్రమాణము నిశ్చయించుటకు తగినసమయము రాలేదని సర్ బేసెలు బెకెట్టుగారు స్పష్టముగ చెప్పిరి. అయినప్పటికిని బిల్లును బ్రవేశపెట్టుటకు ఆ భ్యంతరము లేదనిరి.

ఇండియన్ పినలుకోడ్డునందలి 124 ఎ శ్లోకప్రకార ముగ రాజుద్రోహపు నేరమునకు ద్వీపాంతరశిక్ష వేయబడుట దీనివేయుటకును, కొన్ని నేరములందే యీచట్టము ప్రకారముగ శిక్షవిధించుటకును చచ్చుగాని, ప్రతిఘటనముగాని లేక యి. టి. జె. పటేలుగారు వి. పి. సి 124-ఎ శ్లోకమును సవరణ గావించు టకు చట్టమును ప్రతిపాదించిరి.

ఆస్తిని బ్రాహ్మణుడు చేయుచట్టమును సవరణ గావించు టకు రెండుచట్టములను సర్ హరివింగు గవరుగారు శాసనసభ యందు బ్రవేశపెట్టిరి.

భారతశాసనసభయందు పంచాయతీల కేంద్రకృతము గావించి సవరణచేయుటకు నొకచట్టమును హరిచంద్ర విమన్ దాసుగారు ప్రతిపాదించిరి.

రూపాయకు 1 పి. 4 పె. లు మారకపురేటుచేసి వేప

రు కరంసీలకును సవరణగావించు అభిప్రాయముతో రెండవబిల్లును సర్ ఫ్రుమోత్తమ దాసుగారు ప్రవేశపెట్టిరి.

క్రిమినలు ప్రోసీజరుకోడ్డు సవరణబిల్లు

క్రిమినలు ప్రోసీజరుకోడ్డును సవరణ గావించుటకును చట్టమును ప్రతిపాదించుటకు అనుజ్ఞ యివలయునని వి. టి. జె. పటేలుగారు గోరిరి. సవరణ గావించు టకు గలకారణముల, నుద్దేశ్యములను పటేలుగారు రిట్లు వ్యక్తము

గావించిరి:— “బ్రిటిషు పరిపరాష్ట్ర ప్రజలు భాగతీయులను తక్కువజాతివారికి వారివారి రాజ్యముల లందు జూచుచు సంయుక్త రాష్ట్రములవలె సమానహక్కులను అనుభవించుటకు హేతువులులేవు. ఇదేరీతిగ అమెరికనులు యూరోపియను లు భారతీయులకు సరిసమానముల ఆరణ్యము నిచ్చుటకు వారి వారి శాసనములను మార్చుగావించినగాని భారతదేశమందు ప్రత్యేకపు హక్కుల ననుభవించవలసినదను” అని వి. టి. జె. పటేలుగారు స్పష్టీకరించిరి.

సమరసభావమును, సమానమును, ఆసంబ్ధి సభ్యులు జూ పవలయునని మామూలు పాఠమును ఒప్పగించి ప్రతిపాదనను లిండ్సేగారు ప్రతిఘటించిరి.

తీర్మానముపై వోటులు వేయగ 49 వోటులు వి. టి. పటేలుగారి బిల్లు ప్రతిపాదనమునకు పరమగను 41 వోట్లు ప్రతి కూలముగను వేయబడెను.

కఠిన నిర్బంధశాసనములను

రద్దుచేయుటకు చట్టము

మామూలు క్రిమినలు శాసనములలోటును బూర్తిచేయు టకు గావించబడిన ప్రత్యేకపు కఠినశాసనములను రద్దుగావించుటకు కొన్ని నిమగ్నములకు పూర్వమే ప్రతిపాదించిన చట్టము ను శాసనసభ విచారించవలసినదని వి. టి. పటేలుగారు ప్రతి పాదించిరి.

బిల్లును ప్రతిపాదించుచు, అనేకమంది మర్యాదగలుగు విచారణలేకయే నిర్బంధింపబడిన పటేలుగారు నుడిచిరి. కొంతకాలమునుండి రాజుద్రోహపు సమావేశ నిరోధ శాసనము ఉపయోగింపవలసిన ఆవశ్యకత లేవనెడిచి దేశీయసభ్యుడు సహిత మంగీకరించుచుండెను. తాత్కాలికపు శాసనముగ నది నిర్బంధపడ, యేల యింకను యీశాసనమును బట్టుకొని దొరతన ము ప్రేలాడుచుండుట? నిర్బంధశాసనముల ప్రయోగించి ప్రభుత్వము ఆరాచకోద్యమమును ఆణంపజాలదు. నిర్బంధాస్త్రము లుపయోగించిన కొలదియు ఆకాంతి అభివృద్ధినిొంది అసంతృప్తి రత్రువుచునే యుండును. బెంగాలునందుగల పరిస్థితులకు బాధ్యులైనవరైనగలచో ప్రభుత్వ మనలంభించుచున్న విధాన మీ విపరీత పరిస్థితులకు తగినది. బాంబులు తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీలు బెంగాలునందు గలచో, ప్రజలు విప్లవపథముల నవనంభించు చున్నయెడల దేశీయసభ్యుడు, నాయనిశాఖ వారీయొక్క అధిక పట్టుదలగల క్రిందిఉద్యోగులే కారకులుగాని దేశమునందలి నాయకులు యిందులకు బాధ్యులుగారు.

అరాచకమునకుమందు

భారతీయుల న్యాయమును రాజకీయశయములను ఉద్యమమును ప్రభుత్వము ఆణంపజాల వంకదొరుకును గాన ప్రభుత్వ ముకంటే సభిముగ భారతీయులే అరాచకమును ఏర్పించుచు వ్నారు. బ్రిటిషు పరిపాపము జేయుచు సుస్థిరముగా జేయుటకు రిక్కులేవనలను ప్రభుత్వము వినియోగించుచున్నది. ఇప్పుడైనను రాండుజేబిలు సమావేశమును, నాయకుల సమావేశమును, గావించవలసినదని పటేలుగారు ప్రభుత్వమునుగోరెను. అరాచక ము విషయమున నాయకులైన దేశభంధు దాసుగారు, పండిత మోలీలాలు సెప్రూగారితోను సంప్రతింపవలయును అరాచకులు ఆర్ధరను మరణముగావించ ప్రయత్నించినయెడ వారు దైవవశమున అపాయమునుండి దప్పించుకొనినయెడ నుడివిదప్పించుకొనిన ఆర్ధర బేరులను ప్రభుత్వము చెల్లకున్నది. వారు పేరులు చెల్లుటచే యేమిఉపద్రవము సంభవించును? అని పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి.

పేరులు చెల్లుటచే సమాచారముచెల్లిన వారినిచెల్లినకొని అరాచకులు నాయని జంతువునకు భితిచే చెల్లుటలేదని దేశీయ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తిర మిచ్చెను.

అరాచకము తిరిగి దలయెత్తుటకు కారణము

అరాచకము తిరిగి మొలక లేట్టుటకు కారణమును పటేలుగారు చెప్పిరి. అసహాయోద్యమమును ఎదుర్కొని ఆణంపజుకు ప్రభుత్వ ములంభించిన విధానమే అరాచకోద్యమము బయలుదేరుటకు కారణమని స్పష్టముగ పటేలుగారు చెప్పిరి. అసహాయోద్యమము దౌర్జన్య రహితమై దేశమునంతటను విలసిలెను.

కొన్ని సభ్యులు:— బొంబాయి, చారీచారా మాట యేమిటి?

ఇవి అడవతడవచ్చు నేరములు అని పటేలుగారు ప్రత్యుత్తిర మిచ్చిరి. కాని అసహాయోద్యమము శాంతియుత మైంది. ప్రస్తుతపరిస్థితులకు దొరతనమే ఉత్తరవాది యని పటేలుగారు గంభీరముగ ప్రకటించిరి. ఎల్లదను నాయకుల సమావేశము కావలయునని గోరుచుండ రాండుజేబిర్ కాన్సర్

న్సు) మడ్డిమెను కమిటి నియమింపబడెను. అన్నము కావలయు ననుచుండ నున్నము బెట్టికట్టు ఉన్నది. మడ్డిమెను కమిటి నేడికయైనను గుడ్లగుబులె అంధకారములోనే యున్నది కాని వెలుతురు జూచుటకు సాహసించ వున్నది. సవేదికను జేగ మన ప్రకటింపక యున్నచో ఆర్థికపత్రము యీసారియు త్రోసివేయ బడినచో బాధ్యుత ప్రభుత్వముచారిది యనియే యెరుంగవలయును అని నిష్కర్షగా పటేలుగారు బల్కిరి. (నవ్వు)

ఈసమయముందు సభ చాలింపబడెను. అనధికారు శార్వక్రమ దినమువరకును తక్కినచచ్చ నిగ్ని వేయబడెను.

(బుధవారమునాటి కార్యక్రమము)

డెల్టా, ఫిబ్రవరి 4:— నేటిదినమున, వర్తకసంఘముల చట్టము (ప్రేమయూనియన్సుబిల్లు) ముసంఘమువారి హక్కులకు జేయుట, సముద్రముమీద దీనికొనిపోవకు సామానులకు సంబంధించిన చట్టము (కారియేజ్ ఆఫ్ గుడ్సుబై నీబిల్లు) కభ్యులకు బంచయిచ్చుట, రక్షణనిధిచట్టము (ప్రావిడెంటుబిల్లు) పై సామ్రాజ్యశాసనసభ (స్టేటుకౌన్సిలు) వారు గావించినమార్పుల కాలోచించుట మొదలగు ప్రభుత్వపుతీర్మానములే సభాకార్యక్రమమందున్నవి.

ప్రశ్నోత్తరములు

సభలోని సుమారు 770 ప్రశ్నలు నిన్నటిదినముననే పూర్తియయి నేటికి 14 ప్రశ్నలుమాత్రమే మిగిలినవి. ఘోషగారి ప్రశ్నలకు తరమిచ్చుచు డెలిసులే గారు. కన్నాటు ఆర్థిక ప్రభువు యాగమనకారణమున హైదరాబాద్ ప్రభుత్వముచారిని సుమారు రు. 20,000 లు మాత్రమే యనుసరించెట్టి నక్షత్రత్రువులే నీ కొన్ని ప్రశ్నలకుజవాబు ప్రాతములకముగా నియ్యబడినవి. జిలా సీ గారి ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు సిమ్ గారు, రైల్వేబాడుగసంఘము విషయమును భారత ప్రభుత్వముచారికి హైదరాబాదుమంత్రి (సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్సు) వద్దనుండి యీ నకును నేనమాధానమువచ్చెను. బాడుగలను నిశ్చయించుటయందలి ప్రస్తుతస్థితి యెంతమాత్రము బాగులేదని భారతీయులు చాలెమంది యభిప్రాయ పడుచున్నారని ప్రభుత్వమువా కెలుంగుచును.

విద్యుద్గాములు

విద్యుద్గాములగుర్తి జలానీగారే మరయొక ప్రశ్ననడిగి. దానికి సమాధానమిచ్చుచు, హైదరాబాదుమంత్రి, యాక్రొత్త ప్రశ్నను బి. బి. అందు సి, రైల్వేవారికి చర్చిగేటు. బోరివిల్లీ బొంబాయిలోనివిద్యుత్తును జి.వి.సి.వి. రైల్వేవారికినాకాశ్రయస్థాన కాఖలో సహ విజ్ఞోరియా పెర్మనము కల్యాణులమధ్య నువేయుట కంగీకరించెను. మిక్కిలి యాలోచనలోనున్నవి. అవేవన (1) జి. వి. సి. వారిప్రధాన మార్గములను విజ్ఞోరియా పెర్మనను కల్యాణులమధ్య. కల్యాణులపూరి. యిగతూర్వీలమధ్య (2) యాస్టిండియన్ ఆంధ్రయాస్ట్రాన్ బెంగాలురైల్వేవారియొక్క కలకత్తాపరిసర (సబర్బన్) మార్గములకును, బెంగాలు, బీహార్, ఒరిస్సాబొగ్గుగలనుండి కలకత్తా నాకాశ్రయస్థానము నకును, (3) సౌతిండియన్ రైల్వేవారి మదరాసు తామ్రముల మధ్యను.

సౌతిండియన్ రైల్వేవారి విద్యుద్గాములకగు వ్యయముంగుర్తి సలహానింకను జరుగుచున్నది.

డా|| గోరుగారి తీర్మానము

భారతదేశమున (సంస్థానములు గాక) మరణశాసనములు ప్రానినను, ప్రాయశ్చోదయనను, పితౄనష్టి క్షమగకు హక్కులకు దురుజ్జటి వానిసంబంధము శాసనమును స్థిరపజుటకు మారకప్రభు చట్టములో 2 వ యంశమును సవరణజేయుటకు నొక యుపసంఘమును, డా|| గోరుగారి తీర్మానముపై సభ వారు నియమించిరి.

అసిస్టెంటు కలెక్టరు గాయపటించినందుల

కేడెంట్ల కఠినవలకము

గంగూను ఫిబ్రవరి 4:— మాండవేలో ప్రత్యేక న్యాయాధిపతి, నాబియను 29 యేండ్లవయస్సుగల యువకుని కేడెంట్ల కఠినశిక్ష హిందూదేశపు శిక్షాస్మృతి 226 వ యంశముక్రింద శిక్షించెను. అసిస్టెంటు కలెక్టరు రాత్రిసమయముందు, జయ్యగానున్న భార్యవద్దయండగా, వానిని మోసగించి శిక్షితుడు దీసికొనిపోయి, దారిలో కత్తితో గాయపరచి పారిపోయెను. పిమ్మటరెండు కోజులను వాడు పోలీసువారి హస్తగతము జేయబడెను. వాడెటుల గాయపడుటకు కారణము లేమిగావు లేదు.

బొంబాయి దారుణహత్య

బావలాగారి మరణవిచారణ

నిన్న సాయంకాలము జరిగినది

వేలకొలది ప్రేక్షకులువచ్చి లోపలను వెలుపలను నిండిపోయిరి

జనవరి 12 వ తేదీని జరిగిన దారుణహత్యను గూర్చిన బొంబాయి పరిశోధనా సంస్థ 4 వ తేదీ సాయంకాలము బొంబాయి కోర్టులో జరిగినది ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రాంతీక సీనియర్ జడ్జి గూడ సాక్ష్యమిచ్చుటకు వచ్చెదరని ప్రకటనచేసిరి. కాని వారిద్దరును గూడ రాలేదు. చెరసాలలో సుంపుడి పంపులలో నోకడను వేసి అహమదును పోలీసులు తీసుకొనివచ్చిరి. 5 కి నురుసాక్ష్యమిచ్చిరి. బావలాగారిని చంపుటకు కుట్రపన్నినవారు 5 నురు పిస్తోళ్లతో రివల్యూలతో ప్రేక్షకులను తగ్గినవండు దెబ్బలవలననే బావలాగారు చని పోయిరి. వారిలో ఒకటి అహమదు ఒకడు" అని జూరరులు తీర్పుచెప్పిరి.

మాతూగారి సాక్ష్యము

"సాక్ష్యజరిగినాడురాత్రి నేను, మమతజాజీగారు బావలాగాను మోటారుబండిలో నుండిమి సాయంకాలము 6 గంటలకు మాండి మోటారులో తోటనడకు వెళ్లెను. ఆపు లోకకాటానుకాటా నొకనుండిచ్చి బాబండిని దీగించును. రెండుమండి నూచుడి కొట్టుకొనునంత వేయటకు బావలాగారి వాసనను ఏమియును ప్రయత్నము చేయలేదు. అతడు మాబండిని నిలిపివేసెను. వెంటనే వెనుకబండిలో నుండి యిద్దరు క్రిందకు రికిరి. తరువాత తక్కిన వారందరను గూడవచ్చిరి. ఆబండిలో ఆరుగురు మనుష్యులు వచ్చినటుల నాకుతోచినది మాబండిలో నేను కుడితట్టు నమాన్యుంటిని. ఒకడు నాప్రక్కనే మాబండిపై నిలచెను. అతడు లోనికితోంగిమూచి బావలాగారిని గుర్తించి అరచి అయిన వైని పిస్తోలు ప్రేల్చెను. వానిని పట్టుకొనుటకు నేను చాలసారులు పైకి లేచితిని. ఆయి నెగురుటలో నోకపారి నాకుడిచేతికి నుండుదెబ్బతగిలినది. ఒకటితో నాకు స్పృశి తప్పినదిగానబావలా మమతజాజీగారి వేయిచేయుచున్నదియును నాకు సరిగాలేదని తేలు. అంతకు ముందే నుండుదెబ్బలవలన బావలాగారికి స్పృశి తప్పినదని మాత్రము చెప్పగలను. రెండవప్రక్కవారము నుండి క్రిందకు దిగుటకు మునుజు బావలాగార్లపుడు ప్రయత్నించిరి. 10 సారులు పిస్తోలును కాన్పినదని నాకు వివరమిచ్చెను. అంతలో చాలమంది ప్రజలచట నూగట గూడ నాకు జ్ఞాపకము న్నుడి. తరువాత నేను తోడుమీదనుండగా నాకు స్పృశి తలెసినది. నేను తోడునుకొన్న కొలు కనపడలేదు. (కోర్టులో తన కోటునుచూచి) ఇదియేనాకొలు. ఆపుకు హంతకులలో నొకడగు ఒకటి అహమదును కొందరు ప్రాణితోకట్టి పట్టుకొనియుండగా నేను చూచితిని. పిమ్మట మమ్ములనందరిని వైద్యులకు తీసుకొనిపోయిరి. అపుడుబండిలో బావలాగారు చాలసోరియున్నట్లు నాకు కనబడెను" అని మాతూగారు తెలిసిరి.

బావలాగారి బండి తుడుచు అహమదుసాక్ష్యము

బావలాగారి మోటారుకారుకీనరు అహమదుగూడ ఆ నాడు ఆ బండిలోనుండెను. పిమ్మట అతడు సాక్ష్యమిచ్చెను. "రెడుమాక్సు వెలు కారు వెనుక నుండి బావలాగారి కారును దీగొనినపుడు మా బండి నిర్దిష్ట పట్టుకు మాడ్చెను ప్రయత్నించెను గాని సాధ్యమకాలేజు. హంతకులు పిస్తోళ్లను కాల్చి వారంభించినపుడు పోలీసువారిని పిలచుకొని రమ్మని నాతోడైవచ్చెను. నాకు పోలీసునా రెవరును కనబడలేదు. నేను మరల నచటికి వచ్చి సరికిఒకటిఅహమదును పోలీసువారు అరెస్టుచేసే పట్టుకొని యుండిరి. బావలాగారు సమన్వయించెను. ఆ సమయమునతయారక్తసిక్తముగానుండెను. పిమ్మట మొగయున మునుగువేయబడియుండెను. మాతూగారు ఒకచేతిని పైకెత్తి నిలువబడియుండిరి. ఆపుడు వారినందరిని వైద్యులకు తీసుకొని పోయిరి" అని యాసాక్షి చెప్పెను.

పార్సీయ బారు టాక్సీద్రైవరు

దుమూసయూ సాక్ష్యము

"మాబండిలో ప్రయాణికుల నెక్కించుకొని నేను మెహతాలో ఎద్దగింతు ఎమ్మనరిక బావలాగారి కారుకు కుడిప్రక్కను

రెడుమాక్సు వెలుకారు దీగొనియుండెను. అందుమన నేనునా బండినాపవలసివచ్చినది. అంతలో రివల్యూలను ప్రేల్చినప్పుడు ను దెబ్బలగుడ్డుల చప్పుడును వివరమగా నేను నాబండిని తడి తట్టున ఉత్తరముగా మరల్చి ఆరెండుబండ్లను ఎదురుగా నిలపితిని (ఇచట సాక్షిదార్లవ్యయ సంతయును వివరముగా తెలిపెను). అంతలో యింకొక ఫోటోకారులో నలుగురు పాశ్చాత్యులు నాబండికి వెనుకతట్టుననుండి వచ్చిరి. వారు తమ బండి నాపిడిగి బావలాగారి బండికడకేగి, ఆబండిలోని వానిని కాపాడిరి. ఒకప్రక్క నుండినుండి రక్తము కారునుండగా నేనుచూచితిని. అంతట నాపాశ్చాత్యులు ఒకటి అహమదును పట్టుకొనిరి. ఆ సంగతి పోలీసులు వారికి తెలుపుటకు నేను వాబండి నడుపుకొని పోతిని పోలీసువారికి తెలిగి పగా ఆపుడే ఒక సార్చెయు ఆచటికి వెళ్లియున్నాడని వారు తెలిసిరి. అని పార్సీ ముగ్గుడగు యాసాక్షి (అద్దమోటారుబండి) ద్రైవరు తెలిపెను.

సార్జెంటు పాట్లీయ్యగారు

"ఆనాడు నేను మలబారు హిలువద్ద మ్యాటీమీద నుండితిని. మెహతా తోటనడ నెవరో పిస్తోళ్లు కాల్చుచున్నారని ఒక పాశ్చాత్యుడు నాకెగిరించెను. నేనచటికి పరుగున పోతనరికి నలుగురు పాశ్చాత్యులు ఒకటిఅహమదును పట్టుకొనియుండిరి. వారు వైనికోర్టుకులని పిమ్మట నాకు తెలిసినది. గాయములవలన బాధపడుచున్న బావలా మమతజాజీ మాతూగార్లను గూడ చూచితిని. బావలా మమతజాజీగార్లకు మొగములపై గాయములు తగిలినరక్తము కారునుండెను. ఒకటి అహమదును సోదామాదిరిని. అతని కేబులలో 2000 రూపాయలకు కరెన్సీకోట్లు కనబడెను. అహమదులను నేను తీసుకొంటిని. ఒకటి అహమదునడకుండి లాగుకొంటిని చెప్పి కల్లులు వికరిగాదుగా కొకరిచాల్చుకూడ నిచ్చిరి. ఆతనియొద్ద నోకలాటికరగూడ నుండెను. నేనచటికి వెళ్ళునంత బావలాగారి కారును వైనికోర్టుకులకాను మాత్రమే అచట నుండెను" అని యాసాక్షి చెప్పెను.

అంతట జూరరులు లోని కేసి స్వలకాలము ఆలోచించి మరల వచ్చివైని వివరింపబడిక తీర్పునిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె. ఆ.)

బందరు డిస్ట్రిక్టు మునసిఫ్ కోర్టులో

O. S. 256/24

Between, వాది:—సామా రామ్మబహ్మం. ప్రతివాది:—పొన్నగంటి సీతాబాయిమ్మ. ఈకావాలిని ప్రతివాది వాదనవద్దను ఖాతాపెట్టుకుని వాడుకున్న బాపరు ఆసలు ఫాయిజాలు. ఖాతా రు 145.14-0 అత దావా వాఖులుచేయగా ప్రతివాది యింతవరకు సమనులకు అందకుండా తప్పించుకొనుచున్నాడు. దావా ప్రతివాది ఆక్షేపణనిముత్రం ది 9-2-25 వాయిదా వేయబడినది. ఆ తేదీని పగలు 11 గంటలకు యేదేని ఆక్షేపణలు ఉన్నయెడల బందరు డిస్ట్రిక్టు మునసిఫ్ కోర్టువారియెడట వాదనఅయి చెప్పకోవలెను. లేనియెడల ఆలోజన ప్రతివాదిని యొక్కపార్టీ చేసెదరు.

మల్లంపల్లి భైరవప్రసాదరావు,

వాదితరపున ప్లీడరు.

చెన్నపట్టణ యి స్టాల్ కాజుకోర్టులో

దావానెంబరు 4017/24

వాదులు:—మట్టా కొండయ్య, దింతగుర్తి గురుస్వామి శెట్టి అండు కో తరపున, ప్రాప్రైటరు. మట్టాకొండయ్య మర్యంటు. నివాసము:—58 నెంబరు గోపందప్పనాథుకపేటి, బార్డిటోను మద్రాసు. ప్రతివాదులు:—1. గొనుగుంటచెంచయ్య, 2. అల్లాధి రంగయ్య.

ఈయిద్దరు కర్నూలుజిల్లా మార్కెట్టరంగం గామ వాసములు. వాది సామానులకొని ప్రతివాదులకు పంపిసేందులకు తనకు రావలసినసాముకు 177-6.9 ఈవైదావాను, వాఖులుచేసి నట్టి నోటీసు ఇంతుమాలముగా యివ్వడమైనది. సదరుదావా ఖాతాఆనర్ డి. నెకండుజడ్జివారియెడట 6.2.25 తేదీకి విచారణకు వాయిదావేయబడినది. సదరుతేదీని 11 గంటలకు ప్రతివాదులు హాజరుకానియెడల దావా యొక్కపార్టీగా కొట్టివేయబడును.

పి. శంకరనారాయణన్,

వాదితరపున ప్లీటరు.

కోహటు ఒడ్డుంబడిక

మహాత్ముడు రావల్పిండి వెల్లట

కోహటు మహామృదీయ ప్రముఖులు రావల్పిండి వచ్చుట కంగీకరించిరి

మహాత్ముగాంధి, మాలానామోకతాలీ, జమురామచాను, మహాదేవదేవాయిగార్లు 4-వ తేదీ ఉదయమునకు బొంబాయి మెయిలులో లాహోరువచ్చిరి గాని వారెవరు సాగకుండా ఆబండిలోనే రావల్పిండి వెల్లిరి కోహటు మహామృదీయప్రముఖులు మహాత్మునితో మాటలాడుటకు రావల్పిండి రాసంగీకరించిరి. మహాత్ముడు రావల్పిండిలో కోహటు హిందూమహామృదీయ ప్రముఖులకు సమాధానమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించును. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రమున అరాజకము

ఒక హత్య కేసు

పోలీసు సబుయిన స్పెక్టరును చంపుట

ప్రేమానంద దత్తు అను యువకుడు చిటగాంగులో 1924 మేనెల 25-వ తేదీని పోలీసు సబుయిన స్పెక్టరు ప్రభుల్ల కుమారరాయగారిని పిస్తోలుతో కాల్చి చంపెనని తేటదినకేసు విచారణ నిన్న 4-వ తేదీని కలకత్తా హైకోర్టులో జరిగినది. "ముద్దాయి కాంగ్రెసువలంబీతు. ముద్దాయియును యిన స్పెక్టరును పరిధియు. ఆనాడు వారిద్దరును ఒకచెట్టు దగ్గర లిసి కొనిరి. మాణిక్వోలా బాంబుకేసు రహస్యమును నీవేగదా వెల్లడిందిని. నామిత్రులను కొంతమందిని అరెస్టు చేసితివికదా" అని యెనుచు ముద్దాయి అహంతముగా ముమ్మారు పిస్తోలు కాల్చినందున యిన స్పెక్టరు చనిపోయెనని" ఫిర్యాదీలు క్రింది కోర్టులో తెలిపిరి. ఆకోర్టులు జూరరులందరును ఏకగ్రీవముగా ముద్దాయి నిర్దోషియని తెలిపిరి. గాని చిటగాంగు జిల్లాజడ్జివారి తీర్పునంగీకరింపక యాకేసును హైకోర్టుకు పంపెను. హైకోర్టులో తీర్పు యింకను చెప్పబడలేదు. ఆ. ప్రె.

సం. రా. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘసభ

జనవరి నెల 31వ తేదీని అలహాబాదులో జరిగినది

బాబూ పురుషోత్త మదాను టాండనుగారి అధ్యక్షతక్రింద గతనెల 31వ తేదీని అలహాబాదులో యాసభజరిగినది. భారతరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములలో ఖాళీపడిన స్థానములకు ఎన్నికలుజరిగినవి. నూలువడుకుటకు కావలసిన రాట్టములు కదుళ్లు మున్నగు పరికరములను అలహాబాదు, కాన్పూరు, కాశీ మున్నగు నగరములలోని నిలువయుంచవలెను. నూలుచండాను వనూలుచేయుటలో ప్రత్తినిగూడ యాచించి నిలువచేయవలెను అను తీర్మానము లామోదిం ప బ డె ం. వాలంటీరులు ఖద్దరు, ఆస్పత్రుకళ, హిందూమహామృదీయ మైత్రి యాచివయములను గూర్చి పనిచేయుటకు నాలుగు ఉప సరిఘము లేర్పరుపబడెను.

40వ దేశీయమాహాజనసభ

కాన్పూరులో 1925 డిశంబరులో దేశీయమహాజనసభ ను జరుపుటకు సన్మానసంఘము నేర్పరుచుటకుగూర్చి సంఘసభలో చర్చజరిగినది. రాష్ట్రీయసంఘసభ్యులును కాన్పూరుప్రముఖులను కలసి ప్రారంభసంఘముగానేర్పడి సన్మానసంఘమున సభ్యులనుచేర్చుటకు ప్రయత్నింపవలెను అని నిర్ణయింపబడెను. కాన్పూరులో సన్మానసంఘము నేర్పరుచుటకు యీ నెల 5 తేదీని మరల సభజరుగును.

రాష్ట్రీయస్వరాజ్యసంఘము

ఈనెల 1-వ తేదీని రాష్ట్రీయస్వరాజ్యసంఘ మేర్పరు పబడెను. దానికి అధ్యక్షునిగా పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారిని, కోశాధికారిగా జగన్నాథప్రసాదుగారిని ఎన్నుకొనిరి రాష్ట్రీయసంధలి స్వరాజ్యసత్తమునా రందరును స్వయముగా నూలువడవలెను. యితరులగుగూడ ప్రోత్సాహపరుపవలెను. అనేతీర్మాన మాసభలో నామోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

పోర్టు సెంటుజారి గెజెటు

మ క కాఖ

ఎస్. బర్నూరు బర్నూరి హోటెలిటీ చర్చికి తేటపీ గాఢమింపబడి.

రివరెండ్ హెచ్. సి. లోస్టీగారు మదరాసు ఆర్చి డిక్ గా నియమింపబడి.

స్వామి కాఖ

సి. ఎం. ఎట్కిన్సన్ గారు విశాఖపట్నం పోలీసుసూప రిండెంటు గారు, ఖా. బి. పీ. థియోడోస్ మదరాసు బహుదర్ గారు సెల్లూరు సూపరిండెంటు గారు, హెచ్. కే. గారు కొరపుట్టి సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరు పోలీసు సూపరిండెంటు గారు నియమింప బడి. పార్వతీపురం సబ్ డివిజన్ డిప్యూటీ సూపరిండెంటు గా కె. కెంకటరామజం నాయుడు గారు, కాకినాడ సబ్ డివి జనుకు సి. హెచ్. జాకెట్టు గారు నియమింపబడి.

ఎస్. నరసింహంపంతులుగారు బాపట్ల ఆడిషన్ సబ్ కోర్టు కె. సుందరంబెట్టిగారు కాకినాడ సబ్ కోర్టుకు నియ మింపబడి.

మౌలిక త్రవ్వలు వచ్చేవరకు చిత్తూరు జిల్లాలో అభిషి యల్ గారిని, కర్నూలు నంటి కాటూరు తాలూకాలందు మ హమ్మదీయులందు హసన్ టెగవారికి ఖాజీగా అసదుల్లాహుసేన్ సాహెబ్ గారిని నియమించి.

రి వి న్యూ కాఖ

మహమ్మద్ అబ్దుల్లా ఖాన్ సాహెబ్ బహుదర్ గా రిని సెల్లూరు డెప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమించి.

వి ద్యా కాఖ

ఎం. వి. సుందరరావు పంతులుగారు విశాఖపట్నం జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు సెక్రటరీగా ఎన్నుకొన బడె.

స్టేటుకాన్సిలు

ఎన్నుకొనవలసినవారి నామములపట్టి:—1. వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు 2. కుమారస్వామి అనే వెలపుర ముప్పిలి నాయర్ గారు 3. టి. శివశంకరంపిళ్లగారు.

జేల్ డిప్యూటీ సెలెక్షన్ కమిషన్ 5 గంటలలోగా రిటర్నింగ్ ఆఫీసరు చేరవలెను లేదా పోర్టు సెంటుజారిలో కలెక్టర్ బిల్లి గుల్లూ నున్న ఆఫీసుకు 11 గంటల 5 గంటలలో నైనా చేరవలెను.

వి. టి. కృష్ణాచార్యర్, (టర్నింగ్ ఆఫీసర్)

శ్రీ సోదరుల పాటకచ్చేరి, మధుర

శ్రీమైసూరసంస్థానసంగీతవిద్యార్థి నాగస్వరం పా స్తుస్వామిపిళ్లగారు అఖ్యార్య సంగీతగ్రంథము నొకదానిని రచించి తత్ప్రచురణార్థమై వాసికెక్కిన సంగీతవిద్యార్థులకు వినిపించి వారి అనుమతిని పొంది తద్వారా ప్రసిద్ధి గాంచిన ఫిడల్ గోవిందస్వామి పిళ్లగారిని మృదంగరాజులు ఆశగనంది దక్షిణామూర్తిగార్లను, వేణుగానం స్వామినాధపిళ్ల గారిని మరియు ముల్లయ్యభాగవతయ్యగారు, మైసూరు కృష్ణ అయ్యంగారు కరియ్యడి వీణాబ్రహ్మయ్య, యింకను అనేక వి ద్యార్థులను ఆహ్వానించి సభ చేయించి.

ఈమహాసభయందు విజయనగరపట్టావాస్తవ్యులగు శ ర్మసోదరుల వీణాగానమును ఈనెల 2 తేదీన ఏర్పాటుచేయించి ఈ మధురాపురి జనుల ఆనంద సాగర మున నోలలాడించిరి. కనిమ సోదరుని వీణాగాత్ర నైపుణ్యమును శ్రీ సోదరుని మెచ్చదగు మార్గమగు ఫిడల్ వాద్యవిశేషమును దేశమునం దెల్ల ఖ్యాతినిపొం చిన దక్షిణామూర్తి పిళ్లగారి మృదుమధుర గంభీర మృదంగ వాద్యమును కలసి ఆరంభమునుండి అంత్యపర్యంతమున కై న మూడు ఘంటల సరకాలముగా నానంద రసప్రభాతమై సభా సదుల నెల్లరిని స్తంభిధూతులుగా తేసివైచెను. సుఖాశ్చర్య నూచకములగు ఆహారములు తప్ప సభయంతెల్ల అన్యకలకల ము వినిపడదయ్యెను.

ఈసోదరులకు శ్రీ పరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్య వి శ్వర్యాభివృద్ధియూ, విద్యాబుద్ధి విశాలీకరింపిండ్దియు సదా అనుగ్రహించి రక్షించుగాక అని వంటివలెను జడ్డీలు మున సబులు లాయరులు మొదలగు అధికారవర్గ మెల్లయు ఆశీర్వా దించిరి

రామేశ్వరమున ఈనెల 6 తేదీ మొదలుకొని జరుగ నున్న మహాకుంభాభిషేక మహోత్సవసందర్భమున ఈ శర్య సోదరుల గానసభకు శ్రీ రామనాథపురం రాజానాయ కుతూ హలాదు తదితరులై ఏర్పాటుచేసిరి. (ఒక విలేఖరి)

వైకంఠత్యాగ్రహము

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి వ్యాసము

ఎగుయిండియా

“నేను వైకంఠ వెళ్లితిని. అచటజరుగుచున్న సత్యాగ్ర హవిధానమును చూచుటవలన నాకు కలిగిన సమ్మోదమును సరి గా వెల్లడింపజాలవలెననుచు చింతించుచున్నాను అంతయు పద్ధతి ప్రకారము పనిజరుగుచున్నది. ఆంధ్రులను గీన గీటుదాటకుం డ కడుకాంతముగ పనిచేయుచున్నార. పోలీసువారు సత్యా గ్రహిణులగుడ చాలమెచ్చదగినరీతిని మెలగుచున్నారు. జరుగు చున్న సమరముమాత్రము చాలప్రబలమైనది. చివరకు సత్యాగ్ర హమునకే విజయము కలుగగలదు

నాలుగు వీధులకును నేనువెళ్లి పోలీసువారు కట్టిన అడ్డుకడ లన్న జరుగుచున్న సత్యాగ్రహ పద్ధతినీచూచితిని. ఒకవలంటీరు రోడ్డుప్రక్కను హార్బుండిరాట్టుమై నూలువడకుండును. మరి యిద్దరు వలంటీరులు రోడ్డుమొగలో నెమ్మదిగా నిలచియుండిరి.

తిరువాన్కూరు పోలీసువారు వలంటీరులను నిలచియుంచిరి. ఈరీతి ఆరుగంటల నేపు ఒకజత నిలచియుండును. ఒక జత ఉద యము 6 గంటలకు సత్యాగ్రహశ్రమమునుండి బయలుదేరి సత్యాగ్రహస్థలమునకే అచట మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు నుండును. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మరి యొకజత ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరి వెళ్లును. అప్పుడు ఉత్త యమునవెళ్లి నవారు మరల ఆశ్రమమునకు వచ్చెదరు. 12 గంటలకు వెళ్లి నవారు సాయం ౬ కా లము 6 గంటలకు మరల ఆశ్రమమునకు పోయెదరు. నారు వచ్చునపుడు పోవునపుడును రాలమును ప్రశంసించునట్టియు అస్పృశ్యతను నిరసించునట్టియు జాతీయగీతములను పాడుచు వీధు లవెంట తిరిగి వెళ్లెదరు. అప్పుడు చాలనుండి పౌరులు వీధులలో గుమిగుమియును, పౌరులలో మిక్కిలి హెచ్చుమండికి సత్యా గ్రహులపై నభిమానము కలదని నాకు తోచినది. సాయంకాల ము నేను పూర్వారావరాయణులను కలుసుకొంటిని. వారు ముఖ్యముగా నంబుద్రి బ్రాహ్మణులు. వారుపట్టు విడుపులేని వారు. “ఎజలాలా మార్గములను వెళ్లినచో దేవాలము ఆవలిత్ర మగును. అప్పుడు మేముదానిని వదలి తేయవలసినవచ్చును. భగవదరా ధనకు మాకుస్థలములేకుండపోవును” అనివారనిరి. “భగవంతున కన్నడైన అపవిత్రత కలుగునా?” అని నేనడిగితిని. “మాకు తెలి లియును. మా పెద్దలయిల నిర్ణయించిరి. మేము పెద్దల ఆచార మునే అనుసరించుచున్నాము.” అని వారనిరి. “సుహృత్తు డు దక్షిణాఫ్రికానుండి మరల భారతదేశమున కేలవచ్చెను? ఇ క్కడకు వచ్చి మాకు యిబ్బంది కలిగించుటకు దక్షిణాఫ్రికాలో జరుగవలసిన పనినేల వదలివేసెన? అందువలన దక్షిణాఫ్రికా కాలోనున్న భారతీయులకు నష్టము కలుగుచుండలేదా? అని ఒకరడిగిరి. “దక్షిణాఫ్రికాలో నష్టముకలుగుచున్నమా” అని నేను మేగాని యిచట జరుగవలసినపని గూడ చాలముఖ్యమైనదే. అ చటను యిచటను జరుగుచున్న సంఘర్షణస్వరూప మొక్కటి యే. దక్షిణాఫ్రికాలో అస్పృశ్యతను తెల్లవారు తెచ్చిపెట్టిరి. మనదేశమున అస్పృశ్యతను అగ్రవర్ణములవారు తెచ్చిపెట్టిరి. అని నేనంటిని. నేను చెప్పినసంగతి వారికి సరిగాబోధపడలేదు.

వాకునివెళ్లరపాటుతో చూడసాగిరి. “దక్షిణాఫ్రికాలో తెల్ల వారు భారతీయులను అంటరానివారిగా చేసెవారు. మీరేదే శమున మనసోదరులను అంటరానివారని వెలివేసితిరి. ఇచట మీరు మీసోదరుల నిట్లు విభేదములవలన యీ పాపఫలమే దక్షిణాఫ్రికాలో మీదేశీయులకు కట్టికుడుపుచున్నది. అగ్రవర్ణ ములవారు భారతదేశమున చేయుచున్న దుష్కర్మఫలితమును దక్షిణాఫ్రికాలో మరల వారే అనుభవించవలసి వచ్చినది” అని నేనంటిని. కొందరి కీవాదము నచ్చినదిగాని మరికొందరికి నచ్చ లేదు. వారు వెర్రినపునవిరి. “మీసోదరులగు పంచము లను భవించుచున్న దురవస్థను సరిగా గ్రహింపగలుగుటకు ముందు జన్మమున తాను పంచములమున పుట్టవలెనని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. నేనుగూడ నందులకే వైమమును ప్రార్థించు చున్నాను.” అని నేనంటిని. “అట్లు ప్రార్థించుటగూడ దౌర్జన్యమే యగును. అదిపాపకార్యము” అని యొక రనిరి. “అది దౌర్జన్య మైనచో నిజమైన ప్రేమవలన కలిగినదేగాని ప్రేమమువలనను నిరసనమువలనను కలిగినదెకాదు. వైకంఠో సత్యాగ్రహము నొన రించుచున్న వారనుభవించుచున్న కష్టములను చూచినచో మీ అభిప్రాయములుగూడ త్వరలో మారగలవనియే నే నాశించె దను” అని నే నంటిని.

నే నచటికి వెళ్లి స్వయముగా చూచుటవలన వారికష్టము తెట్టివో నేను గ్రహింపగలిగితిని. వరదలలో వలంటీరును నీళ్ల లోనే గంటలకొలది నిలచియుండిరి. ఒకసారి వరదలవలన వీరు భుజములవరకు పొంగిననుగూడ వారలునే నిలచిరి. పోలీసు వారికి పడవలు యియ్యబడెను. అపడవల త్రాళ్లను చేరువనున్న యిండ్లకు కట్టి వారాపడవలో కూర్చుండిరి. వలంటీరులు మాత్రము నీళ్లలోనే నిలచి కష్టముల ననుభవించిరి. ఈవిషయ మును ప్రశంసాపూర్వకముగా పోలీసువారే నా కెరిగించిరి.

విజయమేగాని పరాజయ మేమియును లేదు

వైకంఠ సత్యాగ్రహశ్రమమున సంపూర్ణ విజయమునచే గాని పరాజయ శంకయును దైవ్యము ను సంతమాత్రమును లేవు. వంతుప్రకారము వీధులలోనికి వెళ్లవలసినవారు తప్పతెక్కిన వారందరను ఆశ్రమములో నూలు వడుకుదురు. వారడట ఏరులను చేయుట బట్టునే యిట మున్నగు పనులనుగూడ చేయుచున్నారు. వారొక నిమిషమునైన వ్యర్థముగా గడపరు. ఆశ్రమములోనే పూర్తిగా తయారైన యొకభోజిని వారు నాకిచ్చిరి. ఆసహాయాన్ని ప్రారంభమున మహాత్ముడు నాకొక భోజిని నొసంగెను. ఈకెందు భోజినులను అమూల్య బహుమా నములని నేను తలచుచుండును. నేను చాలాచోట్ల సత్యాగ్రహ మును చూచితిని. గురుకాబాగులో ఆ కాలిల సత్యాగ్రహ మునుగూడ చూచితినిగాని వైకంఠసత్యాగ్రహము క్రొత్తపద్ధతిన నిరుపమానము వలంటీరుల దైర్యవహనములను పోలీసువారి విషయ సౌజన్యములనుగూడ ప్రశంసార్హములే అని ఆంధ్రా నుగాను వ్రాసిరి.

రెడ్డిరాణి సచిత్రమాసపత్రిక

నంబ్ర చందారు కి

మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును

వారకాంత (నాటకము) విలులయు, విలు కైలయు ఆధునికచర్యలు, చివినర్లన చదివితీరవలయును. వెల 12

మిదునానురాగము (వేరుగన్ననను) వెల 12

నరసింహకారికావృత్తి (ఆపస్తంబ గృహ్య సూత్రములకు తెలుగు తాత్పర్యముగల సార్వక గ్రంథము) రు. 1-4-0

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) 10

ఆంద్రీనామసంగ్రహము (నటిక) వెల 4

రెడ్డిబ్రదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

నోటీసు

కాకినాడ సబ్ జడ్జి నేటుకోర్టు ఫయిలు ఆఫీసు 72/1922

నాటి:— శ్రీ బాలకృష్ణ దాసు మోతీలాల్. ప్రతివాదులు:— శ్రీ వ్రాగ్లీ సూర్యవారాయణరెడ్డివైరా. ఈ సంబంధి క్రితాక్రింద యానంబరు ప్రతివాదులకు వాక్కుగల రిఫరెన్సు పెన్ నోటిఫికేషన్లలో యున్న జూటు ప్రస్తు 75 తేర్లను కాకినాడ సబ్ జడ్జి నేటుకోర్టువారివలన 20-2-25 తేదీని కేటం నేయించడమవునని యిందుమూలముగా ప్రచురించడమయినది.

నోటీసు

కాకినాడ సబ్ జడ్జి నేటుకోర్టు ఫయిలు ఆఫీసు 29/1922

నాటి:— (పిటిషనరు) ముత్య సర్వారాయుడు సా. కాకినాడ. ప్రతివాది:— (రెస్పాండెంటు) మాతేటి బాపన్న రావు సామకూరు సా-విజయనగరం. ఈసంబంధ రెస్పాండెంటు పిటిషను దాఖలు చేసిన E. A. నెం 1928/1922 రు ప్రాసిక్యూషన్ పిటిషనులో రెస్పాండెంటు ఆక్షేపణ తెలియజేసికొనుటకు 20-2-25 తేదీ నాయదా గాని ఆక్షేపణలు వున్నయిడల సదరు తేదీని కాకి నాడ సబ్ జడ్జి నేటుకోర్టు చోజరుఅయి తెలియపర్చుకోవలెనని యిందుమూలముగా ప్రచురించడమయినది.

నోటీసు

కాకినాడ సబ్ జడ్జి నేటుకోర్టు ఫయిలు ఆఫీసు 29/1922

నాటి:— (పిటిషనరు) ముత్య సర్వారాయుడు సా. కాకినాడ. ప్రతివాది:— (రెస్పాండెంటు) మాతేటి బాపన్న రావు సామకూరు సా-విజయనగరం. ఈసంబంధ రెస్పాండెంటు పిటిషను దాఖలు చేసిన E. A. నెం 1928/1922 రు ప్రాసిక్యూషన్ పిటిషనులో రెస్పాండెంటు ఆక్షేపణ తెలియజేసికొనుటకు 20-2-25 తేదీ నాయదా గాని ఆక్షేపణలు వున్నయిడల సదరు తేదీని కాకి నాడ సబ్ జడ్జి నేటుకోర్టు చోజరుఅయి తెలియపర్చుకోవలెనని యిందుమూలముగా ప్రచురించడమయినది.

కాకినాడ 3.2.25 వై. కామేశ్వరరావు, పిటిషను పక్షి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 5-వ తేది

గురువారము

హైకోర్టు, ప్రభుత్వమా?

మద్రాసు సివిల్ కోర్టు చట్టమునుగూర్చి జరిగినచర్చలో, జస్టిసుపక్షమువారి దృక్పథము కడు వింతగనంపెను. ఈ చట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము, అడిషనల్ కోర్టుల పనులు ఎక్కువగా చేరుకు గను తక్కువఖర్చుతోను కొనసాగునటుల చేయుటయే. ప్రెసిడెంటుకోర్టులును చోటులందే అడిషనల్ కోర్టులనుగూడ నెలకొల్పుచో, కొలదిసిబ్బందితో పనిజరుపుకొనవచ్చును. ప్రెసిడెంటు కోర్టులలో విచారణగాక నిలవయున్న పాతకేసులను మాత్రమే విచారింపవలసివచ్చుటచే, అడిషనల్ కోర్టులపని త్వరలో తేలుటలేదు. అనుభవములేని క్రొత్తవారిని అడిషనల్ మునసబులుగను, సబార్డినేటు జడ్జిలుగను నియమించుటచే, న్యాయనిర్వహణమునకుగూడ ఆటంకము గలుగుచున్నది. అందుచే అడిషనల్ మునసబులకుగూడ స్టాల్ కాసు విచారణాధికారమిచ్చి, పనులందు సరియగు విభాగము గావించుచో, ఎక్కువచురుకుగ నెఱవేరగలవు. క్రొత్త న్యాయాధిపతులకు గూడ తగిన శిక్షణ యుండును. సివిల్ కోర్టుల బిల్లును నిర్మించినయుద్దేశ్యమదియై యుండగ, రామాయణములో పిడుకల పేట్లాట యనునటుల, వేరొకవిషయమై చర్చ ప్రబలెను. డిప్యూటీ మునసబులను నియమించు అధికార మింతవరకును హైకోర్టున కుండెను. ఇందువలన, న్యాయనిర్వహణమున కెట్టి యిబ్బందియు గలిగినటుల గానరాదు. హైకోర్టు నియామకమువలన, సివిల్ కోర్టుల పరిపాలన మెక్కుడుసంతృప్తి కరముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు.

క్రిమినల్ కోర్టులు, సివిల్ కోర్టులగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనుడు. క్రిమినల్ కోర్టుల విషయమై ప్రజలకు తగిన విశ్వాసము గురుకున్నది. కారణము స్పష్టమే. క్రిమినల్ కోర్టుల న్యాయాధిపతులు, ప్రభుత్వ నియమితులు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యనుగ్రహముపై ఏ రాధారపడి యుండురు. అందుచే వీరు తగిన స్వాతంత్ర్యము జూపజాలరు. ప్రాసిక్యూటరు జేయవారును, విచారణ జేయవారును నొక్కటియే యగుచున్నారు. డిప్యూటీ కలెక్టరులకు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారముండును. వీరు కలెక్టరులకును, జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకును లోబడియుండురు. ఇట్టి వారు పోలీసు కేసులలో నిర్భయముగ ప్రవర్తించుచో, కలెక్టరుల అనుగ్రహమును కోల్పోవలసివచ్చును. ఆ కారణముచేతనే న్యాయాధికారమును కార్య నిర్వహణాధికారమునుండి విడదీయవలయునని, కాంగ్రెసు పుట్టిన నాటినుండియు ఘోషించుచున్నది. కాని ఇంతవరకే సంస్కరణము జరుగలేదు. వెనుక నొకమారు, యీ రెండు శాఖలను విడి

దీయటకు జస్టిసుపక్షమువారు రంగీకరింపరయిరి. ఇట్టి వారు, క్రిమినల్ కోర్టుల పదవులనే సివిల్ కోర్టులలో గూడ జొప్పించవలయునని కోరుట సహజమేగద. సివిల్ కోర్టులపట్ల ప్రజల కెక్కువగా నమ్మకముండుటకు కారణ మేదియో విదితమే. జిల్లా మునసబులను నియమించెడివారు హైకోర్టువారు.

మునసబులు ప్రభుత్వమువారి యనుగ్రహముపై నాధారపడియుండుట కవసరములేదు. గవర్నమెంటు కేసులలో వీరు నిర్భయముగ న్యాయమును నిర్వహించుట కవకాశము గలదు. అందుచేతనే గవర్నమెంటు వ్యాజ్యములలో, పార్టీలు సాధారణముగ సివిల్ కోర్టుల నిర్ణయముపట్ల సంతృప్తి జూపుచుండురు. తమ హక్కులను స్థిరపరచుకొనుటకు, సివిల్ కోర్టులు అనుకూలస్థానములని వారు భావించుచుండురు. సమర్థులగు న్యాయవాదులను నియమించినగాని, న్యాయనిర్వహణము తిన్నగ జరుగదని తెలిసినవిషయమే. అట్టివానిని నియమించుటకు, హైకోర్టుకుండు యోగ్యత ప్రభుత్వమున కుండనేరదు. సివిల్ కోర్టుల విధానము ననుసరించి, క్రిమినల్ కోర్టుల విధానమునుగూడ సంస్కరించుట శ్రేయస్కరము గాని, క్రిమినల్ కోర్టులసీటికి సివిల్ కోర్టులను దింపుట భావ్యముగాదు. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపనలలో, హైకోర్టుపై ననే ప్రజల కింకను కొంతవరకు విశ్వాసముగలదు. హైకోర్టు పక్షపాతరహితముగ ప్రవర్తించునని ప్రతీతిగలదు. అట్టిసిటితో హైకోర్టు నియామకముల నాక్షేపించుటయు, వారి యధికారమును దొలగింపవలయును, సమంజసముగానేరవు. రామన్వామి మొదలియారుగారు, హైకోర్టు అధికారమును నిర్మూలించవలయుననియు, అట్టి సవరణను సివిల్ కోర్టుల బిల్లులో జొప్పించవలయుననియు గోరుటజూడ, వీరు స్వల్పలాభములకొర కాశపడుచున్నారని తేటపడును.

ఇట్టి గొప్పసవరణను గావించుటకు, సివిల్ కోర్టుబిల్లును ఇంకొకమారు సెలెక్టుకమిటీకి పంపవలయునని వీరు గోరిరి. జస్టిసుపక్షమువారు వీరి కోర్కెను బలపరచుటచే, అది నెగ్గెను. హైకోర్టుల యధికారమును తగ్గించుటకు శాసనసభ కధికారము గలదా లేదాయను విషయమును విచారింపవక్కరలేదు. ఏదియో యొకరితన, హైకోర్టు అధికారమును తగ్గించిన వీరికి జాలును. హైకోర్టు నియామకమునకు జస్టిసుపక్షమువారి ఆక్షేపణయేమి? హైకోర్టు జడ్జిలలో బ్రాహ్మణు లధికముగ నుండుటచే, బ్రాహ్మణేతర న్యాయవాదులను నియమింపరనియే. అట్టి యన్యాయము జరుగకుండ, బ్రాహ్మణేతరులపట్ల ఎక్కువ డభిమానము జూపవలయునని, ఇదివరకు శాసనసభ వారు తీర్మానించియుండిరి. వెనుక నెట్టిసిటి ప్రబలియున్నను, ఇప్పుడు బ్రాహ్మణేతర న్యాయాధిపతు లధికముగ గలరు. బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులను వీరు కాపాడగలరనుటకు సందియములేదు. జస్టిసుపక్షమువారి ప్రాభుత్వమున బైకిబోయినవారును గలరు. బ్రాహ్మణేతరుల కెక్కువగా ప్రోత్సాహము గలిగింపవలయునని యడుగవచ్చును గాని, హైకోర్టువారి నియమనాధికారము ననలే తొలగింపగోరుట, పాడిగానేరదు. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించునపుడు, వేరు ఏర్పాటు జేసికొనిన, జేసికొనవచ్చును. అంత

వరకును ఎక్కువ స్వతంత్ర్యమును హైకోర్టు అధికారమును నిలుపుటయే శ్రేయస్కరము.

కోహటు: హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ

కోహటునందు, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము గుదిరినటుల ప్రకటింపబడినను, ఉభయసంఘములమధ్యను మనస్సమాధాన మింకను గురురలేదని తెలియుచున్నది. అట్టి ఫలితమును చేకూర్చుటకు గాంధీమహాత్ముడే సమర్థుడు. డిల్లీలో హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ సరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాగితములపై ప్లానులను తయారుజేయుచున్నారు. కాని హృదయపరివర్తనము గలిగినగాని, అంతస్సఖ్యముబలపడజాలదు. కాగితపు ఒడంబడికలు విశేషలాభము గలిగింపనేరవు. కోహటుకుబోవుటకు ప్రభుత్వము వారు గాంధీమహాత్మునకు అనుమతి నిచ్చియున్నచో ఈపాటికి హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ వెంటనే, పరిష్కారమయ్యెడిది. శాంతిదూతయగు మహాత్ముడు కోహటుకు వెడలుచో అల్లరులు జరుగునని గాని, లాఆర్డరులకు భంగముకలుగునని గాని ఎవరును తలంపజాలరు. కాని రీడింగు ప్రభుత్వము వారన్వహితలంపిరి. మలబారుకు వెడలుటకును మహాత్మునకు వెనుక ననుమతిసంగరయిరి. లోకోత్తరపురుషుడగు గాంధీమహాత్ముని ప్రయత్నముల నాటంకపరచుచు, కేవల నిర్బంధములవలననే పని సాగునని తలచుట, భ్రమలేప్ప వేరుగాదు. కోహటుసమన్వయ సరిష్కరించుటకు, గాంధీమహాత్ముడును మోక తాలీగారును బయలుదేరి రావల్సిందీకి బోయినటుల, వార్తలు చెలువుచున్నవి. ఉభయనాయకులకును హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యముపట్ల అత్యంత విశ్వాసముగలదు. స్వరాజ్యమున కది మూలాధారమని వారు మనస్ఫూర్తిగ నమ్ముచున్నారు. వీరిరువుర ప్రయత్నములవలన, కోహటుపరిస్థితులు త్వరలో చక్కబడునని తలచెదము. గాంధీమహాత్ముని కలిసి కొనుటకై, కోహటుమహమ్మదీయులు రావల్సిందీకి వచ్చుటకు సమ్మతించుట, మిగుల అనుకూల చిహ్నము. హిందువులును మహమ్మదీయులును మహాత్ముని హితము నాకర్ణించి, దేశపురోభివృద్ధికి తోడ్పడెదరుగాక. కోహటుసమన్వయ పరిష్కారమగుచో, మిగిలిన ప్రదేశములందు పోరాటముల సంతరింపజేయుట సులభసాధ్య మగును.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

నూతన సంస్కరణములక్రింద సానిక స్వపరిపాలనముమరింతక్షీణగతిజెందుట శోచనీయము. చీరాల, బెజవాడ మున్నగు నిదర్శనము లిందుకు తార్కాణములు. వెనుకటి దృక్పథ మింకను మారలేదనుటకు, నూతన దృష్టాంతము లింకను బయల్పడుచున్నవి. కాకినాడ తాలూకాబోర్డుకు, దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారిని గత సంవత్సరము సభ్యులుగ నెన్నుకొనిరి. కాని వారి ఎన్నికను ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి. చట్ట నియమములకీ ఎన్నిక విరుద్ధమని ప్రభుత్వమువారు చెబుచుట. అందుమీద ప్రకాశరావుపంతులుగారు వ్యాజ్యము వేయగ, ప్రభుత్వము వారి యుత్తరువును నిరాకరించి, సకలముగ జరిగెను.

ప బా ర్తి నే టు జ డ్డి గా రు తీ ర్ప జె ప్పిరి. ఇప్పటికింకను ప్రకాశరావుగారి ఎన్నికను జల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు గజెట్టులో ప్రకటించలేదు. దీనిపై ప్రభుత్వమువారెట్టి చర్యను దీసికొని వటుల గనుపించదు. జల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు జస్టిసు వక్షమువారని డెలువబడినది. ఇట్టిచర్య, జస్టిసువక్ష పరిపాలనమున కేమాత్రము గౌరవప్రదము గానేరదు. ప్రకాశరావు పంతులుగారు కాంగ్రెసుసభ్యులని, జల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు తమ రిపోర్టులో నుదాహరించరట. కొండరి దృష్టిలో కాంగ్రెసు సభ్యులగుట గొప్ప అయోగ్యత యగుచున్నది. ఇతరు లెవరయినను ఆక్షేపణదెలిపిన, ఎన్నికలను రద్దుజేయవచ్చును గాని, ప్రభుత్వమువారు తమంతట తాము జోక్యము కలుగజేసికొని, ఎన్నికలను రద్దుజేసిన నిదర్శనము వేరొకటి గానరాదు. ఎన్నికలవిషయమై జల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు ముందుజోక్యము గలుగజేసికొనలేదనుకారణమున, ఎన్నిక రద్దుజేయబడెనని సమాధానముజెప్పట విరుద్ధముగ దోషమానదు. ఇట్టి యభిప్రాయమునకు చట్టమునం దెక్కడను ఆధారము గనుపించదు. న్యాయస్థానము సయితము ప్రభుత్వము వారి యభిప్రాయముతో నేకీభవింపక, ఎన్నికను స్థిరపరచియుండినపుడు పంతులుగారి పేరును ప్రకటించుట కింకను సుస్థిజేయుట, యక్రమము.

విలేజి ఆఫీసరులు : రీగ్రూపింగు

విలేజి ఆఫీసరుల జీతములను హెచ్చుజేసి, వారి కష్టములను తొలగింపవలయునని చిరకాలమునుండియు మొరబెట్టుచుండ, జీతములు కొంతవరకు హెచ్చుజేయబడినను వారి యిబ్బందు లేమాత్రము తగ్గలేదు. కారణము విదితమే. విలేజి ఆఫీసరుల సంఖ్యను తగ్గించి, రెండుమూడు గ్రామములను కలిపి ఒక్క ఆఫీసరును నియమించుటచే, పలువురకు జీవనము పోవుటయు, ఉన్నవారు మితిమీరిన పని జేయవలసివచ్చుటయు తలస్థించెను. పనులను కోల్పోయినవారల శోకవిధమగు కష్టముగలుగుచుండగ, పనిజేసెడివారికి వేరొకవిధమగు కష్టము తలస్థించెను. రీగ్రూపింగు పద్ధతివలన, విలేజి ఆఫీసర్ల నుండి హాహాకారములు బయల్పడలేదు. ఈవిషయమై విచారించుటకు ది. బ. ఆర్ రామచంద్రరావుగారిని స్పెషలు క్లర్కునరుగ నియమించిరి. వీరి రిపోర్టును ప్రచురించిన బాగుండెడిది. కాని, ఇయ్యది ప్రకటనార్హముగాదని, ప్రభుత్వమువారు నిన్నటిదినము సూచించిరి. రామచంద్రరావుగారు చేసిన సిఫార్సులుమాత్రము ప్రచురింపబడెను. వీరు ప్రొప్రయటరీ భాగములలోని విలేజి ఆఫీసర్లనుగూర్చి విచారించలేదు. ఇకముందు రీగ్రూపింగు జేయగూడదనియు, వెనుకటి గ్రూపింగు ఏర్పాటులను పునర్వివర్ణింపవలయుననియు, గ్రామముననెల్ల జీతమును కొన్ని గ్రామములలో 12 రూపాయలకు తగ్గింపవలయుననియు, మున్నగు సూచనలను వీరు గావించిరి. ఇదివరకు జేసిన రీగ్రూపింగును పూర్తిగ దీసివైచిన యుక్తముగ నుండెడిది. పదభ్రష్టులయినవారికి మరల నుద్యోగముల నిచ్చియుండవలసినది. పభుత్వమువారు ముందేమి జేసెదరో తెలియదుగాని,

ఇంతవరకు జేసిన రీగ్రూపింగు ఏర్పాటులను పూర్తిగ తొలగించెదరని దోచదు. గ్రామముననెల్ల జీతముల నొకమారు హెచ్చుజేసి, మరల పండ్లెండు రూపాయలకు తగ్గించుటవలన, వారియందు ప్రబలెడి అసంతృప్తి ఎటులుండునో యూహింపవచ్చును. రీగ్రూపింగువలన, పలువుర జీవనములకు భంగము కలిగెను. రీగ్రూపింగు నాపివేసినందులకు ఫలముగ హెచ్చింపబడిన జీతములు తగ్గవలయునా?

అస్సాంకూలీలు

అస్సాంకూలీలు విశేష సౌఖ్యముల ననుభవించుచున్నారనియు, దత్తమండలమునుండి వెడలినవారు సందర్శములను గ్రహింపకయే తిరిగివచ్చి అగచాల్లి పాలయిరనియు, ప్రభుత్వమువారిదివరకు సూచించియుండిరి కాని, నిన్నటిదినము ప్రభుత్వ సభ్యులు చెప్పినజవాబు చూచిన, అస్సాం కూలీలు రోజుకు మూడు మొదలు అయిదు అణాలను మాత్రము సంపాదించురని డెలియచున్నది. అస్సాం వరకుబోయి, ఇంతతక్కువకూలీని సంపాదించుచున్నపుడు, కూలీలు నిరాశ జెందుటనహజమేగద. ఇందుకు తోడుగ అస్సాంతోటలఁగితిరుదుర్భరముగనున్నటుల, తిరిగివచ్చినవారు సూచించిరి. కాని మొదట కూలీలను గొంపోవునపుడు మాత్రము, వారికి లేని పోని ఆశలబెట్టుచున్నారు. వీరు ధనవంతులై తిరిగి రావచ్చునని ఏజెంట్లు చెప్పుచుందురు. ఇట్టి మోసములు జరుగకుండ నాపుట ప్రభుత్వపువిధియై యున్నది. ఇకనయినను ఆంధ్ర నాయకులు మేల్కొని దత్తమండల ప్రజల కక్కడనే జీవనము దొరకునటుల ఏర్పాటుజేసి, వారిని దుస్సహమగు సంకటములనుండి తొలగించుట ధర్మము. కడ్డకు నిర్మాణమును పూర్తిజేయవలసిన సీసమయమున, సరియగు ఏర్పాటులు జరుగుచో, వచ్చిమాంధ్ర దేశము భారతవర్షపు విముక్తికి తోడ్పడుటయగాక, స్వలాభమునుగూడ పెంపొందించుకొని, సుఖంపగుగును.

చనిపోలేదా?

కలకత్తాలోనివసించెడి చీనావాసులకు జేరిన తంతి వార్తప్రకారము డాక్టరు సన్ యెటు సేనుగారు చనిపోలేదనియు, ఆరోగ్యముగ నున్నారనియు, తెలియచున్నది. డాక్టరు సన్ యెటు సేనుగారి మరణమును ప్రకటించుట కిది మొదటిమారుగాదు. పెక్కుమార్లు టిటా రైలను రూటురుంపుచుండెను. నిజముదెలిసికొనకుండ నిట్టి నీలివార్తలనుపంపుటచే, రూటురవార్తలకు విలువ దగ్గిపోవుచున్నది. వీరుదెలిపెడి వర్తమానములను ప్రమాణముగ గైకొనెడివారెంత మోసబోయెదరో యూహింపవచ్చును. సన్ ఎటు సేను మరణమును వాంఛించెడివారికి వదంతులను వ్యాపింపజేయుచుందురు. బాధ్యత గల వార్తా సంఘమువారు సత్యమును కనుగొనుటకై విశేష కృషి సలుపవలయును. సన్ యెటు సేనుగారి కముందు తమ పలుకుబడి నుపయోగించి, చీనాలో నంతఃకలహములు సమసిపోవునటుల ప్రోద్బలపరచెదరుగాక! నేటి తంతివార్తల ప్రకారము, చీనాలో పోరాటములు తగ్గి సంధి గుదురుచున్నటుల దోచును. గాఢపరమాన మింకను తెలియజో

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు: కడ్డకు
స్థానిక స్వపరిపాలన మెటుల నిర్వహణము గావించబడుచున్నదో కనుగొనుటకు, గుంటూరు తాలూకా బోర్డువట్ల గనుపరచిన ప్రభుత్వవైఖరి మరియొక నిదర్శనము. గుంటూరు తాలూకా బోర్డు సేవకులు కడ్డకును ధరింపవలయుననియు, విద్యార్థులు కడ్డకును ధరించునటల, ప్రోత్సాహపడవలయు ననియు, తాలూకాబోర్డువారు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. జల్లాకలెక్టరు గారితో నయినను నీవిషయమై సంప్రదింపలేదని నిన్నటిదినము ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ప్రభుత్వపునాకరులు ప్రత్యేకపుదుస్తులను ధరింపవలయునని వివిధశాఖలలో నిర్బంధించుచున్నారు. అట్టి తరీ, తాలూకాబోర్డువారు తమ కనుకూలమగు నిర్ణయము గావించుట దోషముగానేరదు. స్థానిక సంఘములు కొన్నిలోపముల జేసిన జేయవచ్చును. కాని చీటికిమాటికి ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుచో, స్థానిక స్వపరిపాలనము సారవిహీనమగును.

కారణమేమి?

మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యుని నియామకమునుకూర్చిన తీర్మానమును చర్చించుటకు, వీలులేదని గవర్నరుగారు నిర్ణయించిరి. కారణమేమియో తెలియదు. హైందవసభ్యునిస్థానమున యూరపీయనుసభ్యుని నియమింపనేల, శాశ్వతపు నియామకము నింకను గావించకుండుటేల, కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులసంఖ్యను తగ్గించుటెన్నడు, ఇట్టి ముఖ్యప్రశ్నలగూర్చి శాసనసభ తన యభిప్రాయమును తెలుపుట కర్హతలేనిచో, శాసనసభలు నిలిచియుండుట నిష్ప్రయోజనము.

కీ! శే! కో! కా రామా రావునాయుడుగారు

ఈమాఖిపక్ష పక్షి కుక్రపారంగోజున అనగా 30వ జనవరి 1925 ఉదయం 10 గంటలకు గుంటూరులో ఆదివెలమ కల మందు ఘనతపహించిన కో! కా రామా రావు నాయుడుగారు క్రిక్కిరిస్తూ రని విన్నవించుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నారము. వీరు మచిలీపట్నామందు జననమొందిరి. రివరెండుదోబులు దొరగారు పాతకాల స్థాపించినపుడు విద్యాభ్యాసమొనర్చిన వారితో నొకరు. తరువాత విశాఖపట్టణపు సముద్రతీరమునందుగల వాల్తేరిలో చాలకాలమునకు నివసించుచుండిరి. అప్పుడు డి. డబ్ల్యు. మాపరింటెండింగు ఇంజనీయు ఆఫీసులో మేనేజరుగానుండిరి. 30 సంవత్సరములు ఉద్యోగమొనర్చి పీఠికాపురము కు నీనా సమునకైవచ్చిరి. అచ్చట కొంతకాలమువరకు పురపాలక సంఘమునకు అగ్యుత్తులుగను కాకినాడ తాలూకాబోర్డు మెంబరుగ నుండిరి. ఈవేర్వేరు యుద్యోగములలో ప్రజలయొక్క డేము మే వారికి ముఖ్యమైన కర్తవ్యముగా నుండెడిది. పుంజులందఱు వారిని తమముఖ్యస్నేహితుడుగ గౌరవించుచుండిరి. వారి సత్ప్రవర్తన యువారస్యభావమును మిక్కిలి కొనియాడినది. వారిమటుంబమునకు బంధుజులకును నీవిధముగా సానుధూరిని దెల్పుచున్నారము. (విలేఖరి)

క్రొత్త భాగ్యపు మఱు

విశాఖపట్టాను, ఫిబ్రవరి 4:— గారీభాగ్యపు మఱుక్రొత్త గామయూరస్థాపింపబడినది. ఇదివైశ్యభామణుల బి.కె. మంగరాజు, వెంకటరమణగార్లచే స్థాపింపబడినది. మాయూరనిది మూడవమఱు. దీనిపారంభోత్సవము శెంరూరుకుండి చచ్చిన శివానుభావకుల కె. పి. వోతన్న చెట్టిగారు సి. ఐ. యి. తెలిపిరి. వారుపూర్వముగ ఉపన్యాసమునిచ్చి, సంస్థాపకుల సభింపించిరి. ఉరిగోని యూయవంతులమండి ప్రముఖులు కావ్యసప్తత్రము అందజేయబడినవి, వైదిక గానము గావించబడినది. అల్పాహారములనిచ్చిరి. ఉత్సవము జయప్రథముగ జరిగినది. (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

రాజీప్రయత్నములు

శీర్షిలు, పిల్లలకి:—నెడు కార్మికములవద్ద కార్యాలయమున సమైక్యతనుండజేయుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. 300 మంది సమైక్యతనుబట్టి. దీని నివారించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ పు మధ్యాహ్నము సమైక్య ప్రారంభమునకుటకు ఏర్పాటుజేసికొనిరి. ఒకసమైక్య అనుకొన్నట్లు తెలుపించినచో ప్రజలకు ఇబ్బందిలేకుండ జేయుటకు కైర్వేయజమానులు నిర్ణయగ నున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము రిపులకు సహాయ మొనర్చుట

అసత్యము

లండన్, జనవరి 31:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మరాఠీలో రిపులకు సహాయముచేయుచున్నారని దుర్భేదములు బుట్టినవి. దానిని తక్షణము ఆంతరింపజేయువలెననియు అనిందను తొలగించవలెనని మొరాఠీనుండి టైముస్ పత్రికావిలేఖరి దెలుపుచున్నాడు. ఇదిచాలా ఆశ్చర్యమైన విషయము. కాని రిపులు దీనిని నమ్ముచున్నారు. దీనికంతకు కారణము ఇంగ్లండులో అసతి కారులేవరకున్నారని వీరే రిపులకు ఈ విషయమై గ్రేటు బ్రిటను సైనిక రాజకీయ సహాయమున్నదని నమ్మించుచున్నారట.

రెయిన్లు పతనము

లండన్, పిల్ల 1:—జనవరి 25 తేదీని రిపులు తజరలును చుట్టజేయుట ప్రారంభించిరి. 26 తేదీని ముట్టడించిరి. కత ఘ్నులు బహుండముగ ప్రాగమ. ఉభయపక్షముల నష్టములు అపారములు. రెయిన్లు నేనలు ధైర్యముతో పోరాడు. కాని రిపునేనలు మిలిమియటచే వెనుకకు తరిమివేయబడెను. 27 తేదీని తజరలుకీర్తువులచే జిక్కినది. రెయిన్లు తనవంశము తాలూకు ఒకసమాధిలో కరణజొచ్చెను. కాళ్లకు ఉబ్బుకొగముచే నడువ శక్తి పోవుటచే ఎత్తుకొని అచటకుగొంపోలసినచెప్పును. రిపువాయకుల సమీపించి అతనిని పంపియుండగ చాచిరి. తక్షణమతడు లోబడెను. తన ప్రాణమునకు భంగములేకుండజేసిన అబ్దుల్ కరీంగారి ఉత్తరపును ఎట్టిదైనను అంగీకరించిరేవైనదని రెయిన్లు గారనిరి. రిపును జాగ్రత్త తజరతును గాపాడుచున్నాడు.

పెన్సి పోస్టు

మరల గావలెననుట

లండన్, పిల్ల 3:—మరల ఇంగ్లండులో పెన్సి పోస్టు చీట్లను ప్రవేశపెట్టవలెననియు, అట్లుజేసిన వర్తకము అభివృద్ధి గాంచుననియు కార్మికముల ఉపాధిగల్గుననియు, దేశములో ఎగుమతి వర్తకము సగము మరల ఎక్కిననుననియు వార్తా పత్రికలకు కాగితముల నమ్మచేయువారు పోట్టుపట్టరు జనరలుతో జెప్పిరి.

ప్రకటనల మూలమున ప్రతి సంవత్సరము 22 00 పౌ నులువచ్చుచున్నదట. అందుచే ముద్రాపకులు అందునుగలసి ప్రకటనలను గావించి గ్రంథములకు అచ్చుత్తి ప్రత్యక్షముగ ప్రకటనలను నిభివృద్ధిజేయుటకు పంచిపెట్టెనుమిరి. దీనివలన తపాలాఅధికారులు ఉత్సాహముగ పనిచేయుటకు వీలగును.

మసోలు పిచ్చారణ అక్కరలేదు

ప్రతికూల తురుష్కభావము

లండన్, పిల్లవరి 1:—తురుష్కలపట్ల ప్రతికూలభావము అపారముగ నుండుటచే తురుష్కరాజులగుట మసోలులో ప్రవేశించుటకు వీలులేకున్నది గాన మసోలు విచారణసంఘము పని ఆగిపోవలసినచెప్పును. ప్రజల భావమును అణింపునాధ్యమని మసోలు నగరపరిపాలకుడు తెలియజేసెను. కాని కమిషను జనకి రోడ్డుదెడలునిరి. కావునలేకుండ మసోలులో ప్రవేశించిన ప్రమాదము గల్గునని రాయబారులను హెచ్చరించిరి. తీర్మానముండి దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు 15 రైలు ఇంజనులను కొనుచున్నారట. బ్రిటిషు ధరలకంటె చాకగ నున్నదట.

బ్రిటిషు కార్మికులు

పనిలేనివారి సంఖ్య చాల తగుట

లీ వెల్లు, పిల్లవరి 3:—జనవరి 25 తేదీతో పనిలేని కార్మికులసంఖ్య 28700 కిగ్గినదట. మొత్తము 1247000 మంది కర్మిగట.

విద్యుచ్ఛక్తి పనివాండ్రు సమైక్య పరిష్కారమైనది.

బవేరియా రాజదోహము

కమ్యూనిస్టుకులు

లండన్, పిల్ల 2 కమ్యూనిస్టు రహస్యపురంఘమువారు 40 మంది ఆరస్తుజేయబడిరనియు వీనిపై రాజద్రోహ సేరము స్థాపించబడుననియు మ్యూనిచ్ ప్రభుత్వమును గూర్చుటకు ప్రయత్నించు కార్మికులు వీరివద్దగ వారకెననియు వీరు దక్షిణబవేరియాలోగూడ కుట్రలనుబన్నుచున్నటులను బెర్లినులో వీరికి కార్యాలయమున్నటులను ఇదటికి సంగతులు ఎచ్చటికప్పుడు తెలియుచుండుననియు మ్యూనిచ్ నుండి టైముస్ పత్రికావిలేఖరి దెలుపుచున్నాడు.

బీరారు, అస్సాముగవర్నరులకు సెలవు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, పిల్ల 3:—సర్ చాన్సలరు, సర్ జాన్ కెర్ గార్లకును, ఇండియామంత్రి మూడుమాసముల సెలవొసగిరి. వీరిస్థానే సర్ హ్యూమెట్ క్ సర్ విలియంరీడుగారును బీరారు బిస్సా, అస్సాముగవర్నరులుగ పనిజేసెదరు.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

కయో, పిల్ల 3:—మొదట డిగ్రీఎన్నికలు నెమ్మదిగ సాగుచుండ జనసమూహముపోలింగుకార్యాలయమునపైబడి అధికారులనుముట్టడించి వోటింగుకాగితములకు తవలబెట్టిరని తెలియుచున్నది. పోలింగువారు సక్రమపరిధితులను ఏర్పరచలేకపోయిరి. సైన్యములను మెహిలక వీరుకుపోలెననిదేశీయులంతరి ఉత్తరపుజేసెను. ఇచటకు సహాయులంతరిపోయి బహిరంగ విచారణలన్నియు. త్రాప్తపార్లమెంటుసభకు సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు మార్చి 6 తేదీని జరుగును అప్పటికి ప్రతినిధులెన్నుకొనుచున్నారు. జరులులు ప్రతిపక్షులు జరులులను ఓకించగలముకొనుచున్నారు. కానిసైన్యసంఖ్యాకులుగ నే నెగ్గదనుకొనుచున్నారు. జరులులగారింకను అధికసంఖ్యాకులతో నెగ్గదనుకొనుచున్నారు. ఇతడు ఒక్కటేటుజేదావచ్చుటచే ఎలక్టురడెలిగేటుగ ఓడిపోయిరి. కాదీనివలన పార్లమెంటుసభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడెని అనుకొనరాదు. జరులులు ప్రతిపక్షులుగూడ చాల చూడి ప్రముఖులు ఎలక్టుర డెలిగేటులుగ ఓకిపోయిరి. నూటికి 90 మంది జరులులుపక్షమువారు ఎలక్టుర డెలిగేటులుగ ఎన్నుకొనబడిరట. 235 మందికిని సెడ్ అజినబుదినినలో 220 మంది జరులులపక్షమువారే ఎన్నుకొనబడిరట.

పార్లమెంటుసభ్యుని మరణము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 4:—పూర్వము పార్లమెంటు సభ్యుడుగానున్న సర్ యెడ్వర్డుబోకాంపు గారు, లాహోరు సందర్శనాధ్యక్షులవచ్చి, యిచ్చుల సోమవారమునాడు చనిపోయిరి.

‘ఎల్ఫిన్ స్టన్’ యోడ

రంగూను, ఫిబ్రవరి 4:—క్లయింనునోడ ‘ఎల్ఫిన్ స్టన్’ యోడలాని మనుష్యుల నెక్రొమియకొని నేటి మధ్యాహ్నమునకు రంగూనుకు జేరెను.

రంగూను, సర్ నెప్తునలేంకరు గారు వాయువిమాన ప్రచారవిషయము వివిధసర్తకసంఘములతో ముచ్చటించుచున్నారు.

కొన్నిలు బిల్లులు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 4:—ఫిబ్రవరి 3న తేదీని యన్యక్రము సభ జూపిన కొన్నిలు బిల్లులకెవరును టెండరుకోరలేదు. ఎచ్చే వారము మరియొక కోటిరూపాయలు బిల్లులకము:కు వైట్టుకుదురు.

మదరాసు వార్తలు

తపాలారవాణా:—నిన్న ప్రచురించినట్లు గాక మాలవనకుపోవు తపాలా 9 తేదీన మూసివేయబడును.

కుష్మగోగనివారణసభ:—తేపు తాంకెట్టింగువలలో కుష్మగోగనివారణగూర్చి బహిరంగసభ జరుగును.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—చంద్రగ్రహణ పూర్ణిమలచే బన్నిబాయిగారి హరికథ 15 తేదీకి వాయిదా జేయబడినది.

టీస్టిక్ ఎడ్జవర్ సాసైయిటీ:—సి. జనరాజదాసుగారు పై సాసయిటీ సాంవత్సరికముగటచే వై.ఎం. సి.వి. హాలులో చిల్లరదేవుళ్ల అస్తుయమును గూర్చి శుక్రవారం 5-30 గంటల వుపన్యసించురు.

ట్యూటోరియల్ కాలేజీ జన్మదినోత్సవము:—

అంగప్పనాయక్ పిల్లి, నెం 15 గృహమున 6 తేదీ శుక్రవారము సానుంత్రం 5-30 గంటలకు ఏ. కంగనాథమొదలియారుగారి ఆధ్యక్షతకైంద జరుగును. డి. కొలంబెగారు కాలేజీ అట్టిదాని యజనములను గూర్చి యుపన్యసించురు. ప్రాత విద్యార్థులు తప్పక రావలెను.

శుక్రవారము (6.2-25) నాడు పచ్చయ్యస్వకళాశాల ప్రకృతిశాస్త్ర సంఘముతరపున ఆ యుత్సవములోని రసాయన శాస్త్రము అనువిషయముగూర్చి బహిరంగసభ జరుగును. ప్రొ. టి. యస్. నటరాజుగారు క్షేపణ డి. శ్రీనివాసయ్యార్ గారు, ప్రొ. వై ప్రసాదుగారుపన్యసించురు. సి. జనరాజదాసుగారు రహస్యతవహించురని కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

బంగళాదేశ మందలి యాసియాసంఘము

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4:— ఈసకఘమువారి సాంవత్సరిక సభ యందు గవర్నరు గారు గృహీత సహించిరి. సరాజేంద్రనాథముఖిగారు, సంఘాధ్యక్షుడు ప్రసంగించుచు, భారతదేశ విముక్తి ప్రాకృశ్చిను జాతీయ సంఘభావననుండే గలదని జెప్పిరి. ఈసంఘమువారు ప్రాగ్జాతీయ సమ్మేళనమున కేగాక పశ్చిమబూతుల య్యేయమునకుగూడ బాటుపడుచున్నదని, చేతలవలననే దెలియుచున్నది. ఈసంఘము రెండుజాతులవారిని గలపులంకెయ్యెమున్నది. ఈసంఘమువందలము సమానాశయములతో, నొక్క కాగ్యమునకై బనిజేయవచ్చునని దెలిపిరి.

గవర్నరుగారు మాట్లాడుచు పూర్వపుటధ్యక్షుడగు ఆ రంజేయగారిని, కీర్తిశేఖరుల సర్ అస్తోమముఖిగారిని బ్రశంసించిరి. సభయం దందలము జేరుటకుప్రోధించిరి. ప్రతివారును జేరి సహాయముజేసి, కళల నభివృద్ధిబుజుచి, ప్రాపంచికోన్నతికి బాటుపడి వంగదేశముకీర్తిని పెద్దనమొందింపుడని యుద్ఘోషించిరి. (విలేఖరి)

సిసిమాబొమ్మెలు; పంజాబు ప్రభుత్వము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి:— సిసిమాబొమ్మెలు సభ్యులుగ నున్నయెడల ప్రజలు దానిగూర్చి ప్రభుత్వమునకు దెలియజేయుడని ప్రభుత్వమువారు బ్రచురించిరి. పంజాబులో సేసంఘమువారు నట్టియసభ్యులుగనవాటిని బ్రదిచ్చింపుటలేదని ప్రభుత్వమువారు రెండుచున్నారు. కాన దానిని దనవసరముగ పెద్దవ్యవస్థ నుండదలచుకొనలేదు అట్టి యసభ్యులుగనవియున్నచో బ్రజలే దెలియపఱచినయెడల ప్రభుత్వమువారు క్రడడిసి కొందురని ప్రచురించిరి.

రాలిన్సు దంపతుల రాక.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 4:— రాలిన్సుప్రభువు ప్రభియిచ్చుటకువచ్చి, ప్రభుత్వమందిరమున బసచేసిరి. రాలిన్సుగళి రారవ లేదని బయలుదేరెదరు. కాని రాలిన్సు దొదసాని గారు మాత్రము 9వ తేదీవఱకుండరు.

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 4:— మహమ్మద్ యిస్మాయిలు, మహమ్మదీయమతగూర్చి కొకేను, (నల్లమందునుండి దయూగుబడిన యొకపహ్లాము) దొంగతనముగా నమ్ముచున్నందులకు చెరియొకసంవత్సరము కఠిన కారాగారవాసశిక్ష, జేయిరూపాయిల జరిమానా విధింపఁబడిరి.

మదరాసు శాసనసభ

సప్తమింటర్ గ్రాంటులు

సప్తమింటర్ గ్రాంటుల వివరములు 1924-25 సం. వ. పాఠశాల ప్రభుత్వమువారికి నిలిపివచ్చు ఖర్చులకు గాను రూ. 80,000 అధికముగా గ్రాంటు చేయమని కోరిరి. ఈ ధనము కోరిరూ. 100,000 తిరుచనాపల్లి మధ్య తాత్కాలికముగ కోడు చేయటకు కావలయున్నది. తిరిగి రిజర్వునది రూ. 6,95,700 నుండి సరిపాడవవచ్చును. తిరుచనాపల్లివద్ద కొలిరూను మీదుగా స్థిరముగవలెన నిర్మించుటకు ముందు తాత్కాలికముగ కోడు చేయవలెనని తెలిపిరి.

ఈకోడు నిర్మించును స్థిరముగనుండక వరదలలో కొట్టు కొని పోవుననియు, ఎంతకాలములో నుపయోగపడుటకు గూడ వీలులేక సకాలమునకు తయారుగాదనియు, వృధాఖర్చుననియు ఎ. రామస్వామి ముదల్యారు గారు నూచించి బాగుగ నాలోచించి కార్యమునకు గడంగవలెనని చెప్పిరి. పల్లికు వర్షుకానివారు తగిన శ్రద్ధ తీసికొనియే పనిచేయుచున్నారనియు ఈపాటి పని ముగిసియుండుననియు మంత్రిగారు నమ్మకముగ చెలిపిరి.

తాత్కాలికము కోడునిర్మించుటకు లక్షకుపైగా డబ్బు ఖర్చుచేయుట దురుగనియు, ఆధనము స్థిరముగా కోడుచేయుటకు ఖర్చుచేయవచ్చుననియు కోటిరెడ్డిగారు నుడిపిరి. రా. బి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు కూడ ప్రతిపాదనను ప్రతిఘటించిరి.

తిరుచనాపల్లిసభ్యుడగు నారాయణస్వామిస్వామిగారు, సభ్యులకు అచ్చట ప్రజల యిబ్బంది తెలియదనియు, కొలిరూను వలెన అత్యవసరముగా కట్టవలసియున్నదనియు, చెప్పి ప్రతిపాదన గీతగించబడినది.

ప్రతిపాదన గీతగించబడినది.

స్టేషనరీ, ప్రింటింగు ఖర్చులకు గాను రూ. 4,880 అధికముగా ఒకంగవలెనని 1924-25 సం. పాఠశాల కోరిరి. రిజ. స్టేషనరీ కాఫిలో రిజిస్టరులు తయారుచేయ వలసియున్నదని చెలిపిరి.

రా. సర్ అర్థమస్వామిగారు ఏజన్సీ ఫలముల ఖర్చులకు గాను రూ. 1,24,186 గ్రాంటుచేయవలెనని కోరిరి. గ్రాంటు లంగీకరింపబడినది.

నేటి కార్యక్రమము

అధికారతర కార్యక్రమము

స్థానిక సంఘములందు దేశభావము

మదరాసు జిల్లా పురపాలక సంఘ చట్టమునకు సవరణబిల్లు.

తూత్తుకుడి పోర్టు ట్రస్టుబిల్లు

నేటిదినము మదరాసు శాసనసభ ఉదయము 11 గంటలకు డి. బి. యల్. డి. స్వామికన్నుపిల్లేగారి యాధిపత్యము క్రింద సమావేశమయ్యెను. సభ్యులసంఖ్య మామూలుగనే యుండెను. ప్రేక్షకులు స్వల్పసంఖ్యాకులయ్యుండెరి. ప్రశ్నోత్తర సారాంశము సభ్యులు అధికారతరకార్యక్రమముపై చర్చ నారంభించి కొన్ని బిల్లులను తీర్మానించిరి.

ఆర్థిక సంఘసభ్యులము

ఆర్థిక సంఘమునందు ఖాళీయైన స్థానములో మూసా సేటు గారిని నియమించినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

ప్రాంతింగు ఆర్డరులకు సవరణలు

“మదరాసు శాసనసభ ప్రాంతింగు ఆర్డరుల సవరణలు విచారించుటకుగాను సెలెక్షన్ మిటి సభ్యులగు రా. బి. డా|| సి. నళేశముదలియారు, జె. ఏ. సల్లానా, జి. రామేశ్వరరావు, యస్. సత్యమూర్తి, కలిమిల్లా సాహేబు, విజయరావులు ఈ సాయదుగార్లు నియమించినట్లు ప్రకటనగావించిరి.

స్థానిక సంఘములందు దేశభావము నుపయోగించుటకు మదరాసు రాజధానియందలి అన్ని జిల్లా, తాలూకా, స్థానిక సంఘములందును, పురపాలక సంఘములందును, ఆయా జిల్లాల దేశభావములోనే సభాకార్యక్రమములయందు జరుగునట్లు తగుమైన ఏర్పాటులను ప్రభుత్వమువారు చేయగలరని శీఘ్రముగా శిఫార్సు చేయుచున్నారని.”

క. రఘుచంద్రబాబుగారు పై ఉపపాదన గావించుచు కన్నడభాషయందు మాట్లాడిరి.

ఏ. రంగనాథమదలియారుగారు ఉపపాదనను బలపర్చి గోరి కన్నడభాషయందే తామున్న మాట్లాడుట కనుజ్ఞ కోరిరి.

డి. బి. కేశవస్వామిగారు:— ప్రభుత్వసభ్యులకుడ కన్నడభాషయందే సమాధానింతురా? ఉపపాదనలో ఆంగ్లేయ భాషలో నెక్కుడుపరిచయము లేదుగాని కన్నడభాషయందు మాట్లాడిననే వారికి చక్కగ తెలియగలదు.

అధ్యక్షులు:— ఏ. రంగనాథమదలియారుగారికి సమాధాన మొసంగుదు స్టాండింగు ఆర్డరు ననుసరించి ప్రతిసభ్యుడును ఆంగ్లభాషయందే మాట్లాడవలయుననియు, కాని ఏ సభ్యుడైనను ఆంగ్లభాషయందు వాక్యాటవము లేనిచో తాను బాగుగ నేర్చిన ఇతరదేశభాషయందు మాట్లాడవచ్చును. అట్లు మాట్లాడుటకు అధ్యక్షుని అనుమతి బాంధవమైనది. ఉపపాదనకు లక్షకన్నడభాషయందు మాట్లాడుటకు నేననుమతించితిని. ఏ. రంగనాథమదలియారు గారుకన్నడభాషయందు పాండితిగలవారని నాకు తెలియును. ఐనను సభ్యులందు అధిక సంఖ్యాకులకు ఆంగ్లభాషయే గాని కన్నడము తెలియనికారణమున ఆంగ్లభాషయందే ముచ్చటించగోరెదను.

పిదప రంగనాథమదలియారుగారు ఉపపాదనను ఆంగ్లమునందు బలపరచిరి.

రా. పానుగల్లు రాజాగారు:— ఉపపాదనలు మాట్లాడిన దానిని బట్టి నాకు తెలిసినంతవరకు స్థానిక పురపాలక సంఘము లన్నిటియందు ఆయాదేశభాషలలోనే కార్యక్రమము జరుపబడవలెనని కోరుచున్నాను. 1924 సం|| నందు గావించబడిన గవర్నమెంటు ఆర్డరు. రా. సభ్యునికి తెలియదు గాబోలు. ఆప్రభుత్వప్రకటన ప్రకారము ఏ స్థానిక సంఘముయొక్క గాని పురపాలక సంఘముయొక్క గాని కార్యక్రమము ఆంగ్లమునందు గాని దేశభాషయందే జరుపబడవచ్చును. కావున ఇంక నేమి ఏర్పాటులుచేయబడవలెనో నాకు తెలియవచ్చునది, ప్రభుత్వము ఇతివరకే దేశభాషాప్రయోగమునకు తన యనుమతి యొసంగియున్నది. ఆయాసంఘములు తమ ఇచ్చవచ్చినట్లు ఆంగ్లమునందు గాని, దేశభాషయందే గాని కార్యక్రమము జరుపుకొనవచ్చును.

పి. యల్. నూరుగారు:— ప్రభుత్వప్రకటనను జదివి వినిపించిరి.

జె. ఏ. సల్లానాగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రతిస్థానిక పురపాలక సంఘముందును దేశభాషనే ముఖ్యముగ ఉపయోగించునట్లు ప్రభుత్వమువారు చూడవలెననియు దక్షిణ కన్నడముందు కార్యక్రమపట్టికమాత్రము కన్నడభాషయందు ప్రయోగింపబడి మిగిలిన దంతయు ఆంగ్లమునందే జరుగుచున్నదని నుడిపిరి.

రా. బి. ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు దేశభాష నిర్బంధన అన్ని విషయములందును ఉండవలె ననుటకు నేను సమ్మతించను. సాధ్యమైనంతవరకు దేశభాష నుపయోగింప బ్రతుకొనింపవలెను. అందులకు ప్రభుత్వమువారు వివిధరకే అంగీకరించియుండిరి. అట్టి అధికారము మనచేతులందే గలదు. కాన ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారిని జోక్యము గలకనేమికోసంగోర నావశ్యకములేదు గాన ఉపపాదనలకు తమకొపపాదన నుపసంహరించుకొన గోరెదను.

వెంకటరత్నముగారు:— ఉపపాదన బలపర్చుచు ప్రభుత్వమువారు స్థానిక సంఘములకు బంపుకాగితములన్నియు ఆంగ్లభాషలోనే యుండుటచేత ఆంగ్లము చక్కగ నెరుంగని తమ బోంట్లకు చాలచిక్కులు గలుగుచున్నవనియు, ప్రత్యేకముగ ఈపనులకొర కొక గుమాస్తాను పెట్టుకొనవలసివచ్చుచున్నదనియు పలికిరి.

పిదప ఉపపాదనను అధ్యక్షుని అనుమతిచే తమ ఉపపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

మదరాసుజిల్లా పురపాలక సంఘ చట్టమునకు (సవరణ) బిల్లు

ఆర్యుగనాదారాగారు:— 1920 సం|| మద్రాసుజిల్లా పురపాలక సంఘ చట్టమునకు సవరణబిల్లు నుపపాదించి, బిల్లును సెలెక్షన్ మిటివిచారణకు పంపబడునట్లు ఉపపాదించిరి. బిల్లు బలపరచబడిన పిదప ఏ. ఆంజనేయులుగారు బలపరచుచు, బిల్లు గలవారల కీ చట్టము వలన చాల చిక్కులుగలవనియు, వారు సంపాదించు స్వల్పధనము టోలుగేటులకే సరిపోవుచున్నదనియు కావున దీనిని సెలెక్షన్ మిటి చారణకు పంపవలెనని కోరిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు:— బిల్లుప్రభుత్వపు బిల్లుగాదనియు, సెలెక్షన్ మిటి అధ్యక్షులు సెలెక్షన్ మిటి అధిక సంఖ్యాకులకు సభ్యుల తీర్మానమునకు లోబడవలెను.

పిమ్మట వోటుకు బెల్లుబడి బిల్లు ఆమోదించబడి సెలెక్షన్ మిటి విచారణకు పంపుటకు తీర్మానింపబడినది.

తూత్తుకుడి పోర్టు ట్రస్టు చట్టమునకు సవరణబిల్లు

1924 సం|| తూత్తుకుడి పోర్టు ట్రస్టు చట్టమునకు సవరణ బిల్లును ఏ. చినబంగనాదారాగారు రుపపాదించగ సి. స్వామిల మిసన్ గారు బలపరచిరి.

ఆర్. ఏ. గ్రహాంగారు ఉపపాదనను ప్రతిఘటించు మాట్లాడుచు 1924 సం|| చట్టము తీర్మానింపబడినపుడు భారతవాణిజ్యసంఘము (ఇండియన్ ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు) నిర్మించబడియుండలేదు; యు, సెలెక్షన్ మిటియందు దట్టిసంస్థయు న్నట్లు బెల్లుబడిలేదు. ఇట్టివలన ఆర్థికసభ్యునికి తూత్తుకుడి యందట్టి భారతవాణిజ్యసంఘము గలదని తెలియవచ్చినది. ఆసంస్థ కాళ్ళకెమై మంచిపునాదిగలిగియున్నచో ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసి యు, ప్రజలెక్కుడుగ నెరింగియుండేవారు. ముందెప్పుడైనను ఆసంఘము అభివృద్ధిగాంచు చిహ్నములనుగలవరచిన ప్రభుత్వమువారే చట్టమునకు సవరణబిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు. కావున సైసందర్భముల ననుసరించి ఉపపాదనలకు తమప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనగోరుచున్నామని పలికిరి.

రా. బి. ఏ. సి. కృష్ణారావు, టి. యల్. నరసింహస్వామిగారుగారు ఉపపాదనను బలపర్చిరి. పిమ్మట వోటుతీసి కొనబడి ఉపపాదన నెక్కు. ఆర్థికసభ్యుడు పోంగోరగ రిజ. అనుమతించి, 42 ప్రతిఘటన, 4 తటస్థులు లెక్కింపబడిరి. ఉపపాదన విగిపాయెను.

బర్మా గవర్నరుగారు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 5:— గవర్నరుగారు సవరణవారముగ నేడు రంగూనుజేరిరి.

రైల్వేవారి కప్ప

బెంగళూరు, ఫిబ్రవరి 5:— నంజంగూడి, చామరాజు నగరము రైల్వేవారికి నూటి కేసురూపాయల వడ్డీ చొ|| 7 లక్షల రూపాయలువచ్చినవి. మరొక లక్షరూపాయలు మాత్రమే యప్పిచ్చుటకు మిగిలినది.

కరాచీ స్థానిక సంఘము

కరాచీ, ఫిబ్రవరి 5:— స్థానిక సంఘమువారు సభజేసి, నాయువిమాన విక్రమఫలముగ నీయురూ సేర్పించుట కల్పించియును, విలకనంతి సహాయము జేసెదమని తీర్మానించిరి.

ఉదకమండల స్థానిక సంఘము

ఉదకమండలము, ఫిబ్రవరి 5:— స్థానిక సంఘమువారు ప్రభుత్వమును, వారిసంఘమునందు, నేపథ్యపన్ను దీసివేయుటకును అన్తిమిద పన్నులో నూటికి 1 శతమును దగ్గించుటకు గోరుచున్నారు. మొదట దానివలన రు. 5,000 లును, రెండవదానివలన రు. 13,500 లును స్థానిక సంఘము గతవర్షమునందు రు. 2,00,000 లు కూడ బెట్టగలిగెను. ముందుకూడ సాలుకు రు. 40,000 లుకూడ బెట్టగలుగునని నమ్మకముగలదు. పైనుచనలంగీకరించుటవలన, గ్రామమునకు చాలమంది సందర్శకులు వచ్చుననియు, దాన స్థానిక సంఘమునకు చాల లాభముగలదనియు నూహించుచున్నారు. విద్యుద్దీపముల రుసుములకూడ 0-7-0 ఆణాలనుండి 0-6-0 ఆణాలకు దగ్గించిరి.

బడ మెట్ట నెక్కుట

నాగరకోయిల, ఫిబ్రవరి 4:— ‘వార్కూటా’యను నోడ కన్యాకుమారి యగ్రము వద్ద మెట్టదగిలెను. బర్మావిద్యుత్తును తిరువేండ్రమునకు గొనిపోవుచున్నది. యాడిను, నాయకుడు సహాయమునకై వార్తలనంపెను.

తిరువేండ్రము శాసనసభ

తిరువేండ్రము ఫిబ్రవరి 4:— శాసనసభలో గ్రామపంచాయతీ చట్టము మూల జర్నకునచ్చెను ఐకోపాడేశీయుల విషయమై నూచించబడిన ప్రకరణముమాత్రము దీసివేయబడినది. క్రొత్త విషయము లేవియును జగ్గురాజేను. సభాప్రారంభమున మాత్రము గొన్ని ప్రశ్నలు జేయబడినవి.

పంచాయతీరంపత్రిక

జీలం, ఫిబ్రవరి 5:— లాహోరులోనున్న పంచాయతీరంపత్రికపై మూల్కానుప్రధానకారాగారుయొక్క యధికారులతో నొకడు (తెయియ) చెచ్చిన మానవత్తు నేరములో నొక మూల్కానుకారాగార ప్రధానాధికారిగానున్న మేజరునాడి యాగానాత్మ్యము రహస్యముగ దీసికొనుచున్నారు. ఫిబ్రవరి 16 వ రేక్షిని సాక్షులను విమర్శించుట, రెయిజ్ బాదా జగత్ రామ్, బాల్కరుగారివల్ల జరుగును.

ప్రశ్నోత్తరములు

గుంటూరు తాలూకా బోర్డు - కద్దరు

తాలూకా బోర్డు కద్దరు ధరింపమని శాసించినదా?

ఎస్. సత్యమూర్తి:—గుంటూరు తాలూకా బోర్డు వారు బోర్డు సమాప్తము నాఖరులందరు కద్దరు ధరించునని గావించిన తీర్మానములు ప్రభుత్వమువారికి రద్దు చేసిరి.

ఉ:—ఆ తీర్మాన మిట్లున్నది. “తాలూకా బోర్డు జీతము లుబుచ్చుకొను వారందరు వెంటనే కద్దరు ధరించవలెనని” నోటీసు సంపాదించు ఉపాధ్యాయులు వారి బాలికలందరు పిల్లలు నంతవరకు కద్దరు ధరించునని పట్టుదలగా దెలుపవలెను” తాలూకా బోర్డువారికి నాఖరుల చూపించు అధికారము లేదు. కానీ తీర్మానము వారి అధికారమునకు మించియున్నది.

ప్ర:—ఈ విషయమున కలెక్టరుగారిని సంప్రదించిరా?

ఉ:—లేదు.

సత్యమూర్తిగారు:—ఆ సమస్యలకు తెలుసనున్నదా, ఇంగ్లీషులోనున్నదా?

ఉ:—ఇంగ్లీషున.

ప్ర:—తాలూకా బోర్డువారికి తమ ఉద్యోగులను నూటు బూటు చేసుకొన శాసించు అధికారముగలదా?

మంత్రి:—లేదు.

ప్ర:—వారిచేత వచ్చిన దుస్తులకు ధరింపవచ్చునని అర్థము చేసికొనవచ్చునా?

ఉ:—వారిదే.

సత్యమూర్తి:—వారిని కద్దరు ధరింపమని గోరుచుండుట చేతనే తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రద్దు చేసిరా?

మంత్రి:—ఆ తీర్మానము అమోదింపబడినది.

ప్ర:—ఉపాధ్యాయులను నిర్బంధించుట లేకున్నను తీర్మానమునేల రద్దుబయ్యవలెను. తీర్మానములో రెండవభాగము శిష్యాకురూపమున నున్నది.

ఉ:—అట్టి తీర్మానము గావించుట తాలూకా బోర్డు వారి పనిగాదు.

సత్య:—విద్యార్థులు స్వయంసహాయము చేసికొనుచు డబ్బు చిక్కిపట్టుకొన ప్రోత్సహించుట ఉపాధ్యాయుల పనిగాదా?

ఉ:—అది ఉపాధ్యాయుల పనిగాదు. రాజధిక్షిప్తాలిది.

ఎ. ఎస్. క్రిష్ణారావు:—స్థానిక సంఘములు ఉపాధ్యాయులకు సహజ శేషురాదా?

ఉ:—సలహాను ఉత్తరపు చేయుటకు భేదము గలదు.

ఎ. రామస్వామి మొదలగారు:—స్థానిక సంఘముల పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు కద్దరు ధరింప నిర్బంధించుట విధియే?

నిర్బంధములేదని చాచుమంది సభ్యులు చెలిపిరి.

ఎ. రామస్వామి:—విద్యార్థులు కద్దరు ధరించునట్లు శేషమునని తీర్మానము ఉపాధ్యాయుల శాసించుచున్నది. బోర్డు స్కూళ్లలో త్రైమాసికము పుచ్చుకొను వాటియందలి ఉపాధ్యాయులు గూడ అట్లు చేయవలెనా?

ఉ:—అది వారి పనిగాదని నాకు తెలియవచ్చెను.

సత్య:—విద్యార్థులు తమ శివనోపాధిని గడించుకొన శిక్షణయొనగట ఉపాధ్యాయుల విధిగాదా?

ప్రత్యుత్తరము లేదు.

కోహటు హిందువులు

కష్టములు తీరలేదు

కోహటుకు వెళ్లిన హిందువులు

మరలపంజాబువచ్చిరి.

సమాధానము కుడినడన వార్తవిని హిందువులు కొందరు పంజాబునుండి మరల కోహటు వెళ్లినారు అచట కొందరు మహమ్మదీయులు వారిని చాలా బాధించుటచే వారు మరల పంజాబువచ్చిరి. (త్రైబూన్)

బర్మాదేశాధిపతులగు

నారీమణులు

5 గురికి కలిసికత్త వేయబడిన

దేశీయుల భక్తివిశేషము

శ్రీల ద్వైతసాహసములు

బర్మాలో దేశసేవచేయుచున్న నారీమణులలో శ్రీ. లా. అమెండుమెంటు చట్టము ప్రకారము 5 గురికి కలిసికత్త వేయబడినది. మూలమున గారికి 18 నెలలును, మాయూఖను, మాసాఖు, మాసాయిక్, గార్లకు చెరి 16 నెలలును కలిపి కత్త వేయబడినది. మూసా (ప్రొము) గారికి నాలుగు నెలలు కత్త వేయబడినది. అపిలుచేయగా మాతీతమిగారు 9 నెలలును తక్కిన నలుగురును 3 నెలలును కత్త వేయబడినది. తీర్పుచెప్పబడినది. జనవరి 21న లేదీని వారిని 5 గురిని ప్రొమునుండి టూంగూచెర సానుకు పంపిరి. రంగూను వెళ్లుదారిలో కెంమెండేకు, రంగూను రయిలుస్తే మనులలో మహిళాసంఘములవారి మహిళామణులను సంబోధించి గౌరవించిరి. 22-న లేదీని కుతకురువుల రిపకెండు ఎండాసారా, రిపరెండు విమలబుద్ధిగార్లు రైలుస్తే మనకేగి వారిని విడిచివేసిరి. “మేము చెరసాలకు వెళ్లగలిగినందులకు సంతోషించుచున్నాము. దేశీయుల కొరకు, కష్టముల ననుభవించుటకు మాకెట్టి విచారమునులేదు. మమ్ములకు కదలగానే మరల ప్రచారమును జరిపెదమని” వారు తెలిపిరి. (రంగూను ప్రొము)

గాతమీ సత్యాగ్రహ శ్రమము

సీతానగరమున ప్రారంభోత్సవము

డాక్టరు సుబ్బాస్వామిగారు జరిపిరి

నిన్నటి ఉదయమున జరిగినది

నిన్న 4వ తేదీ ఉదయమున డాక్టరు సుబ్బాస్వామిగారు సుబ్రహ్మణ్యముగారు సీతానగరమున గాతమీ సత్యాగ్రహ శ్రమమునకు ప్రారంభోత్సవమును గావించిరి. శ్రీయుతు బలుగు సాంబమూర్తిగారును ఆఫీస్ లో ప్రముఖులగు చాలమంది రైతులును వచ్చిరి. పండితులు శేషబుద్ధులను పరిచిరి. దాదాభాయి నాకోజీ, బాలగంగాధర తిలక్, గోపాలకృష్ణ గోశ్వే, మాతాగంధిగార్లు మున్నగు మహానాయకుల ఆశీర్వాదముల నాకాశించిరి. మిమ్ములసాంబమూర్తిగారు రుపన్యసింపిరి. సత్యాగ్రహమును, జాతీయతను గూర్చి వివరించిచెప్పిరి. ఎల్లవారు నూలుపడుకవలెనని బోధించిరి. దేశభక్తి కొండావెంకటప్పయ్యపంతులు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగార్లు మున్నగు వారు నిన్న మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు వచ్చిరి. డాక్టరుగారును మిత్తులును వారికి స్వాగతమొసగిరి. రాత్రిబహిరంగపథ జరిగినది. దేశభక్తుడును సీతారామ శాస్త్రిగారును దీర్ఘగంభీరోపన్యాసముల నొసగిరి.

ఈ ఆశ్రమమును నెలకొల్పినందులకు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గారిని వారికుటుంబము వారిని మిత్తులను ఫిర్యాదపలన దేశభక్తుడు చాలా ప్రశంసించెను.

“క్షీణవలన మహాత్ముని దివ్యోపదేశము మట్టుపట్టుగా మములన్నిటిలోను సమగ్రముగా వ్యాపింపగలదు. దేశము క్షీణమాలాధారములు గ్రామములుగాని పట్టణము లెంతమాత్రమును కావు. నేను మనఃపూర్వకముగా నాశిర్వాదించుచున్నాను” అని దేశభక్తుడును చెప్పెను.

“ఆశ్రమవాసులగు మీరు గాంధీమహాత్ముని నిమ్మలని శిష్యులనుటకు తగినరీతిని మెలంగవలెను” అని సీతారామ శాస్త్రిగారు హెచ్చరించిరి.

దామోజీపురపు సరసింహారావు భాగవతులు గారు మహాత్ముని శిష్యులమును గూర్చి హరితాళాక్షేపము కావించిరి. “నేను స్వకీయవిలేఖరి రాజమహేంద్రవరమునుండి తంజివార్త నొసెను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల మహమ్మదీయుల భలహాబాదులో యీ నెల 22, 23

తేదీలలో జరుగును

ఈసభకు ఆరాష్ట్రమునందలి అన్ని పక్షముల మహమ్మదీయ ప్రముఖులను వచ్చెదరనియు ఘుల్జుబియములు చర్చించబడుననియు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రెస్)

భీమవరము వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఫిబ్రవరి 2:—కాంగ్రెసు ప్రచారము శ్రీమతులు మహాపాక కమలమ్మగారు, త్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, బొప్పా మాణిక్యంబగారు బంధువునుండి కడచినవారములలో ఇక్కడకువచ్చిరి. వారు గ్రామములవెంటిరిగి భిక్షుగ్రామముల కాంగ్రెసుకు శ్రీసత్యులను చేయుచున్నారు. ఇంతవరకు భీమవరము గనుపూడి గ్రామములలో మాత్రమే చేర్చగలిగిరి. భిక్షుగ్రామముల మాత్రము బాగుగా జరుగుచున్నది.

తాలూకా బోర్డు:—బడ్జెటు విషయమై చర్చించుటకు ఈసభ 10వ తేదీని కూడవైయున్నది. ఈ తాలూకాలో గవర్నమెంటు సహాయము లే పల్లెటూర్లకు వెద్యుచేయుచుటకు గాను వీర్వగుపడిన ఉండి గ్రామములలో కనూరి దుర్గా గణపతి గారు ఎగ్ ఎమ్ పి. గారిని నియమించిరి అక్కడ నారీమణులపై తెరచునందర్బయన ఉండి యూనియను మొనుషుగారైన నడింపల్లి వెంకటసుబ్బారాయుడుగారు ఈ తాలూకాలోని పెద్ద ఐదుమ్మల ఉండరిని ఆహ్వానించి తేదీ 1-2-25 మధ్యాహ్నము రిక్తి గంటలకు గంధం సెలకయ్య నాయుడుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద నొక సభజరిపిరి. ఆ సభకు భీమవరమునుండి తహశీల్దారుగారు కోర్టుమునసబుగారు, ఆల్మోబ వీరరాఘవరావుగారు, ముష్టి లక్ష్మీనారాయణగారు, రాయసం వెంకట్రామయ్యగారు, తణి కల్ల పూర్ణమ్మగారు, డాక్టరు సుబ్బారావుగారు, శిష్యుమణి గారు, ముష్టి సుబ్రహ్మణ్యముగారు మొదలగువారు విచ్చేసిరి.

ఇంతకు ముందువలననే గుడివాడకుండి హాసన్ అలీ సాహెబుగారును పోలీసు సబ్ డివిజన్ కమిషనరీ నాయుడుగారును, గురుమూర్తిగారును భీమవరము దయచేసి యుండిరి. వారికూడ ఈసభకు దయచేసిరి. సాక్షుంకాలము నాలుగు గంటలకు వీరందరకు ఉండి సత్కరములతో ఆక్కడ నుండి అనుభ్రమి స్థాపించిన గృహమునకు మంగళ వార్తములతో వెళ్లిరి. వెంకయ్య నాయుడుగారిని ఆ భవనమును తెరచవలసి నదని ఉండి గ్రామవాసి యొకరకొకరి. నాయుడుగారు గవర్నమెంటు ఈ ఆనుభ్రమలకు ఇచ్చు గ్రాంటులను గురించియు, లోకలబోగువారు మందుల ఖర్చుకు ధరించుటకు గురించియు బాగ్రతతో పనిచేసియెడల ప్రతిగ్రామమునకును సెమ్మదీరినాద నైద్యసహాయము లభించునాయు నుడివి, అనుభ్రమిని తెరచిరి. అక్కడనున్న వారందరకు లోనికొకరియై అనుభ్రమి జూచి ఆశీర్వాదించిరి. మామూలు సమస్కారములు ముగిసిన పిమ్మట తిరిగి నాయుడుగారుతో కాంపులై సత్కరములతో వచ్చి అప్పటికే సిద్ధము చేయబడియున్న అల్పహారములను భుజించి సాక్షుంకాలము 6 గంటలకుసత్కరము భీమవరము చేరిరి.

త్యాగరాయసభ:—ఈసభకు 28 వ తేదీతో సమాప్తమొందినది. ప్రతిసంవత్సరమునూ ఈసభ జరుగుచున్న పాట కలసంఖ్య చాలా ఎక్కువగా నున్నది. సభకువచ్చిన సభ్యులను 2 టిమాడ ఇక్కడ నున్నంత త్యాగరాయ మరెక్కడను గాను పొందదు.

శ్రీ సత్యవాడ సోమేశ్వరరావు పంతులుగారికి దైవ కృపచే జ్వరము తగ్గినది. నీరస మింకను వలకున్న ను వైద్యులచే ప్రాణాపాయము లేదని చెప్పబడిరి. వారు త్వరలో ఆరోగ్య వంతులై పూర్వముకన్న సెమ్మడు పట్టుదలతో కాంగ్రెసు తరపున పనిచేయుటకు దేవుని ప్రార్థించుచున్నాము.

డాక్టరు ననుపేటు సెనుగారు

మరణవార్త అసత్యము

కలకత్తాలోనున్న చీవాదేశీయులు కొందరు సెనుమరణ వార్తను విని నిజము తెలుసుకొనుటకు చీవాదేశీయున తహబంధు మిత్రులకు తంజివీరుగా డాక్టరు సెనుగా రాకొగ్గుచుగ నున్నారు. మరణవార్త అసత్యమని వారు తంజివార్తనంపిరి. (ప్రేట్టుమును - కలకత్తా)

ఏనుగుకు ప్లేగు వ్యాధి

నెడుకాయమువద్ద ఏనుగు చనిపోయినది. కేరళ రాష్ట్రమున నీలాంబరకు చేరువనున్న నెడుకాయమువద్ద దొరతనము వారి అడవులకాఖనావీనుగకు ప్లేగు వ్యాధి సోకి యీ నెల 1వ తేదీని చనిపోయినది. వ్యాధి వ్యాపించుండ దానిని దహనముచేయవలెనని డాక్టరు తెలిపినందున దానిని దహనము చేసిరిని మంజేరినుండి ఒక విలేఖరి 2వ తేదీని ప్రాసెను.

శ్రీ రామనాట్యలేఖలు

పోరబురుస్తుము

(6)

అభిధానంకరా! కరుణానిధే!

బంబరలో రామవిలాసనభవారీ పోరబురుస్తుముల ఆజ్ఞా తవిలోగానినీ, సమరసందర్భాన్ని తెలిపే నాటక మాదారు. ఇంగ్లీషుకవివశాలి మాధ్యమాలన్నిటా రచించిన పద్యకావ్యాన్ని ఆధారపరచుకొని ద్విజేంద్రలూరాయి బెంగాలీభాషలో ఈ నాటకాన్ని వ్రాసారట. దాన్ని శ్రీపాదకామేశ్వర్రావుగారు తెనిగించారట. ఆ గ్నాల్లు పాఠశీకవి ఖర్దాసీ రచించిన మన మా అను మహాకావ్యమునుంచి యాకథావృత్తాంతాన్ని యేరు కొని తన కావ్యము రచించాడు. అనాటి పాఠశీకవీమర్యాదలు, తార్కానబుధులు, యెట్లుండెనో మనము మనసంప్రదాయాలతో యాకాలంలో గ్రహించలేము. కాని, యిది మనకే శత్రు అభిప్రాయాలకేకాక పాశ్చాత్యనాటకపుల ఆచారాలకు కూడ భిన్నంగా వున్నదనిమాత్రము చెప్పగలము. తండ్రికొడుకులకు పొరుగుల్లకు అందు నోకినచే నోకిని సమయమున నాటకకవులంగీకరించిన పదతికాదు. యూరిపిడిస్ నాటకాలాక దానిలో మాత్రము కొడుకు తెలియక తండ్రిని చంపిన యుడంత వ్యవధిమన్నది. సామాన్యంగా తండ్రికొడుకులు అపరిచితులై నను యొండొంటల సమాపించినపుడు అనేక కన్యాపి కులాంకురేణ స్పృహప్రసాదాత్మకములు మమైవ! అనునట్లు ఒకవిధమైన గగుర్పాటు, సందడింపు, గందరగోళము పుట్టి యంతటిలో నొకరినొకరు తెలిసికొనుటగాని మారకప్రయత్న ముంఠిరించుటగాని కవిసమృద్ధిమైనపద్ధతిగా నుండినది. పాండవాశ్వమేధంలో ప్రమాదకరమైనాడు బ్రహ్మహత్యానుడు తండ్రియైన విజయు నెదుర్కొని చంపినట్లును, ఆవల దేవగణంబుల సాయమున నర్జునుని కిరము మొండెమున కతుకునడి యాతడు తెప్పరిల్లినట్లును నొకకథ గలదు. ఇందు పుత్రుడు తండ్రికన్న బలపరాక్రమ సమన్వితుడుగ చిత్రింపబడియున్నాడు. కుశలపుల చరిత్రములో (ఉత్తరరామాయణము, రాఘవాశ్వమేధము, లవకుశ మొదలైన నాటకాలలో) కుశలపులు పితరేంద్రులబాధిగాగల యోధవలన నోడించి,తండ్రిని దాకవచ్చిన వృత్తాంత మగపడును. అందు పుత్రుల వీరసామర్థ్యము చేలవడకుండ, రాముని జగదేకవీర విరుదమునకు భంగము వాటిల్లకుండ, రామసంకల్పముకూలంబుగ సర్వారి సాధనసమర్థుడు రామబాణము పూలమాలయై తనయుల గళ ప్రాంతముల గారించి యుద్ధతీరమర్యాదల నందించెను. 'పుత్రా దిచ్ఛేత్ పరాజయం' తండ్రుల మర్యాదలు, తెలిం లేలలు, కార్యప్రతాపములు, కొమరులయందు మిక్కిలముగ పెంపొంది నవ్యకాలలోచితకైఖులు దాల్చి దేశకాలపరిస్థితుల కనుకూలముగ వికసించి, యగపడుటయే లోకస్థితికిని, సృష్టి ప్రకారముకనుక కారణమగుచున్నది. నవ్యపరిస్థితులు ప్రాచీన మహాప్రతిష్ఠాపనల సంప్రదాయములనుచే వాని కెక్కియు, వానిని అంతరింపజేసి క్రొత్తపరిస్థితుల కనుకూలమైన నవ్యరూపములతో, నూత్నమర్యాదలతో, సహనీర్వితిత పాటవంబున వానిస్థాన మాక్రమించి లోకవ్యవహారమును సాగించుచుండును. 'The old order changeth yielding place to new. The one good custom should corrupt the world' అని టెన్నిసన్ మహాకవి చెప్పినట్లునూ 'The function of death is life—Newer, stronger, nobler and wider' అని విక్టియను తత్వజ్ఞుడుపదేశించినట్లున్నూ 'వాహంసిద్ధిర్గాని యథావిహేను నవానిగృహ్లాని నహంపరాణి'అని శ్రీకృష్ణభగవాను డానతిచ్చినట్లున్నూ, జీవాహిని యెప్పటికప్పుడు బలవయస్సంపన్నమగునవ్యదేశముల నాక్రమించి సృష్టిప్రచారమునని రంతరాయముగ సాగించుచు, ప్రాచీనజీర్ణాశ్రయముల వదులుచుండును. ఇది ప్రకృతిగర్భము; లోకస్థితికి కారణము దీనిననుసరించియేకనినియుము లేర్పడదు. కళానా్యాయము లమర్చుపడవి. రాముడుగాగానే పగరు రామునిప్రభావ ము ప్రసరించినది. పౌధావతార ముదయించినంతే శ్రీకృష్ణవ్యాసభట్టారాదులచేరూపింపబడిన మతనియుములు నానదప్పినవి. కుశలపులు రాముని మిందు పరాక్రమపంపన్నులగుట ధర్మసిద్ధియు, ప్రకృతిసమృద్ధియు, న్యాాయసరణము. అర్జునుడు తనయునిచే నుడినులు కూడ లోకవ్యవహారమాత్రముల నిదర్శించున యెన్నునది. రుక్మము, పోరబురుతులో చచ్చి గాని, విడితుడైగాని, తన వీరగతిమును పుత్రున కందించి దిగ్విజయముకన్న నుత్కృష్టమున నాభ్యువిజయమును అపేక్షించి, ఆధ్యాత్మికసాధనపై తన మహానిశ్చయమును పడరింపెనట కథాసర్థి నాగుండెడిది. పోర

బు రుక్మముచే జన్మల లోకవిద్యము, ధర్మమారము, అస్యాభావకము, అస్యాయము. అదికాక పోరబులో నలసి మూర్ఖునిన ప్రతిపేయని పాడిచివంపుట వీరధర్మమునకు విరుద్ధముగనున్నది. రుక్మము యావజ్జీవము ఉదారగుణసంపన్నుడై ధర్మరక్షకుడై పత్యవ్రతుడై యుండియు, ముక్కాళ్లముడిమిలో తన చిరాభ్యస్త సద్గత్యులు విడనాడి దయావిహీనుడై సత్యభ్రంశుడై చరించుట యాపిరుని చరితమున కన్నటికిని మాయమాసిక నేర్పరచుచున్నది. ఈకారణము లన్నిటిచేతను, పతాన మర్యాదలు హిందూ సభ్యుల క పరిచితములగుటచేతను ఈనాటకము మొదటినుండి తుదిదాక క్రూర బీభత్సభయానకరసభరితముగ, నవవ్యాముగ నుండును. ఇందులో కళానియమయగు రత్నగదము, అంబుము పులకరింపలేదు. విమాదనాటకాలకు ముఖ్యనియమమైన యుత్తమవిషయసంరక్షణము, ఇందలి సోరునకు కారణము కాలేదు. రుక్మము బాల్యది తానుగలిచిన శతసమరవిజయములతో సంతృప్తి నొందక బలాహంకారవోడితుడై యాత్మప్రాణల్పముగారకుచూ పరాత్పూర్వమై మొప్పుకొనబాలకనూ, దీండ్రించిన నీచాహంకారప్రవృత్తు లగపడునేకాని వేరొండు ఉదారసంకల్పము లగపడవు. సభ్యులకు రుక్మముచర్యలందు బాలి గారము కలుగలేదు. పోరబుచర్యలందు దోషమగపడలేదు. ఇట్టి సంవిధానంలో పోరబు యర్హతగమొందుట కావ్యనా్యాయమును సంపాదించలేదు. అందుచే యానాటకము నిజమైన విమదనాటకము కావనినీ క్రూరభీభత్సభరితమునినీ ఆడచెల్లదనినీ ముచిచేసుకొంటున్నాను. ఇందున గల్గునీతిబోధయు కానరాదు. పరతత్వప్రభావనూచకంబగు సందర్భములేమీ లేవు.

పాఠశీక భీమనేనుడగు రుక్మము, అడేరులైజానుదేశపు అడవులలో వేటాడబోయి చలసియొక చెట్టుక్రింద నిదురించుచుండ నాదేశపు వీరు తీరిని గుర్తించి, తనరాజావద్దకు గొంపోయి సకలాభివృద్ధిమర్యాదల నొసంగిరి. అచ్చటనుండు కాలములో సమానానురాగిమరై టేమిసే యనునాపె రుక్మమును కరించి యాతనిపొందు ననుభవించెను. ఇంతలో రుక్మము కార్యాంతరముల చేతను, సమరోధాసాముచేతను, అత్తవారింట మళ్లుకడిచెడి సోమరిబ్రాకునందు సంఠిసింపకనూ, విజయాభిలాషియై జెహల సమకట్టెను. అప్పటికి టేమిసే గర్భవతియైయుండెను. పురుషుడు దుదంబించినయెడల కలు రంప వలసి నదని యు, తా ను వచ్చి తీసికొని పోయెదనని యు పుత్రక గల్గెనేని తనద అసమరులేదనియు చెప్పి, ప్రణయస్వార్థకంబుగ తనకవయును టేమిసే కొసంగి, సమరారంభవీక్షితుడై రుక్మము దేశాంతరంబుల దిరుగవడలెను.

పోరబు పుట్టి యువవిదసంకల్పములై నవి. పుత్రుని గొంపోవునను తలంపున టేమిసే భర్తృప్రయోగ మత్యంతముగ పీడించుచున్నను పుత్రోదయ వృత్తాంత మా బంటుసింగయన కరుకపరచకుండెను. ఈమెకు రుక్మముతోడి శస్త్రోపదేశనవ్యాపార మొనర్చుచు ద్రిమ్యులు క్షిప్తములేరు. తండ్రియింట నుఖముగా కొమరుని చూచుకొనుచు, రాజ్యోపభోగముల ప్రకారముగ ననుభవించుచు నుండవలచెడి బుద్ధి యీమెది. పోరబు శత్రునివల జక్కగగజచి బలహంప్రతాపప్రభావమున తండ్రికిజరయై మెలగుచుండెను. తన తండ్రిపేరు చెప్పునని పలుచూ నడగా తుద కామె జగినవృత్తాంతమును పుత్రున కరింగించెను. అందుమీద పోబులు తల్లియనుమతివడిసి, స్వార్థకవచయను గైకొని, తండ్రితెర వరయును, తండ్రికి తనవీర్యవైర్యముములు నెయకపరచవలచి, పనుననూయెను

పోవుదారిలో పోరబు ఒక రాజాశోటను ముట్టడించ నెంచును. ఆరాజునకు ఆశ్రీద్ అనుమతాత్తలగు. పాశీర్ అను నేనా పతి యాశోటను గాపాడుచు, ఆశ్రీతును వలచి, పరిణామంబ జూచుచుండెను. కాని ఆశ్రీదు పాశీరును ప్రేమించలేదు ఇంతలో పోరబు దాడివచ్చినపందగ్గి మేగిపడ్డది. పాశీరు శత్రుపై న్యరణనకు గుట్టండించి కసిదీపుకొన యోచించుచుండెను. ఒక నాడా కొటపరిసరంబుల పోరబు ఒంటుగా తిరుగుచుండ నొకయూవకుడు వచ్చి 'నీవేనా పోరబు! అని యడిగి, తనతో జంబుపోనునకు రమ్మని సవాలుచేసి కత్తిమానెను. పోరబు యువకునికెచ్చి తప్పించుకొని మరల తన కరవాలమును విసర నది యువకునికిరమ్మపై దగిలి, ముఖాచ్ఛాదనమును తొలగించి, నవనయోవిలాసినియును యువతిముఖాబుజునును తేలపరచెను. అందుపై పోరబు ఆవతిసాహసమును మొప్పుకొని పలపులును లందించి, తన్ను పరిణామంబ వేసుచు. ఆశ్రీతుడ తనమోహమును తెలుపుకొని తండ్రియనుమతి వడసి పెండ్లాడెద నని చెప్పి పోవును.

ఇంతలో పాశీరు పోరబు శిబిరమున కేరి, మొన్నతొచి, మరుగుదారుల జూపి, నికరసమయమున పోరబును దుమ్మిజేసి, లోన బ్రతేకపెట్టును. కొల నాక్రమించెడి సందడిలో పోబు పొరపాటున నజ్ఞాత వశమున జక్రీదుతండ్రిని పాడిచినై యును. ఈ సం గతు లన్ని తెలిసికొని యావీరమూరి, రాజద్రోహ మునకు పాశీరును, తండ్రినిచంపినందుకు పోరబును, చావజూచి తాను దుష్ప్రయపరిణామముగ బాడుమకొని చచ్చెనని ప్రవచనట్టును. ఇట్టి పై పోరబుచెలిమి నటించుచు వాని శిబిరములకు ముయొక రాజుపై బులైచును. పోరబు గుడ్డుముకునాడరిన్ని, యుక్తుమును గలియనవ్వెనిన్ని, దుష్టుము ఆరాజుపైవ్యకు, సండ్రినిన్ని, ఆశ్రీ దినును. ఈసంగతి మాతీరుకు రాక తెలుసును. కాని, గుడ్డుముచే పోరబును చావనిచ్చి, గూఢీగతు తానే పెండ్లాడవలెనని మాజీ రుక్మకొనుండును. ఆశ్రీరు బాజీంబు, పోరబున కేసంగతి తెలియనియక పాఠశీక శిబిరముల జూపునపుడు సయితము రుక్మము అచ్చటలేను భ్రాంతి గల్గించిరి. అభిధానసైన్యములు సమరాభిముఖులై చిలువ గానే పోరబు తన్ను దీకొనబాటు ప్రతిపిరుతులైన నుండియెడల జంటపొరుగు రాజెల్లనని చవాలుచేయును. బహుశా పాశీరు మొదటికలవరంలో మ్రగ్తే ననుకుంటున్నాను. సనా బండికొని రుక్మము నేనాని యయ్యును నిజోద్యోగలాంఛనంబు విడి ప్రచ్చన్న వేషమున నొంటియై పోరబును మోగొనవచ్చును. పోరబు నీవే పచ్చెముని యొన్నివిధములతో బ్రతిపాటుకొనును. రుక్మము చెప్పకు. చెప్పక కయ్యము చూచుచు పిరికిపలుకుల ను పడే శించును. పోరబు వినదు. ద్వంద్వయుద్ధము భయభీకరముగ రెండుదినములు జరిగెను. రుక్మము నేలకూతెను. అప్పటి సమరాచారము లనుసరించి పోరబు పతితమిరుని పాదువతోపరుక్మము రేపు మరలపోరాడెద మనిచెప్పును. మూడవనాటి కయ్యము మరింత మోద్యురీకతో జరిగి పర్యవసానమున రుక్మము వ్రేలాడు నూచన లగపడుచుండ, నాశ్రీరు యావతిప్రక్కనుండి బలేరుక్మములని కేకవైచును. పోరబు ఉలికిపడి తిరిగియూచును. ఇదే సమయమున రుక్మమాబాలని పాడిచి నేలద్రోయును. 'ఇప్పటికై నా పరాజయము ముప్పుకొను'మని రుక్మము దబాయించెనుగాని 'రుక్మముతప్ప తన్నోడిందగల ప్రతిపిష డీపుడమిలో గావరాడని పోరబు గర్జించుచుండెను. అందుమీద రుక్మము యోధబాలని మర్కటములవర బాడిచివైచెను. మరణాయాసములో తల్లిదండ్రుల పేరెట్టి పలవరించుచు పోరబు తన నిజస్థితి నెరిగించుకొనును. రుక్మముకూడ తనసంగతి చెప్పుకొని కనదనిదర్శనంబున నిక్కముగా తానుపాడిచివడి తన్ను అశ్వపింపవచ్చిన పితృపూజారతుండగు నిజకనూజుడని గుర్తించి, నిర్విణ్ణుడై, పాదునుకొని యిర్విధమున పారశీకమార్గానుడ ప్రసరించెను. ఇదే ఈనాటకపుకథ.

తెనాలిరామగిలాసనభవారీ ప్రదర్శనములో మాధవశక్తి వంగట్రామయ్యగారు రుక్మము, స్థానం నంసింహాశ్రమగారు బామినే, యేలేశ్వరపు కుటుంబశాస్త్రీగారుపోరబు, గోరంట్లకేశవరాజుఅశ్రీరు, పులిబాక వంగ శేషేంద్రగారు పాశీరుగనగుపడి తక్కుంగల సహకారకలహంబుజులతో పాలుపార నభినయించిరి. త్రై ఆట మొదటిసారి చూచుటల గూచిచాలకాల మైందులల్ల అందెంక గ్నాలంబు ఎవరెట్లు అభినయించిరోయేపాత్రానికెవరె యర్హవ్యాఖ్యాన మొనర్చిరో విప్రుగచెప్పాలను. కాని, మాధవపెద్దివంగట్రామయ్యగారు ఆత్యగర్భరక్షకుం దేహంబాత్రో ధర్మ ఇశాత్రో అన్నట్లు, రూపచుండు, కాయపుష్టియందు, సమరభీక రాకారముండు, ధైర్యోన్నతులందు, రుక్మమునేవారికి మిక్కిలి తగియుండెరిని చెప్పవచ్చును. ప్రధమ ప్రవేశంలో ఆ మహావీరుని బహుధరిని, తుదిరంగమందు నయః ప్రాప్తిచే న ప్రమించుచుండిన శత్రువును చక్కగ ముద్రించి చూపిరి. ముసలితనమువల్ల బలపరాక్రమములు పాలనము దప్పుటయేకాక, ప్రాద్దులంకెడివేళ సూర్యబింబము మధ్యాహ్న నిర్మలజత కాతులను వీడి, వేడివెలుగుల గోలవడి రాగకక్షితంబై యగుపడినట్లు, విసుధనైతిక నియములుకూడ చల్లవడి, రాగద్వేషమూలినవ్య ముఖభించియుండును. పడుమతనములో నుండేడి దేహుల ముపడరు సరిగదా! ముగిలివారల నీతిసత్వములు, ధైర్యవైర్యములు, చివరకు, భక్తి, పరచింత, మున్నగు మనోవుత్తులుకూడ దేహపటుత్వముతో చాటు జీర్ణించి, యస్తమించుట లోకనిదితమే. 'అన్యాయస్థితివయో విద్యానాంపారదృశ్యః తస్యధర్మరక్షే రాశీత్ సృష్టత్పంజరవాసినా' దేహవ్యభిమానములేని పరచింతాపరుల దేహము జరాజీర్ణరయు్యును, వారి మానస ప్రవృత్తులు నిండుబలంబున తేజస్వల ముండును.

ఇది భిక్షు, దీనిపాదులపట్ల రుజువు సంకలి. దుస్తులు లాకి పడగారవారికేయములగావించెడి యహంకారప్రవృత్తి. ఈతని మనశ్చేతనము, గృతర్యాప్తిశివరే మాటకూడ నాకు గుడ్డికయ్యె అనునట్లు దేహమును, మనస్సును, ఆత్మను అన్నిటిని, క్రుంగదీయవలెనను. ఈనితని గుర్తింపును, అస్తమిత శ్రేణివముగల మహాపురుషునందు, (యింకనుకట్టినగుడ్డ కొంగుకు, పట్టియుండెడి పూరణమునకు, నూర్యా ప్రయోగమున గగనస్థుల వెలిగించు నుజ్జ్వలరాగపలయమునకై) నిలిచియుండు, పూర్వప్రతాప సంస్కరణముల సరిగియు, వెంకట్రామయ్యగారు చివరపట్టు లో దుస్తులు స్వభావాన్ని సేర్పిర్చి నభివయించి చూపారు. కన్యాశుల్కంలో కరకటకాస్త్రీ శిష్యుడై కన్యక వేషమును దాల్చి రాజు మంచి తెలివితేటలను చూపించెను. పోరబుగ్గు ములలో అప్రేమ రాకొనునెందున దాల్చి యత్యంతమనోహరముగ వర్తించెను. గోరంట కేశవరాజు, కడుంగడు చాకచక్యము గలవాడు. ఈతని యాశ్రితువేషానికి చాలా సంకోచించి నాము. కాని మరుపులేనివలన విరమముగా వర్తించలేము. పోరబు వేషము ధరించిన కుటుంబశాస్త్రీగారు వలసినదానికన్న నెక్కువ సాధుత్వ మునవలసింది. ఇందు, వెంకటేశ్వర్లుగారు చాచీర్ భూమికను వహించిరి. కథాంశము రమ్యమైనదేకాని కవిహామల రసవంతమేకాని, భావాభినయవశాత్తము లున్నవి కాని, చూచుటకు ఘోరముగ నుండి, యుత్తమనీతులగాని, సద్గుణములగాని ప్రతిపాదించినదై నీసాధుజనావనపారలంకర్యమును వికల్పించునదై భారతీయ నాట్యరంగాలకు అనుచితంగా కనుపిస్తున్నది. అని మనవిచేయ సాహసించు, నీపదధ్యానోపలబ్ధిచేక సంపన్నుడు—నూరికాస్త్రీ.

కలకత్తా ప్రధాన న్యాయస్థానము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 16:—చివ్వండు గారులార్డు నాయన చంపినందులకు తేబడిన కేసులో న్యాయాధిపతి తేప్పినతీర్పు వైసి, ప్రధానన్యాయస్థానమున న్యాయోల్లాగారి వద్ద యప్పీలు చేయబడినది. అప్పీలుచేయుచు క్రిందిన్యాయాధిపతి ముద్దాయిలకు సంబంధించిన సంగతులుచూడ తెలియకుండ తేసెనని యు, నెడున్నకు బంపబడినదియు, తెలియజేసిరి.

న్యాయాధిపతి యప్పీలును గొట్టితేసిరి.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 16:—నీళ్ల యలయన్న బాంకివారి చేత బడిన యప్పీలునందు నేను క్లండు గారు తీర్పు నిచ్చిరి.

1928 ఏప్రిలు 27 వ తేదీన హీరానందు తారాచందు (కరాచీలో కొక దుకాణము) కరాచీలో నియలయన్న బాంకి కాఖవారికి రు. 80,000 ల నిచ్చి బాంబాయిలో తారాచందువారు పురమాయించినవాని కిమ్మిరి. తారాచందుకు బాంకిలో కాతాతేను. కాని కరాచీకాఖవా రాసామ్మదీసికొని, బాంబాయికిబంపి, వారుతేప్పినవాని కిమ్మిరి తంతిజేసిరి. కాని బాంబాయివారు డబ్బునిచ్చుట నాపినేసిరి. కంపెనీవారు న్యాయస్థానముగారి యజ్ఞ కై యెదురు జూచి కిక్రివు న్యాయాధిపతి యాననము, బాంకివారి తన్నటికిని గాదనియు, సాధారణ కాతాదారులకిమ్మిటుకుమందు కరాచీకాఖవారలకిమ్మిటు నిచ్చి మనితేప్పిరి. ఈతీరుపుపై నీడ్లవార తీర్పుచేసిరి. ప్రధాన్ న్యాయాధిపతి కరాచీ బాంకివారికిని, పరకటకును మూడు బుగ్గులు, మహాజనునకుగల సంబంధమేయున్నదని యూహించి, యప్పీలు నొప్పకొనిరి.

ఆరికాభివృద్ధి గలగజేయుటకు పంజాబు

ప్రభుత్వమువారి సొంతసంఘమును నియమించుట

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 16:—పంజాబు ప్రభుత్వమువారు స్థానికసంఘముల యాభివృద్ధికి గనుగొనుటకు ఖర్చును దగ్గించుటకు ఆదాయాభివృద్ధికి క్రొత్తకార్యము లాలోచించుటకు, క్రొత్త పన్నులువిధించుట తేదైన పిలువనీదేమో జూచుటకు, సొంతసంఘమును కొందలు ప్రభుత్వోద్యోగియలను, మరొకందరు గలపి నియమించిరి. దీని కి కే. కో. ర. హీ. మ. బహుగాయ కాత్యర్యాగ నుండును. స్థానిక సంఘము యాభివృద్ధియే, యూపింపు నును నియమించుటకు గారణము. కార్యదర్శికి సెలకు రు. 750/-లతో రెండు మాసములవఱకు జీతములను స్థానిక సంఘముల వారియ్యలపియందెను.

శ్వాసప్రదర్శనము

రంగూను, ఫిబ్రవరి 16:—శ్వాసప్రదర్శనము జరిగినది.

అంద్రునక దొరసానిగా బహుమతుల నొసగిరి. గవర్నరు ప్రభుత్వమునకు రిపర్టుగారి పక్కకువచ్చెను.

జూబులు

కలకత్తా మోక్షాత్మనము

(81 జనవరి) తేదీనమున యచ్చట ఆంధ్రదేశస్థులును కర్మసాధని పత్రికాధిపతులును అయినపాలవర్తి నరసింహము గారు యచ్చటజరుగుచున్న మాఖోత్సవమునకై వచ్చి, భగవంతుని ప్రీతియిత్తునిగా తేసికొను మార్గమును, తేసికొన్నందున ప్రయోజనములు యేనియో చక్కగా నాంధ్రమున నుపన్యసించి విద్యార్థుల సంకోచచిత్తులంజేసినందులకు వానికి మాకృతజ్ఞత చెబుచున్నారము.

ఆంధ్ర విద్యార్థులు.

గుడివాడతాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయసభ

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా తృతీయప్రాథమికోపాధ్యాయసభ 14-2-1925 తారీఖున పామరగ్రామములో మ-రా-రాజశ్రీ దుల్లా పట్టాభిరామయ్య బి. ఏ. యల్. టి గారి ఆధిపత్యమున జరుగున గాన ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థిమాలకులును దత్తచేసి సభను జయప్రథముగా జరుప ప్రార్థితులు.

తాలిసేని గోపాలకృష్ణయ్య,

గుడివాడ తాలూకాసంఘ కార్యదర్శి.

శ్రీ సీతారామచంద్ర యజ్ఞమహోత్సవ వాహ్యవపత్రిక

రక్షాక్షీనామసంకీర్తనాశుభకృత్యప్రమోదగాయకు మాకు బహుళద్వాదశివరతు (81-1-25 మొదలు 20-2-25 వరకు) శ్రీరామచంద్రార్చన, ఉత్సవ, కాలక్షేపాదికము, వైజాయి లాకా వరంగల్లుజిల్లా యిల్లెందల పాడు తాలూకా కారేపల్లి గ్రామమున మధ్యపామున జరుపబడును ఈసందర్భమున శ్రీమద్రామాయణము, శ్రీరామజననము మొదలుకొని శ్రీరామపట్టాభిషేకమువరకు 19 భాగములుగ కాలక్షేపకృతిలో జరిపింపబడును. 20 వ నాడు జవతపతర్పణములును, 21 వ నాడు పూర్ణాహుతి, వసంతోత్సవ, అవభృతస్నానములును జరుపబడును. భగవద్భక్తులందఱును విచ్చేసి నాచేయయధాత్మకీ సత్కారము నంది నన్నుకృతార్థునిచేయుకొనునాడను.

పర్య అసంత రామయ్యగారి ద్వితీయపుత్రుడు, పర్యరామనాథం.

వరా:—తత్సమయములలో, రాసక్రీడ, బాలక్రీడ, స్వత్యగానవిశేషములు జరుపబడును. ప్రతినిత్యము సాయంత్రము కింగులనండి హరికథాకాలక్షేపములు జరుగును.

దైవవాడనుండి ప్రావరావారకు వెళ్ళిబండిలో దోర్న గల్లు జంక్షనవద్దనుండి సింగరేడికాలయం అను మారుమేరు గల కారేపల్లి ప్రేషములో డిగవలయును.

బందరు ధాన్యపుకొలత

పైకిరికక్రింద చిట్టా సాంబయ్యగారు ఆంధ్రకృష్ణా పత్రికలలో ప్రాశ్ని వ్యాసములను తిలకించిరి. ఇప్పటికైనను భూస్వాముల మనస్సులకు వ్యవసాయకులయొక్కట్టులు జ్ఞప్తివచ్చుట కొంతమేర;

ఈవిషయమైననాయ నుభవముల నిండుక వివరించెదను. నీకొకవల్లెటూగువాడు. నాకు వ్యవసాయమే ముఖ్యవృత్తి ప్రతివత్సరమున వేసవిప్రారంభించినదాది, పాలములను మరమ్మతుచేసికొని తరుణము వెంబడి సాగుచేసి యండముగులకులొనై ద్వివికరాజకములనుభరించి ఫలశ్రుఖమున కెదురుమామున పంటలో తీర్చెదనని యచ్చటచ్చటకుంధరత్వమునకు, వ్యవసాయపుఖులకు కొంతమొత్తమును తెచ్చుని కాలముగడపు చూపుచినవంటధాన్యమును అప్పటికెదురుమాము మండిన పన్నులను చెల్లించుటకు తదితరవ్రయములకును కొంతవిక్రయం పడలచి సామీప్యపట్టణముయిన బస్తీ తీసికొనివెళ్లి అమ్మకము చేయుచుండును.

ప్రతిరోజు ప్రాతఃకాలమున, “తిరుమలయాత్రకును నెల్లూరువద్దకలిసికొనునప్రయోజనాలవలె” యుండి బయటమెట్టువద్దను కాయదాదారు గుడిగూడి ధాన్యంబండ్లకెదురుమాముచుండురు.

మెట్టువద్దకు ధాన్యంబండ్లుచేరులతోడనే “నాకి”వ్వ ననియు “నాకి”వ్వ ననియు బండ్ల ఆసామీలను మీ వెంబడించెదరు. మచ్చలచాపడిలోనే బండ్లు చేరువరికెయియో యొక భాయిదాక్షాతు వశపరుచుకొనును. అంతియేకాని అపలుకారు స్వయం

ముగా వర్తకునికి చేరము యిచ్చి సామ్యుతెచ్చుకొను యోగ్యత లేదు.

పిమ్మట ఆయాధాన్యములను మచ్చు చూపించి పాట ప్రారంభించెదరు. రథములు ప్రాప్తాప్రాప్తము లనుసరించి ధర నిగ్గుయమవును. ఈధరలు నిర్ణయించు సమయమంద అందరికి తెలియనివారి వర్తక భాషలో ఏదో కొంత గైరుఅని గూఢముగా చెప్పకొందురు. ఆయాదినములలో వత్తిడి వనుసరించి భాయిదాదారు వర్తకునితో కొంతమొత్తము, లోపాయికారీని యేర్పాటు చేసికొనును.

ఇదిగాక పల్లికుగా నిర్ణయమైన ధరమీద పుట్టికి రూపాయి లేక రెండురూపాయిలు భాయిదాదారు చెప్పదురు. ఈ భాయిదా యనునది భాయిదాదారు తీసికొనునదే! బండికి యొకబస్తా మచ్చులసావడియందుగాని లేక వర్తకుని యింటికి యందుగాని తగిల్చి చేసెదరు. కొనుదారుయొక్క స్వంత కొలగాడు కొలుమును, ఆతను తనయజమాని లాభము నజేక్షించిన వాడగుటచే యొసినకొలది వివిధక్రతుల నురకమును త్రిప్పచూ కొల్చి రయితు చెప్పిన పట్టుబడికి తయగు కనుపరచును. ధాన్యంబండ్లను కొనుదారు యింటికి లోలింబుకొని వెళ్లినపిమ్మట యొకానొకప్పుడు ధాన్యం పుచ్చుకొననని పేచీపెట్టును ఆంత భాయిదాదారుకు, కొనుదారుకు కొంత సంభాషణరిగి తుదకు ధరలో యొకటి రెండు రూపాయిలు తగ్గించును. ధాన్యం అమ్మకమునకు తెచ్చినవాడిని కొల్పివ్వరు. అతని తరఫున పనిచేయు భాయిదాదారుయిన కొల్పడు. ఖరీదుదారుయొక్క స్వంతకొలగాడే కొల్పురు. అతనే కొల్పాలెనని నిర్ధారణకూడాను. ఇది చాల అక్రమమగుపద్ధతి నాల్గవేర్ల మరకము యేర్పడిన పిమ్మట యిద్దుమబస్తాను నూడ శేర్లు కొల్పవలసివుండెను. అయితే 2 బస్తాకు యిచ్చెఅరు మరకములు చిత్రకొలతలని ప్రారంభించి కొంతకాలమైనపిమ్మట యిచ్చెఅరు పట్టి పోసికొనుట ఏర్పడినది. ఇటీవల రెండుసంవత్సరములనుండి యిచ్చెయేడు చిత్రకయని కొలవబడుతూ యిచ్చెడు ఆల మారి యిచ్చెయేడుపట్టి పోసుకొనుట జరుగుచున్నది. చూడు వారియిచ్చెనుసారం యొక్కన గావచ్చును. అన్నిచోట్లను కాటాచేరమయినప్పటికి యీ బస్తీవర్తకులు మాత్రము కాటాకెట్టరు. వారు యెట్టుతలచిన అట్లు సాగుమన్న పప్పును మార్పిడికెట్లాప్పొందుదు?

ధాన్యం ప్రండకపోయినను చింతించును. ధరలు మందగించినను, విచారించును. కాని యీకొల్పరు న్యాయముజూచి మాత్రము దుఃఖింపకుండ నుండలేదు. మిద్దెపేడలలో నివసించి ఎట్టి కష్టములు పడకుండ ఎప్పటికప్పుడు బస్తీ దిగు బడిని సరిపుచ్చుకొను భూస్వాములకేమి శ్రద్ధయందును? మరియొకవిషయము పుట్టికెండుఅకాలంధర్మ ఖర్చుయని మనహాయింబుకొనెడివారు రాను రాను నాలుగు అకాలం అయిరుఅకాలంలోకేవచ్చినది. ముందంతకాలంలో?

భాయిదాదారును వర్తకులును యేకీభవించి వారివారిపిలువనుసరించి యెట్టియేర్పాటుచేసికొన్నను అనన్నియు భరింపవలసినదిరయితే! తమవిశ్వర్యమునకు కారకుడుపల్లెటూరికృష్ణమండేగదా యనుజ్ఞానముండదు. సరికదాపల్లెటూరి రయితునుకీ రావడము తోనే బస్తీవారునవనాగరికులగుటచే గాబోలు కృణ ప్రాయముగాజూరురు.

బ్రాహ్మణులు కానిండు, కమ్మవారు కానిండు, తక్షితరులుకానిండు ఎవరయినను వర్తకములోనికి దిగినపిమ్మట వారిస్వలాభమునే చూచుకొనియెదురుగాని రయితు తేమమును విచారింపరు. కొల్లపద్ధతియేయింది ఒకచో ఇరువై అయిదుమరకముల ని నిర్ధారణచేసినను అదికొంతకాలమునకు యధాప్రకారమవును. ఒకచోట కాచాచేరొకచోట కొల్లయందుకులపల్ల రయితులు చిక్కులపాతగుచున్నారు. స్థానికాధికారులయిననుజ్యోక్త్యముకలుగజేసికొనుటలేదు. వ్యవసాయదారులకు సంబంధించిన యీ సమస్యవిషయమై ప్రజాప్రతినిధుల శ్రీయుతులు మాగంటి శిరయ్యగారు మున్నగు చట్టనిర్మాణభాసభ్యులయినను శ్రద్ధసహించి అన్నిభాగములయందు ఒకేవాదియేర్పాటు లుండుటకు తగుప్రయత్నములుచేయుదురు గాక యని కోరబడుచున్నారు.

నారల బసవయ్య
కపితు.

కుప్పరోగనివారణోద్యమము

రంగూను, ఫిబ్రవరి 16:—ఈయధ్యయమునకై సహాయముగోరుచు విజ్ఞప్తయేబడినది. దీని విషయముయొ, యారాష్ట్రమునకన్న నెక్కుగుసహాయము గోరునది మరిలేదని గవర్నరుకుగారుతేప్పిరి.

వాయువిమానములు

కొలంబో, ఫిబ్రవరి ౭:—వాయువిమాన విశ్రేష్టతల పేరియేని వెదకుటకు ఫోలోనుదొరగా రిచ్చటకు వచ్చియున్నాడు. కరాచీ కలకత్తా మార్గమున తమ ప్రయాణమును యాయూరి శివారును కాలాచిందుచున్నాడు.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి ౭:—పెప్టను ప్రేంకరు గారి విమానము రంగూనుకు గురువారమునకు బయలుదేరినది. విమానమును బాగుగా శుభ్రపరిచిరి.

నర్ పెప్టను ప్రేంకరుగారు

రంగూను ఫిబ్రవరి ౭:—నర్ పెప్టను ప్రేంకరుగారు బర్మావర్తకసంఘముతో వాయువిమానమార్గ మేర్పాటుచేయు గూర్చి చాలనేపు ముచ్చటించెను. తానీదేశమునకు వాయువిమానములను నాంగ్లేదేశమునుండి భారతదేశమునకును కలకత్తా నుండి రంగూనుకును యుపయోగించుట గూర్చి ప్రభుత్వముతో నాలోచించుటకు వచ్చెనని చెప్పెను. ఆంగ్లేదేశమువా రీవిషయము శ్రద్ధగనునూర్చియు హిందూదేశమువారు గూడమాత్రం భావించుచున్నారనియు జెప్పెను. కలకత్తాకును రంగూనుకును వ్యవసాయవిమానములను నడుపుట సులభమనియు, సంవత్సరమున కెనిమిదిసెలలు దప్పక నడుపవచ్చుననియు, సంవత్సరమునకు నడుపుటకు పర్యాయములుకాని చూడవలయుననియు జెప్పెను. పరిచయములను పరిచయములను మాత్రము సాధ్యముగాదనిరి. ఈప్రయత్నమునకై కొంతమంది యగు వాయువిమానములు దయారు జేయించుమంటిమనియు వాటిని నడపి జాడవలయుననియు చెలిపిరి.

రెండువిధములగు నీవర్తక సేర్పాటుపవచ్చును. వర్తకులను బోర్షింపించి స్వతంత్ర వ్యాపారముగ నడపించుట, లేక ప్రభుత్వమువారు తిహారుగొనిపోవుట కుపయోగించుట కలకత్తా రంగూనుల కీ వాయువిమానముల నుపయోగించుటకు చాల పిలుపుదలి జెప్పిరి. ఆంగ్లేదేశమున ప్రస్తుతమున్న పెద్దవాయువిమాన, వర్తకసంఘములను బోర్షింపించి హిందూదేశమునకును కాళిగోదానీ స్థాపించుటకు జేసెదమనిరి. దీనికి పా 1,20,000/-లు గావలయు. మొదటితరగతి ప్రయాణికునికి రు 250/- లున్ను, సామానునికా పాను ఒకటికి రు 1-0-0 చొ॥ బాదుగవనూ జేసినయెడల ప్రభుత్వసహాయ మనసరములేక యే నడుపవచ్చునని చెలిపిరి.

కలకత్తా రంగూనులమధ్య సీత్రయత్నము సఫలతనొందిన యెడల మరికొన్ని చోటులందుగూడ గావలసి యుండునని చెలిపిరి.

పిమ్మట 5-వీగా రాంగ్లేదేశమునం దీవాయువిమానము లెంతవఱకు లాభదాయకములని యడిగిరి. లండను, పేరిసులమధ్య నడచు విమానమునకును లాభదాయకముగ నున్నదనియు, లండను కొలంబోనులమధ్యను విమానముగూడ నికముందు లాభదాయకముగ నుండుననియు చెలిపిరి.

బర్మా వర్తకసంఘమువారు, ఆర్థికముగ లాభదాయకము గునానేదాయని యూహించుచున్నారని యభిప్రాయపడుచున్నారు. 1927 లో రాబోవు విమాన గమనమున కాంగ్లే ప్రభుత్వమువారపై 1½ మిలియనుల పానులు ఖర్చుజెట్టిరని చెలిపిరి. ప్రస్తుత మాలోచించు బడుచున్న, వాయువిమాన గమన మాప్రేరియాకు గూడ జేయునటు లూహించు బడుచున్నదని జెప్పిరి.

విజ్ఞాపన

గోదావరి జిల్లా పితాపుర సమీపమున నున్న నవకంద్రవాడ కనుగ్రామమున శ్రీరామ కోవలగోని, పెరమాళ్ల స్థంభముగాని లేనందున ఏకాదశి మొదలగు పర్వతినములయందు దీపారాధన మొదలగు భగవత్కార్యముల చేయుటకు పిలువకున్నది. అట్టితెలివారాలకు కొంతసేపులములో కోవల వైరావ్రతిస్థాపనకు వునాదులు మాత్రము ప్రారంభించి ద్రవ్యసహాయము లేమిచే పూర్తిజేయజాలకపోతిమి. శ్రీరామ మందిరమును, స్థంభప్రతిష్ఠయను పూర్తికావలసియుండుటయేగాక ప్రతిసంవత్సరము శ్రీరామకళ్యాణ మహోత్సవాన్ని దానాదులు జరుగగలందులకు రూ. 100, 125 లు కిస్తురాగల స్థిరరూపకమొకటి వసతికావలసియున్నది. కావున భగవత్కార్యములను యీధర్మకైకర్మమునకు వారివారికి తోచిన ధనసహాయమును చేసి యీ వాయుద్యమమును నిర్విఘ్నముగ కొనసాగింతురని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడను. వనూలైన వైకమపితాపురము కాపురములు శ్రీవాడ్రేపు వెంకటరత్నం పంతులుగారియొద్ద నుండునుంచబడును. కావున సహాయము చేయువారు వారి యొక్క కైకము పంపగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఇట్లు విన్నవింపు విధేయుడు, చక్రవర్తుల పెదచిన్నారావు, నవకంద్రవాడపితాపురం, గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధతలు

ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీ గురువారము

Table with market prices for various goods in Chennai. Columns include item names (e.g., rice, oil, sugar), quantities, and prices in rupees and paise. Items listed include rice (1st, 2nd, 3rd quality), oil (coconut, groundnut), sugar, and various pulses.

సుఖభోగిత్రయము

అన్నివిధముల ఘోషము, కొరకు ఘోషము ఈ త్రయము ఉపయోగించును. ఈత్రయము రాచిన ఘోషము మానును. లోకంలో మాత్రము తినుటయను. అన్ని గాయములను మానును. కాన సామాన్యమైన గాయములను వాడవచ్చును. అమృతాంజనము దీనిలో ముఖ్యము - శౌంధాంజనము.

ముప్పనసోమరాజు ఆంధ్ర వీరాజు.

పెద్దపురము పోస్టు. విజ్ఞాపన స్వదేశము 1918 సంవత్సరం నుంచి మేము మనదేశము నుండించుచున్న పట్టు తో మాఫ్యాక్ట్ రీ లోనే వడుకుట, నేయుట, రంగులు వేయుటయున్న గుప సులపన వివిధరకముల

TRADE MARK.

వస్త్రములను రంగులతో చిత్రచిత్రమైన జరి సాదా ఆంధ్రులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రిశివ ఆఖిలభారత కాంగ్రెసువస్తుప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవి దేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూష కాంతిభూషణ గారు అమృత బజారుపత్రిక యందు ఇట్లు వ్రాసిరి.

... ఇతర కాంగ్రెసుసంఘము వారున్న మరియితర ప్రజలుగూడ అన్నిరకములబట్టలను ప్రదర్శించిరి ఇంకను సుందరొకలను, అందరిని ఇచ్చట ఏకరపుట్టుటకు పిలువేడు. పట్టు వస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దపురం వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగారు పట్టుట్ట బట్టెయములునుతో వరులును వట్టుగుడ్డలు కోటుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అన్నామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి.

పట్టువస్త్రములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అగ్రదేస్సును రకములను విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీవస్తుపరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము నందును మాబట్టల దొరకును.

కొందరు వర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలో నే నాణ్యము తక్కువతయన బట్టలనువిక్రయించి మారకములనిమోసపుచ్చుచున్నార గాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాక్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రచురించితిమి.

శ్రీ నకలతత్వార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:— శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ. ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమున సంగ్రహముగ బోధించును. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు నితరసంస్కృతాంధ్రవేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చట గలవు. శైలి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:— 1. గుణశిష్య సందర్శనము, 2. గుణుత్తరములు, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణవము, 5. శబ్దావస్థరూపనిర్ణయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యత్నత్తి, 7. గుణాత్రయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుని గమనాగమనములు, 10. అన్నస్వరూపము, 11. చక్రవిషయము, 12. అజపాగాయత్రీ, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోత్పత్త్యాది ప్రకరణము, 16. చైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్వింశతి తత్త్వవివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయవివరము, 20. నిత్యకర్మకర్తావస్థావివరము, 21. భస, 22. భస్మోద్భావన, 23. భస్మధారణాదివిధి, 24. రుద్రాక్షధారణాదివిధి, 25. వడతీర్తి మంత్రోద్ధారణము, 26. శివార్చనక్రమము, 27. భస్మధారణావిశేషత, 28. భక్తి, 29. జీవేశ్వరవిషయము-జీవుడు, 30. ఆత్మస్వరూపము, 31. ముక్తి, 32. మహావాక్యములు, 33. ప్రభులింగశీల-తత్త్వబోధ, 34. సర్వము త్రైకమత్యము, 35. శివుడు తామసుడు కాదు, 36. ఈశ్వరుడు సర్వకర్మకర్త, 37. " నూర్యముండలాంతర్వర్తి, 38. గాయత్రీ, 39. భగవచ్చట్టనిరూపము, 40. చాతుర్వర్ణ్యరైవారా భసక్రమము, 41. శివతీర్థప్రసాదగ్రహణము, 42. జయాది హోమవిషయము, 43. ఉపసంహారము. మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతాతాళి సంస్కృతమునశివమానసిక స్నానస్తోత్రము, శ్రీరావణోక్తశివభుజంగ స్తోత్రము శ్రీకనకదుర్గాష్టకము గలవు. దీనికల రు ౧౦-౦౦. గ్రంథకర్తగారియొద్దను, బెజవాడ వాణిమూద్రాక్షరశాలాంధ్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్యఅయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమునకు దొరకును.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి నుడరాను.

పాశ్చాత్య! ఫలమత్యధికము!! ప్రయోగరూతప్వక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య శంకటాచలపండితులు వారి లోకామయవార కస్తూరిమాత్రము:—ఈ దివ్యవధుము మిక్కిలి బిలువనైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమృతమైన వనమాళికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధమువీడనారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-800 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధన 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది, 6 బు 1-4-0. ప్యాకింగు, పోస్టాభివృద్ధి. బిడ్డలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమివ్వును.

వ్యవస్థాపకపాయము:—లహరిమా, రక్తిమలేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకమొలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరావలెను. వైద్యులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిర కృత్తిని, అద్భుతమైన భాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడువని తలనొప్పి మొదలు పనిచేయవంతుట మొదలగు లోక, నేత్రలోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

వృద్ధులహరిహరి:—ఎట్టిరకము లీట, పాడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మడిపోవును. 0-4-0
చాలికేళాంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీర్లు కారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవి మూడుగున 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజూచి ఒకసారి మా ఔషధములు కొనినవారికే తెలియును.
పాశ్చాత్య శంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1
శ్రీ సీతారాధువనైద్యశాల, మైసూరు.

డైరిబుక్కు (1925) ఉచితము

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
అన్ని వ్యాధులకును ముఖముగా చికిత్సచేసినవచ్చును ప్రతిగృహమందును, ప్రతివైద్యునియొద్దను యుండగలది.
1 భాగం రు 1-4-0. 2 భాగం రు 1-12-0.
ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆరోగ్య, ఔషధ, వస్తుగుణ చికిత్స మొల వ్రాయబడుచుండును. పం|| పం|| రు 2-8-0
మాదిరి యుచితము.
పి. ఇ. ప. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం,
పెరిదేవిస్ట్రానెల్లూరు.

బట్టలవర్తకులకు నిజస్థి
మావద్ద ఇండియా, చైనా, జపాను మొదలగు స్థలములలో ఉత్పత్తియైనపట్టుతో తయారుచేసిన పట్టు ఉత్పత్తియములు పంచలు సరిగ్గచేర్చిన సాధారణములు, కోటరెగులు, మర్రింగుల ఇతరరకములు తావలసినవారు మాకుతెలిపిన ధరలపట్టి పంపెదము.

బళ్ళ చిన్నకామరాజు & భద్రు
పట్టుబట్టలవర్తకులు, పెద్దాపురం (గోదావరిజిల్లా).

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES!
This is a very newest style watch fitted with high grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic or Roman. Its design and finish will satisfy the most critical test. And its appearance equal to sovereign gold very charming to look at and perfect time-keeper. Guaranteed for 5 years.
Rs. 12/
18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. guaranteed for 3 years.
World famed "B" Time piece Rs. 2/
German Alarm Time piece Rs. 5/
"Negro" Alarm Time piece Rs. 5/
Double bell Alarm Time piece Rs. 6/
All guaranteed for 3 year
14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/
Write to: **V. S. WATCH Coy.**
P. O. 105. MADRAS

మాన సోల్లాసినీ మాత్రలు
80 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
తెలుగుభాష: (ప్రతిభాధ్యక్షులచేతేర్చు) గుణభరితము!
కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి తెల్లకాళ్ళ
మాత్రలు వివాదములేక, అల్లెనూ, అరని, అవురింగులు,
అన్ని నూయ్యము, అతివాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
కుండు బలతయము, పిక్కులు, పాశ్చాత్యములు, శిరస్సు,
క్రమ, అగుణు, మొదలగునానములకు 7 రోగడి సోపన
లను తోగిగిరి సేవామును నుంచి యారోగ్యమునకు తో
జేయును.
ఈ మాత్రలలో సేవావార, శివలను వెంటని
మాన్యును. యందు ఆ శివకే మధురము చేరినది. అనుభవము
లో ఔషధముగుణితేరస పరమాంశక్రియ యని వివ
రించుచు. ఒక్కసారి గూడిచూచిన నిద్రలు నిద్రలు.
విలువ:— (10/-)
ఆయుర్వేద వైద్యునిలయందు,
బొమ్మ నినుమోలు, ఎలమిట్ర, పుట్టాల్లూ,
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి.

కా మి ని యా నూ నె
వెంట్రు కలే అందము. కాలిపోతుండ జాగ్రత్తపడుడు.
వెంట్రుకలువి ద్వనవును ఉడకమున్నే, త్వరపడకపోయిన ఉడక మొదలుచెట్టి పూర్తిగ
పొగగును అబ్బుకానుండు
నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజ
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేషాద్యమున్నను మాన్పి ఈ
దివ్యవధుము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబజరీతువల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిసుభ్రవరచును.
బుడ్డివెల. 1 రూపాడయి. 3 బుడ్డభరిదు రూ 2-10-0.
128 నివీచార్జీలు ప్రత్యేకము.
ఆటోదిల్ బహారు
రిజిస్టరుచేయబడినది)
మీకు ఏనుచాననద్రవ్యము లేక
అత్తగు కావలసియున్న
ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు
అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
ప్రాబుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను ప్యాపించును.
డా. బుడ్డి 0-8-0 }
కామియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు ముందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింప
బడును. ముందు చోలురజెండ్లను,
ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
128 కామ్యూనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన పత్రయగలదు.

